1,4

The Latvian Newspaper for Canada and U. S. A.
Published twice weekly by the Latvian Relief Society of Canada „Daugavas Vanagi".
Editor-in-Chief: ALEKSANDRS KUNDRATS.
Editorial and Business Office: 123 Huron St. Toronto, Ontario, Canada.
Telephones: EM 8-0792, EM 8-3239.
United States Editorial Offices:
New York: Editor — V. Irbe,
87 Ellwood St., New York 40, N. Y., U.S.A.
Telephone LOrraine 7-6470.
Chicago: Editor — K. Ķezbers,
2727 Milwaukee Ave., Chicago 47, Ill., U.S.A.
SATURDAY, OCTOBER 26, 1963

LATVIJA
AMERIKĀ

86. n-rs. SESTDIEN, 1963. GADA 26. OKTOBRĪ 13. GADS

„AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL BY THE POST OFFICE DEPARTMENT, OTTAWA AND FOR PAYMENT OF POSTAGE IN CASH".

Latviešu laikraksts Amerikā
Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās. Izdevējs — Latviešu aprūpes biedrība Kanadā „Daugavas Vanagi".
REDAKTORS: ALEKSANDRS KUNDRATS.
Redakcija un kantoris: 123 Huron Street Toronto, Ont., Canada. Telefoni: redakcijai — EM 8-3239, kantorim — EM 8-0792 vakaros tālrunis — 766-2001
Ņujorkas redakcijas vadītājs red. V. IRBE, 87 Ellwood St., New York 40, N. Y., U.S.A.. Tālrunis LOrraine 7-6470.
Čikāgas redakcijas vadītājs red. K. ĶEZBERS
2727 N. Milwaukee Ave., Chicago 47, Ill., USA
Tālruņi: DI 2-2324, BR 8-8681.

Margarita Ausala

SLAVA UN NESLAVA

LATVISKĀ NOTURĪBA RIETUMU UN AUSTRUMU PRETIŠĶĪBU CĪŅĀ.

Neviena vieta pasaulē nav tik plaša, ka pāri tai nevarētu tikt vārds ar savu vēstījumu. Neviens laiks nav tik dziļš, ka vārds tam neizspiestos cauri. Vārdu nevar aizturēt dzeloņstiepļu režģi, ne durkļi un sargāti mūri. Par šķērsli tam nav arī valodu dažādība — tas atradīs arvien kādu, kas vēstījumu izpratīs un ziņās to tālāk dot. No seniem laikiem, kad pūķi vēl dzīvoja un ķēniņmeitas glābējam bija jāt stikla kalnā, līdz pat mūsu dienām, kad šņācot un dunot ap zemi joņo lidķermeņi, ir televīzijas, radio, filmu un laikrakstu mistra virpulis, vārds tomēr ir tas, kas neatvairāmi un lēni atrod ceļu no mutes uz muti, ceļu starp cilvēku sirdīm un domām.

Katrā vārdā ir savs vēstījums. Ar to pa stepēm ir auļots, pāri upēm peldēts un kalnos kāpts. Jo patiesība, kas šai vēstījumā slēpta, ir dārgāka par dimanta spožumu tam, kes savu vai savas tautas dzīvi grib vest kalnā. Protams vārds ir tikai vēstījuma nesējs. Kas šo nesēju spārno, ir kaut kas cits. Tas ir neizprotams un noslēpumains spēks, kas dziļi sakņots pašā cilvēces serdē. Bet patiesības ceļā dažkārt aug sarkanas mušmires, un netrūkst to, kas šo patiesību grib apklusināt. Ziņnešiem dažkārt vecos laikos bargu kungu algotņi izgrieza mēles, lai tos apklusinātu. Tagad tam pašam nolūkam ir vēl daudz citu līdzekļu. Var arī izsūtīt viltus ziņnešus ar melu ziņām.

Tomēr patiesībai jābūt katra atsevišķa cilvēka un tautas attīstības pamatā, jo tāda ir mūsu dabas un visuma iekārta. Tādēļ jau ir valsts darbā un lielo laikrakstu vidū ir tādi, kas riskē pat ar savu dzīvību, lai atklātu slēptu patiesību. Bet no otras puses, dedzīgi savu propagandu kaisa arī citi, baiļodamies par to, vai tikai untumainie kungi to bagātīgi atmaksās.

Ikdienas dzīvē tai vietā runā par ziņām un tenkām, senās dienās par vēstīm un ļaužu valodām. Un dažkārt nav nemaz tik viegli atšķirt vienu no otra, noskārst, kam ticēt un kam neticēt. No mazām dienām ikviens cilvēks sastopas ar mānīšanos un nepieciešamību vētīt patiesības graudus no pelavām. Un jebšu šī piesardzība ir vajadzīga, tajā ir sākums kādai citai indīgai un pat nāvīgai parādībai.

Runā par kritiku un pat par paškritiku. Jau bērns nomana itin drīz, ka ir brīži, kur vārdi izriet kā mēri un svari no neapzinātas tumsas, kas sver un mērī to, kas padarīts, un rezultātā atver acis par to, kas izdevies, mazāk izdevies, kļūdījies, vai pat aplam iznācis. Šāda kritika ļauj kājām stingrāk sataustīt pamatu un acīm skaidrāk saskatīt apvāršni. Tā laba ne tikai bērnam, bet ikvienam no mums un pat tautām un visai cilvēcei. Protams, patīkami tas dažkārt nav ne tam, kas kritizē, ne tam, ko kritizē, un tādēļ pravieši esot akmeņiem nomētāti. Bet ikviens nenoliedzami sajūt šais vārdos patiesības mirdzumu, kas noteic dzīves norises, vai mēs to zinām, gribam zināt, vai ne.

Taču ir vēl cita kritika, kas no dziedināmām zālēm pārvēršas par indi. Tā nerunā par aplamu mērķi vai kļūdainu darbu, bet par darītāja greizām acīm un līkām kājām. Šāda kritika kļūst par rūgtu sulu, kas sakāpj visās dvēseles šķiedrās, meklēdama tikai neglīto, ļauno, katrā pretimnācējā aizdomīgi vērodama pārkāpumu un noziegumu nesēju. Sīvais tvans no nievāšanas, apsmiešanas un nomelnošanas apņem tā cilvēku, ka šī „kritika", kam patiesībā vairs ar kritiku nav nekāda sakara, jo tā nevērtē, bet nopeļ, ar šādu nostāju, kas taču sākās ar vēlēšanos apšaubīt melus un liekulību, ar šo nostāju cilvēks nodara pāri savējiem un sabiedrībai, bet vairāk pats sev. Jo ne debess vairs prot lāga gaismu dot, ne lapa koši pie zara augt, ne bērns mīlīgi smaidīt, ne draugs silti roku spiest. Un tā gaisma, kas nāk no uzticības pašam sev, savējiem, savai tautai un Dievam, tā dod dzīvei jēgu un cilvēku cīņai un darbam nevīstamu slavas vainagu.

No starptautiska politiskā viedokļa raugoties šai ziņā, mēs sastopamies ar visnejaukāko nomelnošanas un nonievāšanas veidu, ko vien naids tagad austrumos var izlietāt savas propagandas vajadzībām. Tas grib sagraut brīvās pasaules patiesības skaidro skatījumu un mūsu pašu uzticības un ticības stiprumu saviem spēkiem un savai nākotnei.

Skaidri norobežojot, te varētu runāt par slavu cīnītājiem un darba darītājiem, un neslavu, kas tos grib nomelnot, lai maldinātu cilvēkus no pareiza ceļa, jo tos, kas necienī paši sevi un savus varoņus, tos necienīs neviens — ne draugs, ne naidnieks.

Varētu jau teikt, ka arī pašslavināšana ir kaitīga, Jā, tāda tā var kļūt, ja tajā nav patiesības. Bet ja mēs gribam dzīvot un savu jauno audzi dzīvē vest, tad blakus veselīgai kritikai mums vajadzīga arī veselīga pašapziņa un veselīga nacionāla apziņa. Te visam pa priekšu iet labais vārds. Tas nes atzinību bērnam, kas iemācījies latviešu tautas dziesmu, jaunietim, kas piedalās latviešu deju kopā, korī vai sporta vienībā. Labs vārds te tēvam un mātei, kas vij savu latvisko ģimenes lizdu un audzina bērnus. Labs vārds ikvienam latviešu vīram un sievai, kas palīdz kopt un vienot mūsu trimdas sabiedrisko dzīvi.

Tautas dzeja te runā par slavu un slavināšanu. Bet vai tas vārds nebūtu par lielu?

Bet vai var atrast pietiekami cildenus vārdus mūsu valstsvīriem, kas pamatoja un nostiprināja mūsu neatkarīgo valsti Eiropā tik grūtos apstākļos? Kur ir tie vārdi, kas celtu un nestu slavu mūsu karotājiem, kas savas dzīvības nolika par iecerēto tautas brīvību, un tiem, kas nāves saudzēti vēl nes augstu savas baltās galvas, mums tautas svēto spīti un lepnumu atgādinādami? Kam vārdi ir tik grezni, lai attēlotu mūsu mākslinieku darbu akmenī, audeklā, skaņās, soļos un vārdos, kas izteica mūsu daiļuma īpatību eiropiešu vidū? Kas atradīs vārdus liecināt par mūsu zemnieku un strādnieku varu, kas lika zeltot druvām un spīdēt kumeļu muguram, lika celties pilsētām, kūpēt dūmeņiem un mūsu galdiem likt no dienišķās maizes svētības? Un vai nav grūti sameklēt vārdus pateicībai latviešu mātei, kas uz sava klēpja izauklējusi visus šos dēlus un meitas, visus laukus un pilsētas ,ciešanas un panākumus ar ticību un uzticību savai zemei un tautai?

Tā ir slava, ko lai pieminam un atceramies dienās un nedienās. Lai nocietinām savas sirdis un ausis pret neslavu, kas ložņā mūsu vidū, un pret tām netīrām straumēm, kas plūst no ienaidnieka puses. Vārds ies no mutes uz muti, vārds vēstulē ies no svešuma uz dzimto pusi ar patiesību. Un tas stiprinās uzticību un ticību patiesībai gan svešinieku vidū, gan mūsos pašos, slavā ceļot to, ko šie valstsvīri, karotāji, mākslinieki, zemnieki un strādnieki, vīri, sievas un bērni gadsimtos panākuši, ko mēs paši darām un izcīnām ikdienas.

Savā laikā Latvijas universitātē mācoties latviešu valodu, sadūros ar kādu ļoti vecu tautas dziesmu, kas savu vēstījumu izteikusi senatnīgā vārdu virknējumā: lai slavīte laba slav.

Jā, te, lūk, ir mūsu tautas gudrība, ko tā mums šais vārdos sniedz cauri dziļiem laika plūdumiem tagad, kur mums tā visvairāk vajadzīga. Labs vārds lai ceļ slavu visam, kas ceļams un slavējams mūsu ikdienas gaitās un mūžības takās. Jo labais pagātnē ir mūsu mantojums, tagadnē — tas mūsu spēks un nākotnē — tas mūsu vada zvaigzne.

PULKV. V. JANUMS DV CV PRIEKŠNIEKS

Daugavas Vanagu Centrālās valdes priekšnieka vēlēšanas noslēgušās. Par DV organizācijas augstāko vadītāju turpmākiem 3 gadiem ievēlēts līdzšinējais DV CV priekšnieks pulkv. Vilis Janums. Labākie novēlējumi lai pavada pulkvedi atbildīgajā darbā, kas veltīts tēvzemes brīvībai un latviešu tautai.

Streiks apdraud Kanadas saimniecību

SAV. VALSTU VALDĪBAS NOSTĀJA NEATBALSTA OTAVU. AMERIKĀŅI TURPINA SPIEDIENU PRET KANADAS EKONOMISKĀM INTERESĒM.

Kanadas valdības uztverē nelegālais starptautiskās jūrnieku arodbiedrības streiks turpinās. Tas sāk apdraudēt Kanadas saimniecību, ir izraisījis asas debates un apvainojumu izmaiņu parlamentā, paasinājis attieksmes ar kaimiņu Sav. Valstīm un, konservātīviem par lielu sajūsmu pierādījis liberāļu nespēju izšķirties noteiktai rīcībai.

Kad Hals Banks, amerikānis, stājās Kanadas starptautiskās jūrnieku arodbiedrības prezidenta amatā, Kanadas valdībai bija labi zināms, kā tā devusi immigrācijas un darba atļauju atzītam noziedzniekam. Banks Kanadā tika ielaists un tagad Otavai jābīda kalni un jāsusina jūras, lai no viņa varētu tikt vaļā. No Sav. Valstīm nekāda palīdzība nav gaidāma.

Banka arodbiedrības patvarīgā darbība jau pagājušā gada augustā lika opozicijas deputātiem izsaukties, ka pienācis pēdējais laiks Kanadas valdībai pārņemt arodbiedrības vadību — kas izsauca boikotus Sav. Valstīs — prezidentam Kenedijam pat nemēģinot iejaukties

Tagad situācija pasliktinājusies tik tālu, ka tieši pirms nedēļas Starptautiskā jūrnieku arodbiedrība uzsākusi nelegālu streiku. Valdības mudinājumi atgriezties darbā noraidīti. Noraidīti piedāvājumi izraudzīt jaunu vadību, Banku aizstāt ar — jo disputā iejauktas vēl četras Austrumkanadas jūrnieku arodbiedrības — pašu arodbiedrību izraudzītiem pilnvarniekiem. Lai radītu kārtību, pasargātu valsts saimniecību un tiktu vaļā no prezidenta Banka, Kanadas valdība nolēmusi jūrnieku arodbiedrības nodot trīs valdības izraudzītu pilnvarnieku rokās. Nelaime tikai, ka dienas iet un šādi pilnvarnieki vēl nav izraudzīti; parlamentā nav pieņemti arī nepieciešamie lēmumi šādu pilnvarnieku darbības legālizēšanai.

Otava paskaidro, ka pašreizējā streika rezultātā Sv. Labrenča jūras ceļa ostās bez apkalpēm palikuši deviņdesmit kuģu, bet Montreālas ostā visa 360 lielā velkoņu flote. Pašreiz, cik zināms, streiks labības sūtījumus un Padomju Savienību nav iespaidojis. Sv. Labrenča ostās pagaidām ir pietiekami labības krājumi Atlantijas okeana tirdzniedzības kuģu pielādēšanai. Bet šādas rezerves nav bezgalīgas. 60. milj. bušeļiem Padomju Savienībai domātai labībai Sv. Labrenča ostās jāpienāk pa ūdens ceļu, ceļu, kur kustība tagad apstājusies. Līdz Sv. Labrenča ūdens ceļa aizsalšanai atlicis ne vairāk kā mēnesis. Streikam turpinoties, Kanadai neizdosies izpildīt krieviem apsolītos labības sūtījumus.

SAV. VALSTU LOMA KANADAS SAIMNIECĪBĀ

Viena no asākām vārdu izmaiņām Dīfenbēkera un ministru prezidenta Pīrsona starpā kāda jebkad dzirdēta saistījās ap Aleksandra Grāma Bella lielisko, un bieži kaitinošo, izgudrojumu — telefonu.

Kanadas jūrnieku arodbiedrību cīņās, kurās iejaukti arī amerikāņi, iejaukti visnopietnākā veidā boikotējot un spridzinot kanadiešu kuģus, prezidents Kenedijs izrādījis ārkārtīgu pasīvitāti. Dīfenbēkers parlamentā uztraucās, ka Kenedijs par Pīrsonu un viņa problēmām domājot tik ārkārtīgi maz, ka uz Kanadas ministru prezidenta steidzīgo telefonēšanu — lietojot vienmēr brīvo līniju — vai nu neatbildot nemaz, vai liekot gaidīt stundām ilgi. Kanadas valdība jūrnieku disputā izrādījusi tādu vājību un nevarību, ka neesot arī jābrīnās, ja to neviens neņemot nopietni. No Sav. Valstīm nekāda palīdzība neesot gaidāma — prezidents Kenedijs Kanadas problēmās nedomā jaukties un nedomā Kanadai palīdzēt — tas viņam var maksāt balsis nākamās vēlēšanās.

Atbildot Dīfenbēkeram, Pīrsons katēgoriski noraidīja pirmā apgalvojumus par ilgo gaidīšanu pie neatbildēta telefona un savukārt ziņāja pastāstīt, ka Dīfenbēkera valdīšanas pēdējos mēnešos tiešā līnija ar Balto namu vispār nedarbojusies.

Ar Sav. Valstu jaukšanos vai, vajadzības gadījumā, nejaukšanos Kanadas saimnieciskā un politiskā dzīvē Kanadas valdība nebūt nav apmierināta. Un šeit jāaizrāda, ka tas nav nekas jauns un neattiecas tikai uz pašreizējo liberāļu režīmu, bet bija redzams arī konservātīvo valdīšanas dienās. Illustrācijai tikai jāpieved daži piemēri no tuvākās pagātnes. Dīfenbēkera valdības laikā Sav. Valstu iekšlietu ministrs Jūdals mēģināja piespiest Kanadas valdību pārdot amerikāņiem Kolumbijas upes elektriskās jaudu. Ministrs to noliedza. Laikā, kad notika Sav. Valstu un Kanadas sarunas par abu kaimiņu atomlīgumu, vispirms ģen. Norstads Otavā, vēlāk Sav. Valstu ārlietu ministrija Vašingtonā tik asi uzbruka Dīfenbēkera valdībai, ka ar to arī sākās tās ceļš uz bojā eju. Kanadas politiskie lietpratēji domā, ka tieši to amerikāņi arī gribējuši. Amerikāņi, starp citu, nevarēja ciest Dīfenbēkera kviešu darījumus ar komūnistu Ķīnu.

Šai virzienā, Pīrsona personā, amerikāņi vīlušies vēl vairāk. Pēdējā valdība parakstījusi Kanadas vēsturē lielākos eksportlīgumus ne tikai kā ar komūnistu Ķīnu, bet arī ar Padomju Savienību un veselu rindu padomju satelītvalstu. Austrumeiropā.

Sav. Valstu valdība nemaz neslēpj savu neapmierinātību ar kanadiešu pārdošanas metodēm un gluži atklāti brīdina, ka tam turpinoties, Sav. Valstis gāzīs tirgū gigantisko kviešu pārpalikumu un izsitīs pamatus zem Kanadas saimniecības kājām. Vai kviešu pārdošana Padomju Savienībai jau jāuzskata par brīdinājumu?

Jūrnieku streiku jautājumā savs vārds nesen bija sakāms Sav. Valstu darba ministram Vircam. Vispirms viņš asi uzbruka Otavas plānam karojošās jūrnieku arodbiedrības nodot valdības pilnvarnieku pārziņā. Pēc tam viņš uzbrukumu turpināja kā pret valdību, tā Kanadas strādnieku kongresu, ka tiem nav izdevies panākt privātpilnvarnieku resp. pašu arodbiedrību atzītu pilnvarnieku piesaistīšanu arodbiedrību pārraudzībai. Lai gan Kenedija valdība streika jautājumā un jūrnieku arodbiedrību disputā nav pacēlusi ne pirksta, no darba ministra Virca izteicieniem varēja secināt, ka pēc viņa domām Sav. Valstu valdībai un strādnieku līderiem ir daudz lielākas tiesības pārraudzīt Kanadas arodbiedrības nekā pašai Kanadai.

Šāda nepārtraukta, kaut arī draudzīga kaimiņa jaukšanās Kanadas saimnieciskā un politiskā dzīvē attieksmju uzlabošanai nekalpo. Pašreiz varētu vēlēties, lai tās abu Ziemeļamerikas kontinenta valstu starpā būtu labākas nekā tās ir tagad.

NORAIDA KOMŪNISTU ĶĪNAS UZŅEMŠANU APVIENOTĀS NĀCIJĀS

ALBĀNIJAS PRASĪBA APMAINĪT NCIONĀLISTUS PRET KOMŪNISTIEM CIEŠ NEVEIKSMI PILNSAPULCĒ.

Ikgadīgā Apvienoto Nāciju paplašināšanās komūnistu Ķīnas cerībām tikt uzņemtai starptautiskā organizācijā — no tās padzenot Čangkaišeka nacionālistus, nav palīdzējusi. Lai kā Maocetungs arī censtos uzņemties Āzijas, Afrikas un Latīņu Amerikas vadību — ne tikvien ideoloģisko, bet arī polītisko, Apvienoto Nāciju 111 valstu starpā viņš nekādu lielo uzticību nebauda. Saskrējies ar Indiju un Padomju Savienību — ilggadīgiem Pekingas uzņemšanas proponētājiem, komūnistu Ķīnai šīrudens pilnsapulcē bija jāsamierinās ar sava Eiropas satelita, Albānijas, balstiņu. Sav. Valstīm par lielu gandarījumu, par komūnistu Ķīnas uzņemšanu šogad balsoja mazāk un pret uzņemšanu vairāk valstu nekā pagājušā gadā. Toties vairāk valstu no balsošanas atturējās un viena iztrūka.

Pilnsapulcē balsis saskaitot, izrādījās, ka pret komūnistu uzņemšanu nobalsojušas 57 nācijas, 41 par, 12 valstīm atturoties un, kā jau minēts, vienai iztrūkstot. Un līdz ar to komūnistu Ķīnas uzņemšanas jautājums nolikts uz ledus līdz nākamam gadam.

ATOMFLOTE APDRAUD MIERU

Pēkšņs pagrieziens aukstā kaŗa atslābuma frontē notika šī gada 22. oktobrī, Pad. Savienības Chruščevam deklarējot, ka Sav. Valstu proponētā Ziemeļatlantijas organizācijas nāciju jūrnieku apkalpotā, Polaris raķetēm bruņotā atomflote apdraud mieru un draud izjaukt Rietumu un Austrumu miera sarunu progresu. Par to jau pirms vairākām dienām ļoti neapmierināti izteicās ārlietu ministrs Gromiko.

Runādams Maskavā, Chruščevs uzsvēra, ka starptautiskā atomflote ,kas ļaus vāciešiem rīkoties ar atomieročiem, nopietni apdraud pasaules mieru un runā pretim Sav. Valstu, Anglijas un Pad. Savienības 5. augustā Maskavā parastītam atomlīgumam. Rietumu lievalstu starpā prezidenta Kenedija atomflotes plānam paiesībā ir tikai viens sekotājs — Rietumvācija. Jāpieņem, ka Bonna savu polītiku turpinās arī ar Erhardu priekšgalā. Prezidents de Golls, kas domā tikai par Francijas atomarsenālu un pilnīgu neatkarību no Sav. Valstīm, par Kenedija plānu neko neiztaisa. Franciju tas neinteresē. Ministru prezidenta Mekmillena nostāja nebija gluži tik negātīva kā prezidenta de Golla, bet atplēstām rokām viņš atomflotes plānam pretim negāja. Šis plāns, starp citu, bija smags personisks trieciens Mekmillenam, tāpat visai Anglijas aizsardzībai. Angļi savu militāro varenību bija iecerējuši deltspārnu strūklbumbvedējos un Skybolt atomraķetēs. Bet, Nasavas konferencē pagājušā gada decembrī prezidents Kenedi paziņoja, ka Skybolt nedod cerētos panākumus, un ka turpmāk brīvā pasaule savu spēku balstīs uz atomzemūdenēm un Polar atomraķetēm. Pārejas laikmetā līdz pienācīga atomzemūdeņu skaita uzbūvēšanai, Polaris raķetes tiks novietotas uz kuģiem.

ZIEMEĻAFRIKAS MIERA SARUNAS TURPINĀS

Abesīnijas imperātors Selasī joprojām darbojas kā starpnieks starp Alžīriju un Maroku mēģinājumā izbeigt abu valstu kaŗa darbību Saharas tuksnesī. Pēc ziņām, kas saņemtas Alžīrā, cīņas joprojām turpinās ar mainītiem panākumiem, neliecinot ne par kādiem rezultātiem.

Savu starpnieka lomu turpinādams, imperātors Selasī šīs nedēļas vidū ieradās Alžīrā, kur apspriedās ar prezidentu Ben Bellu. Sarunas var uzskatīt par ļoti sekmīgām, jo Ben Bella izteicis vēlēšanos sastapties ar Marokas karali Hassanu. Un tas var nozīmēt drīza kaŗa beigas. Sastapšanās vieta un laiks vēl nav noteikti. Viena iespējama vieta būtu Adisabeba. Tiek minēta arī Kairo, jo sevišķi pēc prezidenta Nasera priekšlikuma pie Alžīrijas un Marokas sarunām vēl pieaicināt Tunisiju un Lībiju.

„Viss nokārtosies labi!" — tā domā ASV prezidents Kenedijs un Kanadas valdības galva Pīrsons.

LATVIJA

86. n-rs. SESTDIEN, 1963. GADA 26. OKTOBRĪ

Abonēšanas maksa ASV un Kanadā: par mēn. $ 1.50; 3 mēn. $ 4.50; 6 mēn. $ 8.50; par gadu $ 16.00.

Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $ 1.60; tekstā $ 3.20 - $ 6.40 par vienas collas slejas telpu.

Redakcija patur tiesības manuskriptus saīsināt.

Neizlietotos manuskriptus neuzglabā, bet uz vēlēšanos sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka.

Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas var neatbilst redakcijas viedoklim.

VAI KĀDS GRIB REDZĒT TITO BEZ MASKAS?

Kad pag. sestdien gadījās būt pilsētas centrā, kad Čikāgas kroāti organizējās demonstrācijai pret Tito viesošanos Amerikā, piegāju tuvāk, lai apskatītos plakātus. Tai pašā brīdī gājiena vadītājs, Šerevaņia mani jau bija pamanījis un bez vārda runas iespieda rokā pāris mārciņu smagu saini ar skrejlapām. Tūdaļ arī bija klāt ABN Čikāgas nodaļas sekretāre Celeviča un uzkrāva tam virsū otru, tikpat lielu, ar citu tekstu. Gribēju jau sākt skaidroties, ka nācu tikai pēc intervijas, taču laikus pamanīju, ka plakātus nes gan bij. valstsvīri, gan teoloģijas profesori, tātad nekādu „smalko" te vairs nevarēja spēlēt.

Diena bija jauka, bez tam pēcpusdienā turpat bija paredzēta Kolumba dienas parāde, tāpēc cilvēku ielās bija vēl vairāk kā parasts. No vienas puses tas bija labi: bez lielām grūtībām pāris stundu laikā varēja izdalīt milzīgus kvantumus literātūras; bet no otras puses — šī vairs nebija parastā pilsētas centra publika, kam skrejlapa bija domāta. Bez tam gadījās iepriekš neparedzēta konkurence: palaikam laipni apmainījāmies lapiņām ar Pestīšanas Armijas darbiniekiem, kas izplatīja savus kalendārīšus. Uz kāda ielas stūra man taisni aiz muguras liela auguma nēģeru sludinātājs pēkšņi pacēla rokas virs galvas un dimdošā balsī sāka saukt: „Tas Kungs ir izlējis pār mani savu garu, ka varu jums sludināt Pastardienas drīzu atnākšanu!" Ļaudis uzreiz veicīgāk sāka ņemt no manis lapiņas, varbūt domādami, ka mēs abi strādājam kopā.

Gadījās arī pa kādam debatētājam, kas par visu vari gribēja zināt, pie kādas naciķu organizācijas mēs piederot. „Cosa Nostra," man blakus stāvošais demonstrants, melnīgsnējs maķedonietis ar ērgļa degunu, spīdīgām acīm un kopā saaugušām un strīdinieks uz vietas pazuda pūlī. Tomēr vairums ļaužu pieņēma skrejlapu laipnīgi, cits to uz vietas izlasot, cits noglabājot azotē.

Lapiņā bija uzskaitīti punkti, kas pierāda, ka Tito vēl aizvien ir Maskavas aģents, kuŗa uzdevums ir izkrāpt brīvajai pasaulei iespējami daudz naudas, lai ar to stiprinātu komūnistu bloku. Uzskaitīts, cik daudz viņš izmaksājis līdz šim amerikāņu nodokļu maksātājam, un kuŗā pusē viņš stāvējis dažādos izšķirīgos brīžos, kā AN sesijās vai Belgrades konferencē.

Šī demonstrācija, kuŗai līdzīgas tai pašā laikā notika arī Ņujorkā, Kolumbusā, Klīvlendā, St. Luisā, Losandželosā, Milvokos un citur, ir tikai iesākums lielāka apmēra kustībai, kas izraisījusies sakarā ar Tito viesošanos ASV.

ABN Čikāgas nodaļa jau izsūtījusi atklātas vēstules kā Apvienoto Nāciju ģenerālsekretāram U Tantam, tā arī prezidentam Kenedijam. AN vēstulē, kuŗas noraksts piesūtīts visām AN delegācijām, aizrādīts, ka dažas zināmas AN locekles izmanto AN chartas cilvēku tiesību un tautu pašnoteikšanos likumus ļaundabīgai propagandai, tai pašā laikā savā zemē noziedzoties pret šiem likumiem visnecilvēcīgākā veidā. Vēstulē aicina An atgriezties pie saviem principiem, par izšķirīgo brīdi iesakot sarkanā diktātora Josipa Broza Tito viesošanos.

Vēstulē prezidentam Kenedijam teikts, ka paziņojums par Dienvidslavijas tautu apspiedēja oficiālo viesošanos šai tradicionālajā brīvības zemē saviļņojis ļaudis no krasta līdz krastam, jo nav noliedzams, ka šis solis traģiskā veidā kompromitē valdības deklarēto nostāju attiecībā uz tiranniju jebkuŗā aspektā. Ievadam seko gadījumu uzskaite, kad Tito parādījis savu īsto seju, sākot ar 1946. g. augustu, kad, sekojot viņa personiskai pavēlei, nošautas 2 amerikāņu lidmašīnas, līdz brīdim, pirms dažām nedēļām, kad Tito parādīja savu pateicību par amerikāņu uzcelto un financēto 23 milj. dolāru dārgo fabriku Zagrebas tuvumā, kur amerikāņu žurnālistus nemaz nelaida iekšā, bet biedru Ņikitu vadāja krustis un šķērsus.

Sakarā ar šo pašu Tito vizīti dažādās pilsētās notiek arī serbu demonstrācijas. Tās ir mazliet karstasinīgākas un neapmierinās tikai ar plakātu nešanu vai vēstuļu izsūtīšanu. Viņu protesti izteicas Tito lelles dedzināšanā uz sārta (Gērijā, Ind.), vai demonstrācijās pie Dienvidslavijas konsulātiem, kur nereti tiek pieteikta (un dažkārt eksplodē) pa bumbai.

Apspiesto tautu piederīgie Čikāgā, dzirdēdami, ka tuvākā nākotnē šeit nolemts atvērt Pad. Savienības konsulātu (vienīgo ASV, jo viņu bazes līdz šim bija tikai sūtniecība Vašingtonā un AN delegācija Ņujorkā), sprieda, ka nu vairs nebūs jālauza galvas par sapulcēšanās vietu demonstrācijas gadījumos. D. V.

Turner & Porter
APBEDĪŠANAS
BIROJS
Roncesvalles Chapel
436 Roncesvalles Ave.
LE 3-7954
Yorke Chapel
2357 Bloor St. W.
RO 7-3153
Parkošana abās bēru mājās.

VENUS
PUĶU VEIKALS
● Ziedi un ziedu sakārtojumi visādām vajadzībām.
● Latviešu keramika.
● Ādas izstrādājumi.
231 Roncesvalles Ave., Toronto.
LE 4-4645; LE 3-4037 pēc darba.
A. PUTNIŅŠ

ESTO BAKERY
136 Sears St., HO 5-2607, Toronto.
Piedāvā: latviešu gaumē ceptu rupjmaizi, baltmaizi, maizītes. Gaļas izstrādājumi; desas, žāvēta zivis u. c. Sieri un dažādi konservi.
LABĀKIE PRODUKTI. PIEGĀDĀJAM MĀJĀS.

KĀDAS IR IZREDZES JAUNAJAM BRITU KONSERVĀTĪVĀS PARTIJAS LĪDERIM NĀKOTNĒ?

(VĒSTULE NO BRITANIJAS)

Pēc vairāk kā nedēļu ilgām slepenām sarunām dažādu kandidātu intensīvas aģitācijas aizkulisēm britu konservātīvā partija beidzot vienojusies par lordu Hjūmu kā Mekmillena pēcnācēju.

Konservātīvās partijas prestižs ir noslīdējis tik zemu, kā vēl nekad. Tās līdzšinējam kabinetam ir bijusi viena neveiksme pēc otras — bieži vien nelaimīgu apstākļu sagadīšanās dēļ (piemēram, daudzo spiegu afēru atklāšana), bet nereti valdība ir pati izdarījusi taktiskas kļūdas. Pēdējais piliens šinī kausā bija ilgā vilcināšanās un aizkulišu intrigas, izraugot pēcnācēju Mekmillenam. Šim faktam neesot precedenta līdzšinējā konservātīvo partijas vēsturē. Presē un sabiedrībā atskanēja asa kritika par „tirgošanos" aiz kulisēm, personisku godkārību sadursmi u. taml. Viens otrs jautāja: „Ja toriji jau tagad nevar vienoties savā starpā, ja viņi personisko godkārību stāda augstāk par valsts un savas partijas interesēm, kā tad viņi domā uzvarēt nākamajās vēlēšanās?" Pretēji šim apjukumam, lēboristu partija demonstrēja pilnīgu vienotību sava līdeŗa Vilsona vadībā (kaut arī šinī partijā ne visi agrāk bija sajūsmināti par Vilsonu).

Lorda Hjūma nostāšanos valdības priekšgalā apsveiks visi tie, kas vēlas noteiktu, stingru nostāju pret komūnismu. Pēdējā laikā gan lords Hjūms bija spiests ieturēt mērenāku līniju pret Padomju Savienību, jo viņam bija jārēķinās ar līdzšinējā ministru kabineta un sabiedrības noskaņojumu, bet britu sabiedrības vairums ir par miermīlīgu koeksistenci. Tomēr nevar aizmirst faktus lorda Hjūma politiskajā pagātnē. Viņam bija drosme nepievienoties Čerčila un Īdena ieskatiem un atklāti nosodīt Teheranas un Jaltas konferences, apzīmējot pēdējās lēmumus ar vārdu „varas akts." Par šo pārdrošību viņš dabūja samaksāt: 1945. gadā viņu vairs neievēlēja parlamentā. Kad viņš kļuva par ārlietu ministru Mekmillena kabinetā, britu prese un sabiedrība viņu saņēma ļoti vēsi. Kādēļ? Liekas, ka tieši viņa noteiktās politiskās stājas dēļ, jo baidījās, ka viņš būs pret koeksistenci.

60 gadu vecais lords Hjūms ir vecas skotu aristokratijas dzimtas atvase, ir dabūjis tradicionālo britu aristokratu audzināšanu Ītonā, Oksfordā. Viņš bija vienīgais, kuŗš pēc Mekmillena atkāpšanās netīkoja pēc premjērministra posteņa — pretēji pārējiem kandidātiem (Batleram, Heilšamam, Modlingam), bet tie, kas pazīst lorda Hjūma ārkārtīgo pienākuma apziņu, saka, ka, kļuvis par premjērministru gandrīz pret savu gribu, viņš ieliks savā postenī visu savu sirdi un enerģiju. Avīze „The Scotsman" ievadrakstā pasvītro, ka lords Hjūms savā ārlietu ministra darbības laikā esot iemantojis nedalītu cieņu visā pasaulē; panākumi viņa līdzšinējā karjērā esot izskaidrojami pa daļai ar faktu, ka lorda Hjūma pienākuma apziņa esot stiprāka par viņa godkāri un varas kāri."

Lordu Hjūmu gaida lielas grūtības — vispirms viņa paša partijā. Jau pašā sākumā viņam bija ļoti grūti sastādīt kabinetu, kaut gan viņam neesot personisku ienaidnieku: lorda Hjūma sāncenši un to atbalstītāji, acīm redzot, nevar aizmirst savu neveiksmi. Pret viņu ir konservātīvās partijas kreisais spārns un jaunākā konservātīvo paaudze, kuŗa prasa „progresīvu, modernāku politiku." Viņam ir paredzamas lielas grūtības parlamentā no opozicijas partijas puses, jo, pretēji vecajām tradicijām, viņš nav apakšnama loceklis un viņam ir lorda tituls: tieši tādēļ ir paredzams opozicijas uzbrukums. Tā britu vecās, sastingušās tradicijas ir atkal šķērslis viņu politiskās dzīves brīvajā attīstības gaitā! . . . Daudzi domā arī, ka ir „bīstami" miermīlīgās koeksistences un gaidāmo starptautisko konferenču laikā nodot valdības stūri politiķim, kuŗš pazīstams kā sīksts antikrieviskas nostājas pārstāvis. Lordam Hūmam būs jāparāda savas spējas arī nākamajā parlamenta cīņā. Vai viņam būs pietiekami daudz dinamisma un degsmes, lai aizrautu sev līdz paša partiju, kuŗa ir jau zaudējusi ticību savai uzvarai, un plašās vēlētāju masas? Ja vēlēšanās uzvarēs lēboristi, tad lordam Hjūmam būs jāparāda savas spējas kā opozicijas līderim parlamentā un jācīnās ar tik spējīgu un bīstamu pretinieku kā Vilsons.

Kāda ir britu sabiedrības reakcija uz lorda Hjūma izraudzīšanu par Mekmillena pēcnācēju? Skotijā daudzi viņu apsveic, izejot no skotu nacionālisma viedokļa: kopš Mekdonalda viņš būs pirmais skotu izcelsmes premjērministrs. Bet, skotu arodbiedrību kongresa ģenerālsekretārs izteicies, ka lords Hjūms esot galīgi „nepieņemams": viņš piederot deviņpadsmitam un ne divdesmitam gadu simtenim (domāta laikam viņa nostāja pret koncesijām krieviem!). Lēboristu pārstāvji ir pat izteikušies, ka viņi prasīšot vēlēšanas, lai tauta pati izraudzītu sev valdību un premjērministru. Tātad viņiem lords Hjūms ir nepieņemams. Savā ziņā tā ir laba zīme, jo liecina, ka viņi ieskata lordu Hjūmu par bīstamu pretinieku.

Interesanta ir reakcija ārzemēs. Ļoti apmierinātas ir Savienotās Valstis. Lords Hjūms tur ir ļoti populārs kā noteikts komūnisma pretinieks un britu - amerikāņu sadarbības aizstāvis. Ļoti apmierināta ir arī Rietumvācijas valdība: tā cildina viņa noteikto nostāju Vācijas jautājumā un viņa runas Apvienotās Nācijās. Politiskās aprindas Beļģijā apsveic lordu Hjūmu kā „krietnu eiropieti." Maskavā „Tass" sniedzis ziņu par lorda Hjūma izraudzīšanu premjērministra postenim — bez komentāriem . . .

Jāatzīmē, ka ārzemju laikrakstu vairums līdz šim lēboristu uzvaru nākamajās vēlēšanās ieskatīja nodrošinātu. Pašā Britanijā Gallupa aptaujas rezultāti līdz šim bija nelabvēlīgi konservātīvajiem. Liekas, ka viens otrs no līdzšinējiem konservātīvajiem vēlētājiem vai nu atturēsies nākamajās vēlēšanās, vai arī balsos par liberāļiem, bet pēdējie par spīti savu vēlētāju pieaugumam vēl nav pietiekoši stipri, lai sastādītu valdību.

Runājot par Britanijas politisko dzīvi, ir jāatzīmē pacifistu līdeŗa lorda Rasela vēstule laikraksta „Observer" redakcijai, kuŗā viņš izteic savu uztraukumu par „totālitārā režīma atdzimšanu Rietumvācijā," „neatkarīgās preses" vajāšanu tur un bijušo nacionālsociālistu iespiešanos izcilos posteņos. Špeidela, Reusingera, Gloebkes, Oberlandera, Štrausa, Gēlena un Šroedera Vācija apklusinot atsevišķās izolētās balsis, kuŗas protestējot pret nacionālsociālistu iefiltrēšanos Rietumvācijas politiskā dzīvē. Lords Rasels šinī vēstulē ir vēl lieku reizi atklājis savas kārtis: viņa uzbrukumi Rietumvācijai pilnīgi saskan ar uzbrukumiem, kas nāk no dzelzs aizkara zemēm. A.A.

POLĪTISKO BĒGĻU CĪŅA UZTRAUC OKUPANTUS UN TAUTAS NODEVĒJUS

Mūsu tautas nodevējs un okupētās Latvijas komūnistu partijas CK sekretārs A. Voss sacerējis rakstu par latviešu politisko bēgļu cīņu, kas iespiests Cīņas 1. oktobra numurā. Nodevējs norāda, ka krievu komūnistu partijas plēnumā prasīta nesaudzīga cīņa pret jebkuŗu nacionālisma izpausmi, pret šauru lokālismu, nacionālu norobežošanos, pagātnes ideālizāciju, reakcionāro (resp. tautisko, ref.) tradiciju un paražu slavināšanu. Pie tā jāpiezīmē, ka visā krievu koloniālā imperijā krievu nacionālais šovinisms, krievu reakcionārās tradicijas un paražas ne tikai netiek apkaŗotas, bet tās piespiež pieņemt un slavināt. Var, vārda īstākajā nozīmē, runāt par krievu nacionālo rasismu, kuŗa trakošana un ārprāts okupētajās Baltijas valstīs no gada uz gadu pieņemas.

A. Voss par sasniegumu apzīmē okupēto Baltijas valstu iesaistīšanu dažās saimnieciskās vienībās ar Krievijas rietumu apgabaliem, tādā kārtā likvidējot okupēto Baltijas valstu republikānisko raksturu, piem., zivju rūpniecībā, elektroenerģijas sistēmā u. c. Šis A. Vosa prieks ir nodevēja prieks.

Tad viņš pievēršas brīvo tautu ietekmei, sakot: „Nedrīkstam aizmirst, ka imperiālisma (gan tautu brīvības atzinēji, ref.) ideologi visādiem līdzekļiem mēģina sēt padomju cilvēkā buržuazisko nacionālisma sēklu un tādā veidā satricināt padomju sabiedrības vienotību. Seviški svarīgi tas padomju Latvijā. Buržuāziskie nacionālisti, kas kopā ar hitleriskajiem okupantiem aizbēga no tautas dusmām un atrada patvērumu dažās Rietumu valstīs, nevar samierināties ar to, ka Latvijā nodibinājusies padomju iekārta (resp. krievu uzspiestā okupācija, ref.). Ar savu saimnieku palīdzību šie latviešu tautas ienaidnieki (nodevējam Vosam šeit jālieto kungu izteiksme, ref.) plaši izvērš melu kampaņas, apmētā ar dubļiem padomju Latviju. Šim nolūkam viņi izmanto radio, emigrantu vēstules (politisko bēgļu sarakstī ar dzimteni, ref.), ko tie raksta uz savu Dzimteni (A. Voss raksta tā un domā patiesībā Krieviju, ref.), izplata emigrantu pērkamās avīzeles."

Tā A. Voss vērtē politisko bēgļu cīņas nozīmi. Protams, viņš spēj uzzināt tikai niecīgu daļiņu, bet arī tas viņu un citus nodevējus uztrauc. Viņš gan lielmanīgi norāda, ka latviešu ļaudis ar sašutumu emigrantu virsotnes propagandas mēģinājumus noraidot, kaut labi zina, ka latviešu tauta gan noraida krievu okupantu pavēles. A. Voss tad prasa, lai partijas organizācijas nopietni un neatlaidīgi atmasko buržuazisko nacionālistu ideoloģijas paudumus, lai izskauž nacionālās norobežotības noskaņas, kas vēl izpaužoties, kaut nelielā mērā (lūk, nespēj novērtēt!) Latvijas iedzīvotāju vidū.

Par seviški noderīgiem latviešu pārkrievināšanas iestādījumiem A. Voss uzskata kopējās skolas, kur parallēlklasēs mācoties latviešu un krievu skolēni. Visā Latvijā jāpārejot uz šādu skolu sistēmu. Tā, protams, ir okupantu griba! Par lielisku sasniegumu viņš novērtē latviešu izklīdināšanu. „Dzērves vidusskolas kollektīvs pelnīti lepojas ar savu absolventu grupu, kas kopā ar skolotāju biedru Alēnu devusies darbā uz neskartajām zemēm." Tie taču aizbrauca terrora piespiesti!

Tā šis nodevējs vērtē mūsu tautas nacionālo apziņu, polītisko bēgļu cīņas ietekmi un tad pavēl pastiprināt pārkrievināšanu. Taču latviešu tautas patriotismu var iedzīt pagrīdē, bet ne iznīdēt.

LATVIEŠI TREJDEVIŅĀS ZEMĒS

● Pļaujas svētkos prāv. R. Mužiks Miera draudzes dievkalpojumā Londonā iesvētīja četrus jauniešus: Kārli Krūmiņu, Ievu Mazīti, Pēteri Tērmani un Baibu Uijerti.

● Nepilnu 68 gadu vecumā Melndālē miris skolotājs Fricis Teodors Dārznieks, kas mūža vakaru pavadīja zviedru veco ļaužu mītnē. Trimdas laikā viņš ar panākumiem bija pievērsies koktēlniecībai, iemantodams labas atsauksmes apkārtnes presē.

● Prāvests O. Sakārnis atsevišķā izdevumā iespiedis pārskatu par Luterāņu pasaules federācijas asambleju Helsinkos 1963. gadā.

● Latviešu nacionālā fonda valdes priekšsēdis Dr. V. Ginters septembŗa beigās devās uz archaioloģiskiem izrakumiem Bergenā, Norvēģijā, kur uzturēsies apm. divus mēnešus. Bergena senā Hanzas pilsēta un vīkingu laikā svarīgs tirdzniecības centrs, Dr. V. Ģinteru kā starptautiski pazīstamu archaiologu saista pašreizējie izrakumi agrāk izdegušās osta malā, tā saucamā Viduslaiku slānī.

● Sakarā ar R. Jansona darba un dzīves vietas maiņu par DV Jenčēpingas nodaļas priekšsēdi valde ievēlēja A. Ķemmi. Nodaļas adrese turpmāk ir: A. Ķemme, S. Barrgatan 32, Jönköping.

● Melburnā 3. oktobrī 80 mūža gadus nosvinēja kādreizējais Latgales pašvaldību darbinieks Francis Kozuls - Koža. Viņš sākumā strādāja Daugavpilī, bet kopš 1934. g. bija Rēzeknes apriņķa vecākais. Jubilāru savā laikā Latvijā apbalvoja ar Triju zvaigžņu ordeni, Atzinības krustu un Aizsargu nopelnu krustu.

● Sidnejietis Jānis Bauskis ar sekmēm piedalījies 20 motociklu sacensībās — Jaundienvidvelsā, Kvīnslendā un Viktorijā. J. Bauska izcilākais sasniegums bija Austrālijas meistarsacīkstēs Kvīnslendā, kur viņš startēja trijās sacensībās un vienā ieguva pirmo vietu. Visas līdzšinējās sacīkstes Bauskis uzskata tikai par mācīšanos un rutīnas iegūšanu tālākiem startiem.

● Austrālijas bruņotajos spēkos, kas novietoti Malajā, dien arī latvietis Viktors Neimanis no Pertas.

● Klīvlendā pilsētas domes vēlēšanās par kandidātu domnieka amatam izraudzīts Arvīds Puriņš.

SUTAS PIRTS
High Park Sauna
583 ANNETTE ST.
TEL.: 767-4086, TORONTO.
● MASĀŽAS. ● PEDIKIRS. ● MANIKIRS. ●
Dāmām — otrdienās un trešdienās, no plkst. 2 līdz 12 naktī.
Kungiem — ceturtdienās, piektdienās un sestdienās no plkst. 2 līdz 12 naktī.
Svētdienās no pl. 8 r. līdz 2 pp.
Svētdienās pēc pl. 2 pēc norunas.

IZDARA
APMETUMA
DARBUS
par ziemas cenām.
Liek arī grīdas plates
Zvanīt 769-8280, Toronto.

RUSIFIKĀCIJA DRAUDZĪBAS MASKĀ

Novērotāji spriež, ka rusifikācijas politika Padomju Savienībā ietilpinātās zemēs paliek arvien stingrāka. Rusifikācijas paņēmieni tur tagad esot līdzīgi tiem, kādus pielietoja cara Aleksandra III laikā. Atsevišķās republikās un autonomos apgabalos krievu valoda jāsāk mācīties jau pirmā klasē. Rusifikāciju sevišķi smagi sajūt mazās, neattīstītās tautas, piem., kalmiki, udmurdi. Visa šī rusifikācijas politika tiek piekopta „tautu draudzības un saprašanās" vārdā.

Baltijas tautas rusifikācijas ziņā vēl ir mazliet labvēlīgākā stāvoklī kā citas Maskavai pakļautās tautas, tomēr arī mūsu dzimtenei ar katru gadu smagāk nākas izjust „lielās" krievu tautas „draudzību." Rusifikācijas paņēmieni nav vienādi visās Baltijas valstīs. Tā, piem., Latvijā aizvien vēl ir atļauts krievu pilsētu nosaukumus rakstīt tā, kā latvieši izrunā — Pliskava, Maskava. Igaunijā tas ir aizliegts. Igauņiem jāraksta „Pskov" un „Moskva," nedrīkst vairs lietot šo pilsētu igauniskos nosaukumus. Igauņu vēstures grāmatās Jāni Briesmīgo arī vairs nedrīkst saukt tā, kā igauņi to paraduši, bet jāraksta, „Ivan Groznij."

Krievu kungiem nepatīk arī tas, ja padomju pilsonis iegādājies savu ģimenes mājiņu un privātu automobili. Automobiļu cenas ir stipri paaugstinātas. Par to pašu mazo auto, ko vēl nesen varēja dabūt par 2.500 rubļu, tagad jāmaksā 3.500 rubļu. Turklāt šogad ievests „izpriecas nodoklis" visiem automobiļu īpašniekiem.

Ļoti grūtā stāvoklī nonākuši tie, kas uzcēluši savas ģimenes mājiņas. Šādas mājas īpašniekam ar dokumentiem jāpierāda, kur tas pircis būvmateriālus un par kādu cenu, jāpierāda arī, ka mājas celšanai vajadzīgos līdzekļus tas ieguvis no nopelnītās algas. Individuālo māju celšana Baltijas valstīs nav nekas neparasts, turpretim Krievijā tā ir ļoti reta parādība, ja privātpersona uzceļ sev māju.

SEPTEMBRIS LATVIJAS LAUKOS

Septembŗa pēdējās nedēļās Rīgas laikrakstos vairākkārt pastāstīts, ka Latgalē jau bijušas stipras salnas. Tas liek domāt, ka salnas bijušas arī Vidzemē, vismaz tās augstienes apvidū. Taču „tīrumu karaliene" — kukuruza kā Latgalē, tā visā pārējā Latvijā bija nokopta mazā mērā. Laikrakstu rakstos arī pieminēts, ka dažviet vēl nav nokopta visa labība, ka kāds kolchozs nevēlas nopļaut skābbarībai negatavās auzas, bet cer tās nogatavināt. Rīgas laikrakstiem septembrī bija noliegts publicēt tabulas par labības novākšanu un kulšanu, lai neparādītu lielos robus. Tanī vietā sāka iespiest tabulas par skābbarības sagādi, kartupeļu rakšanu un rudens aršanu.

Kā risinās kukuruzas novākšana Rēzeknes rajonā, to pastāsta Cīņa 25. septembŗa numurā. Tur Chruščeva kolchozā salnas kukuruzu jau esot pārsteigušas divas reizes. „Kukuruzas laukos kolchoznieki griež ar nažiem. Tā varot savākt vairāk zaļās masas. Bet kamēr kolchoznieki ar nažiem griež, apmēram 120 t masas skābbarības bedrē nav blīvēta jau vairākas dienas, no pārkaršanas kūp, tās vērtība iet zudumā." Tā darbus apraksta Cīņa, pie kam šādu rakstu, kur aprakstītā brāķa skābbarības sagatavošana, ir krietni daudz.

Tanī pašā Cīņas numurā aprakstīti apstākļi Balvu rajonā. Rakstā Pašu vaina norādīts, ka šajā rajonā sagatavots 39 proc. rupjās lopbarības, resp. siena un salmiem Pie tam nopļauti visi zālāji. Cīņas rakstonis gan atklājis, ka dažviet siens un salmi gubiņās pūst uz lauka, pie tam dažviet krietni daudz. Tur kolchozā Putj Iļjiča (tādi nosaukumi doti Latgales kolchozam, ref.) šādi apstākļi: „Skābbarība sakrauta čupelēs, tā jau pamatīgi sakarsusi. Jāpavanda, nāk ārā tādi garaiņi kā no sutas katla. Vispār, kad te domā kukuruzu novākt, ja no 41 ha tikai četrarpus nopļauti? Vai to ļaus salnām apēst, kas pēdējā laikā te jau bargi kož. Arī ar lopbarību kolchozā pavisam bēdīgi. Siena tikai trešā daļa sagādāta. Salmu skaitās 76 tonnas, bet daļa ir tādi, kas līdz ziemai pat pakaišiem nederēs." Tāda aina vienā kolchozā, bet tā tas ir daudzos citos Latvijas kolchozos. Rakstā pastāstīts, ka Balvu rajonā vasarā gatavota arī t. s. zariņu barība, resp., sietas lapkoku zaru slotas, ka ziemā dot lopiem. Tā Balvu rajonā kolchozā Sarkanais partizāns sagatavotas 7 t zariņu barības. Tās sējuši vecie ļaudis un skolēni. Svars noteikts tā, ka viena sasieta slota zaļā veidā novērtēta kilogramu smaga. Ar šādu „zariņu barību" Balvu rajonā nākošajā ziemā vēlas izvilkt lopu dzīvību un izpildīt pavēlētos piena plānus. Bet vai kolchoznieki to patiešām vēlas?

Cīņa 26. septembŗa numurā atklāj, ka Valdeķu lauki šogad devuši tikai 8—9 centneru graudu no hektāra. „Ja ļaudis vairāk ieinteresētu cīnīties par augstām ražām, zemi labi mēslotu un sējumus labi koptu, tad iegūtu divas trīs reizes lielāku graudu birumu nekā pašlaik," tā Cīņa negribēdama atklāj sistēmas nejēdzību, kur ļaudis uzskata tikai par darba vergiem, bet tie ar pātagu un lozungiem nav izdzenami.

Tā pati Cīņa sūdzas, ka kolchozi kartupeļus tūlīt pēc novākšanas nenodod valstij, kaut šogad maksājot labu cenu — 12 kapeiku par kilogramu. Vairākos rakstos arī norādīts, ka kartupeļi iepērkami no kolchoznieku personiskajiem.

Padomju Jaunatne 21. septembrī norāda, ka kolchozs Aiviekste esot izstiepts 14 km gaŗumā un tādēļ grūti pārskatāms. Bet ļaudīm tur uz darbu un no darba šie attālumi ik dienas jāmēro. Jāpiezīmē, ka tādu kolchozu un sovchozu, sevišķi pēdējo, ir daudz, kur tālākās robežas ir 15 un vairāk kilometru.

Par dīvainu parādību var uzskatīt to, ka Rīgas laikraksti šorudeņ ne ar vārdu nepiemin linus, par ko citos gados rakstīja daudz, un stāvokli parādīja arī tabulās. Var pieņemt, ka linu raža sausuma dēļ aizgājusi bojā.

Gara Kulturai

GARA KOKTEILIS

Nav tiesa skeptiķu prātojumiem, ka mūsu kultūras tālākā veidošanās apdraudēta, bez saknēm dzimtajā zemē. Sestdien Jaunās Gaitas kokteilī redzējām veselu plejadu jauno teiksmotāju, par kuŗiem gribētos jautāt — kur viņu latviešu skola, kas vadījis viņus pie valodas bagātajiem apcirkņiem, pie tēvu tēvu dzīves ziņas? Vācijas ģimnazijas? Varbūt daļēji. Citiem tomēr tās būs pašu sūrais darbs.

Neikdienišķais zāles iekārtojums, dekorējums šā vakara ārējā iezīme. Dažādie palīgefekti — tumša zāle ar staru kūlī ielogotu dzejnieka seju, bungu sitieni — rada mistisku noskaņu. Gara uguns, kas urdījusi Krogzemju Miķu, Ausekli, pāri paaudzēm aizdedzinājusi arī šos dziesminiekus, gan citādi, sava laika izpausmē.

Vakara vadītāja Velta Toma atklāja vakaru un pieminēja Aizsaules dārzos aizgājušo dzejnieku Linardu Taunu, kuŗu zāle godināja ar klusuma brīdi.

Noskaņu padziļināja viešņas nujorkietes R. Gāles izjusti noskandētais dzejolis Linarda Tauna bēres. Vēl dzirdējām Lībieti un Dzejnieku no Latvijas. Brīvais skandējums, izteiksme, jūtu dziļums bija motīvi, kas padarīja dzejnieci tuvu.

Valters Nollendorfs, pirmais JG redaktors, pēc atjautīga Veltas Tomas raksturojuma stājās staru kūlī ar saviem mīlestības dzejoļiem.

Jaunā Valda Dreimane, auditorijai pazīstama no iepriekšējiem JG kokteiļiem, tikko paspēja ierasties no lidmašīnas tieši uz skatuves un iepriecēt ar savām smalkajām vārsmām.

Ojārs Jēgens, dzirdēts, bet neredzēts jaunās paaudzes dzejnieks no Dānijas, izsmīdināja ar atjautīgiem skandējumiem. Visvairāk patika poēma par frizūrām un matu krāsām. Pa starpām dažs pipariņš.

Reprezentējās arī mūsmāju dzejnieces. Indra Gubiņa nolasīja dažus mīlestības dzejoļus, bet Aina Zemdega deva smalku noskaņu dzeju, kuŗā izjutām gan jūtu pārdzīvojumu, pārdomas un dzirdējām arī dabas dzejoļus.

JG redaktors Laimonis Zandbergs pasludināja lielāko šī vakara notikumu — JG balvas piešķiršanu, informējot, ka apbalvošanai izraudzīti darbi, sarakstīti no 1961. g. — 1963. g. rudenim. Vērtētājos darbojušies 5 locekļi: V. Dreimane, K. Rabācs, J. Rudzītis, J. Sarma un V. Toma.

Sacensībām izraudzīti šādi darbi: M. Kovaļevska — Posta puķe, G. Janovskis — Sola, Ilze Šķipsna — Vēja stabules, Gunārs Irbe — Mums nav svētvakaru, Guntis Zariņš — Dvēseļu bojā eja.

Katram komisijas dalībniekam bijuši 5 punkti. Vislielāko punktu skaitu ieguvusi Ilze Šķipsna par Vēja stabulēm.

Andrejs Olte aicināts atvērt liktenīgo aploksni un pasludina sacensības ieguvējas vārdu.

Velta Toma piesprauž laureātei tumši sārtu rožu pušķi kā sveicienu no nelaiķa dzejnieka, kuŗa vārdā balva nosaukta.

Ilze Šķipsna dziļā aizkustinājumā pateicās par atzinību; viņai liekoties dīvaini saņemt atzinību par darbu, ko viņa visvairāk mīlot un bez kuŗa nevarot dzīvot — par rakstīšanu.

Autore nolasa stāstu Prērija ar neikdienišķu fabulu.

Otrā daļā redzējām Ķēves dēla autoru, gados jauno prof. Valdi Zepu. Sabiedrības interese bija liela par rakstnieku, kas izraisījis tik daudz valodu vētras. Dzirdējām fragmentus par Kurbadu, Laimdotu — ikdienas cilvēkiem, bez teiksmu aureola.

Red. A. Kundrāts izsmīdināja klausītājus par veco un jauno attiecībām, kas izrādās, vairāk izpūstas par ziepju burbuli, bet būtībā — tās pašas vecās, labās, respektējamās attiecības.

Par pēdējās daļas autoru Tālivaldi Ķiķauku Velta Toma jau brīdināja, — tas esot visintelektuālākais un abstraktākais dzejnieks. Viņa farss — ārēji varens, nāca ar bungu rībieniem, universitātes graduēšanas tērpus uzvilkušiem dalībniekiem — skaitā pieciem, — bet lai ko atreferētu — laikam viss pārāk abstrakts. Klausītājiem patika. Esot bijis daudz jautrības. Farsu ievadīja un nobeidza V. Dreimane, problēmas par veco un jauno dzeju risināja G. Liepiņš, T. Ķiķauka, Batraks un M. Čulītis.

Mākslinieka Dzeņa dāvātos zirgus laimēja otrs mākslinieks — K. Langenfelds.

E. E.

Jaunās Gaitas trešā Literārā kokteiļa dalībnieki. Uzņēmumā 1. rindā no kreisās: V. Toma, L. Zandbergs, I. Šķipsna, V. Dreimane, I. Gubiņa, M. Čulītis, A. Kundrats; 2. rindā: O. Jēgens, A. Olte, G. Liepiņš, A. Zemdega, V. Zeps, R. Gāle, V. Nollendorfs, N. Priedīte, T. Ķiķauka, Dr. P. Vasariņš, I. Batraks. Foto JAK

Tālivaldis Ķeniņš

Igauņu trimdas koris ar starptautisku vērienu

Jauku pārsteigumu Toronto klausītājiem sagādāja Stokholmas igauņu vīru koris, diriģenta Lembita Letmas vadībā. Piecdesmit teicami disciplinēti dziedoņi šajā koncertā atskaņoja saistošu programmu, kuŗā it īpaši dominēja igauņu skaņražu kompozicijas. Ja arī igauņu koŗliteratūras paraugi varbūt nav augstāk stādāmi par līdzīga paveida latviešu autoru darbiem, tomēr koncerts klausītājus pacēla kādā augstākā artistiskā gaisotnē, nekā esam paraduši dzirdēt latviešu trimdas koŗu koncertos. Iemesls tam nepārprotams. Igauņu vīru koris šajā koncertā demontstrēja augstas klases mūzicēšanu, gandrīz vai ar starptautisku vērienu kā techniskā, tā mākslinieciskā ziņā. Koris apveltīts ar daiļskanīgiem tenoriem, izlīdzinātiem, sonoriem basiem un dzied ar apbrīnojami tīru intonāciju un perfektu ansambli. Īpaši bija jāpriecājas par intelliģento frazējumu, gludo elpošanas techniku un mērķtiecīgi izkārtotām skaņu gradācijām, kuŗās smalki niansēti, izturēti klusinātie posmi zīmīgi kontrastēja ar spēcīgiem, tonāli tomēr apvaldītiem drāmatiskiem brīžiem. Par šo reljefi izstrādāto darbu, droši vien, atbildīgs veiksmīgais diriģents Letmaa, lai gan žestu vienkāršībā, uzstāšanās nepretenciozitātē diez vai atturīgāku koŗa vadoni var iedomāties.

Noklausoties šādā kaimiņtautas koŗa pārākā sniegumā, gribot negribot jāvelk paralleles ar mūsu koŗiem līdzīgā situācijā. Būsim atklāti, latviešiem trimdā nav ne jauktu, ne vīru koŗu, kas varētu stāties līdzās šai igauņu vienībai no Stokholmas. Šī laikraksta slejās jau agrāk bijusi izdevība priecāties par Toronto igauņu vīru koŗa iespaidīgo 100 dziedātāju grupu R. Toja vadībā, kas arī kanadiešos ieguvuši gluži labu vārdu. Jāatzīst, ka Stokholmas viesi ir vēl klasi pārāki, atstājot mūsu līdzīgus koŗus sekundārā vietā. Nenoliegsim, ka arī mums trimdā ir dažas koŗu vienības, kas kvalitātīvi izceļas pārējo koŗu starpā. Tomēr zinām arī, ka pat tās tālu neaizsniedz to meistarību, kādu brīvās Latvijas laikā demonstrēja Reitera koris, Dziesmuvara, Vīgnera un Prezidiju konventa vīru koŗi, minot tikai dažus. Stokholmas igauņu vīru koris iztur salīdzinājumu ar mūsu bijušo laiku lielākām vienībām, un šis fakts automatiski izraisa vairākus jautājumus.

Vai igauņiem trimdas apstākļi būtu citādi kā mums? Vai igauņi dziedāšanas mākslā pārāki par latviešiem, kā varētu spriest no šīs visnotaļ respektējamās dziedātāju grupas? Vai ir tā, ka mūsu dedzīgākie dziedātāji nav trimdā pulcējušies izdevīgākās vietās, jebšu mūsu spējīgākie diriģenti ne allaž varējuši pulcēt kvalitātīvi visatbilstošākos koristus? Sava nozīme varbūt arī igauņu ciešākai pašdisciplīnai, lielākam nacionālam lepnumam par augstvērtīgākiem sasniegumiem. Simtiem un simtiem pavadītās mēģinājumu stundas šim Stokholmas igauņu korim neapšaubāmi ir šo sasniegumu pamatā. Vai mēs, latvieši, pārāk bieži neieskatām korī dziedāšanu tikai par tādu „amizieri" un uz mēģinājumiem reaģējam tikai pēc personiskas izjūtas? Kāds šī kontinenta latviešu koŗa vadonis man nesen ar rūgtumu stāstīja, ka jūtoties laimīgs, ja no viņa koŗa vairāk nekā 60 dziedātājiem mēģinājumā ierodoties vispār puse. Mēs bieži sevi mierinām un viduvēju korī dziedāšanu akceptējam ar izteicieniem: „Dzīvojam taču trimdā — nav izvēles ne dziedātāju, ne diriģentu starpā — visi strādā, namamātes aizņemtas un studenti nodarbināti — jābūt pateicīgam, ka vispār koŗos kaut kas vēl notiek"...

Ar tamlīdzīgiem argumentiem Stokholmas igauņu vīru koris n e k a d nebūtu varējis panākt to, ko Meseja zālē dzirdējām pagājušo sestdien. Tikai īsts darbs, degsme un atbildības sajūta koŗa mākslā spēj veikt lielus darbus un tos demonstrēt arī sveštautiešiem. Mēs allaž lepojamies, ka esam dziedātāju tauta, taču bieži vien sevi apmānām ar daža laba svešas zemes vienaldzīga oficiāla pārstāvja uzslavu no izšķērdīgas komplimentu vāceles par sniegumu, kas nav bijis augstvērtīgs. Igauņu vīru koris nav leģenda no tālās pagātnes, bet aizraujoša, dzīvinoša īstenība par to potenciālu, ko dziedāšanas mākslā var sagaidīt pat no bēgļu grupas.

Nobeigumā lai atļauts pastāstīt, ka šajā igauņu korī dzied ne tikai vīri ar paskolotām balsīm, bet arī divi operdziedātāji ar vairāku operas namu rutīnu. Pie mums, diemžēl, novērojama tik parasta parādība, ka dažās dziedāšanas stundās pagājis dziedātājs atraujas no koŗa, ieskata gandrīz par pazemojumu tanī piedalīties, lai gan kā solistam dažam labam šādam amatierim panākumi ir gauži neapsološi. Kanadas izcilākā koŗa „Festival Singers" rindās gandrīz visi dalībnieki ir ar vokālu izglītību, to starpā vairāki radiofona un operas solisti. Pretēji dažu cilvēku uzskatiem, koris dziedātājus n e s a b o j ā s, ja vien tiem ir dota kaut aptuvena jēga, kā ar savu balsi rīkoties. Tie lietderīgi varēs likt lietā savu Dieva doto instrumentu latviskā vienībā, ceļot koŗa labskanību un bagātīgi ierosinot pārējos dziesmu draugus.

Stokholmas igauņu vīru koŗa koncerts, kuŗu Meseja zālē noklausījās pie trīs tūkstoši sajūsminātu klausītāju, bija liels gandarījums ar apsološu cerības zvaigzni. Ja to var mūsu kaimiņtauta, vai nevaram arī mēs? Šis piemērs ir par skaistu, lai mēs, latvieši, tam paietu gaŗām, netaisot secinājumus un negūstot ierosmes mūsu pašu darbam skaistās latviešu dziesmas pasaulē, kas tikai vien prasās, lai to apmīļotu, spodrinātu un celtu.

Arnolds Apse

ATVASARA

Kas tik izšķērdīgu roku
apzeltījis kastaņkoku?
Galotnē uz saules stara
smaida atvasara.

— Ai, man tevis vēl nav gana:
paliec, atvasara mana!
Zinu — ja tev līdzi ietu,
tālu neaizietu. —

Logu pretim saulei veŗu,
nemiers klauvē — neatveŗu.
Atnāk miers, lai roku sniegtu —
ilgi nepasniegtu.

Pārsāp viss, ko velti alku.
Sevī dzirdu klusu šalku.
— Sirds, kas tā par skaņu bija? —
— Rudens melodija. —

KOPSIM SAVU VALODU

1.

Arvien vēl gadās lasīt un dzirdēt izteicienu „atbildēt jautājumam".

Jautājumam nevar atbildēt, bet gan jautātājam. Pareizā konstrukcija ir: „atbildēt kādam uz jautājumu, iebildumu un tml."

2.

Diezgan bieži nākas dzirdēt verba formas ar šādu izrunu: „viņš dodās ceļā"(pareizi dodas), temperātūra ceļās" (:ceļas), „ūdens krītās" (: krītas), „krītamā kaite" (:krītamā k.), „kā liekās" (:liekas) un tml.

Šādas izrunas kultivētāji varbūt aizbildināsies ar to, ka tā runā dažās izloksnēs. Bet ne viss, kas atrodams izloksnēs, var noderēt par paraugu rakstu valodai. Un sevišķi tiem, kas runā no katedras vai kanceles, visvairāk piederas runāt gramatiski pareizā latviešu valodā.

3.

Kad pāvests Jānis 23. sasauca baznīcas koncilu, kāds no mūsu teologiem šo koncilu apzīmēja kā „eukumēnisku".

Kad pāvests Pauls 6. sasauca minētā koncila 2. sesiju, daži rakstītāji to dēvē par „ekumenisku" koncilu, piem., „pāvests Pauls 6. ievada ekumenisķā koncila otro sesiju."

Un ja kādi rakstītāji vēl arī turpmāk par šo koncilu rakstīs, tad iespējams, ka daži no tiem to sauks par „ikumenisko" koncilu. Un to es nerakstu pa jokam, bet domāju no tiesas.

Bet galu galā kā tad šo koncilu īsti lai saucam? Kā daudzos gadījumos, arī šoreiz sākums nāk no grieķiem.

Grieķu vārds **„oikūmenē"** nozīmē apdzīvotā (zeme), „pasaule". Un no šā vārda grieķi atvasinājuši kādeni (adjektīvu) **„oikūmenikos"**, latviski **„oikūmenisks"**. Tātad „oikūmenisks koncils" nozīmē (vis) pasaules koncilu, uz kuŗu ierodas pārstāvji no visas pasaulēs. Šādu nosaukumu lietoja jau pirmajos gadsimtos pēc Kr., runājot par kristīgās baznīcas konciliem. Tāds, piemēram, bija Nīkajas koncils, ko 325. g. pēc Kr. sasauca ķeizars Konstantīns.

Nosaukums „oikūmenisks" latīņu tulkojumā skan: **„oecumenicus"** (divskaņus ae, oe latīņu valodas klasiskajā laikmetā izrunāja kā ai, oi, tie tātad saskanēja ar grieķisko izrunu).

No latīņu valodas šo terminu tālāk tulkoja franciski **oecumènique**, angliski **ecumenic** jeb **ecumenical**, jaungrieķiski to iz runā **„ikumenikos"**.

Visas šīs pūles sameklēt pareizo rakstību latviešu rakstītājiem atkristu, ja viņi iegādātos Latviešu pareizrakstības vārdnīcu (Amerikas Latviešu apvienības biroja izdevums), kas maksā tikai $ 1,-. Šai vārdnīcā parādīts arī vārds „oikūmenisks".

L.U. prof. Dr. Pēteris Ķiķauka.

MŪSU EPISKO GARA MANTU JAUNIZDEVUMS

Latviešu tautas teikas un pasakas 1. sējums, prof. P. Šmita rediģēts. Otru izdevumu ar ievadu, vēsturiski biografisku pārskatu un motīvu rādītāju sagatavojis prof. H. Biezais. Izdevusi Latvju Grāmata 1962. g., 440 lpp.

Jaunā tautas teiku un pasaku izdevuma pirmais sējums patīkami pārsteidz ar gaurīgo ārējo un iekšējo apdari. Vāka mugurpusē divvalodu teksts, kas arī cittautiešiem reprezentē latvju episkās folkloras esmi. Vāka iekšpusi rotā Ventaskrasta aizkaru meti gaiši zaļā krāsā. Seko prof. P. Šmita foto uzņēmuma un Vitauta Sīmaņa ievadviņetes.

Prof. H. Biezais devis ievadu par mūsu pasaku lomu tautas gara mantu tālāksaglabāšanā un īsas biografiskas ziņas par abiem ievērojamākiem pasaku kārtotājiem: Ansi Lerchi —Puškaiti un Pēteri Šmitu. Lerchis ar pieņemtu pseudonimu Puškaitis kā eksterns ieguvis skolotāja tiesības 1879. g. toreiz slavenajā Irlavas skolotāju seminārā. Visu savu mūžu viņš pavada skolotāja darbā. Šajā laikā Tautiskās atmodas strāvojumi pāršalca mūsu zemi. Lerchis parallēli skolotāja amatam pievēršas folklorista darbam — vāc teikas un pasakas savas Lancenieku skolas apkārtnē. Pēc pirmo četru krājumu izdošanas, kuŗus lielāko tiesu viņš pats savācis, viņam savus krājumus nodod Fr. Brīvzemnieks un A. Bīlenšteins. Līdz savai nāvei Lerchis paspēj sakārtot un izdot 7. sējuma pirmo pusi, bet otrā puse paliek rokrakstā. Lerchis arī pats devis vairākas pasakas, piem., Kurbads u. c., kas radušās, nodarbojoties ar pasakām. Lerchim vēl trūka īsta folklorista zināšanu un metodes, bet dziļā tautas mīlestībā viņš uzupurējās, cik spēja.

Šmits turpretī ieguva labu izglītību un strādāja kā tālo austrumu valodu speciālists Pekingā un Vladivostokā. Viņš iesāka vākt tautas gara mantas jau ģimnazista gados un turpināja visu mūžu. Pēc brīvvalsts nodibināšanas Šmits atgriezās Latvijā un ar visu sirdi pievērsās latviešu valodas, mītoloģijas un folkloras studijām. Šmits savos pētījumos galvenokārt vadījies intuitīvi, bet tieši tā viņš ieskatīja un atklāja apslēptās patiesības, kuŗām citi netika klāt. Tā viņam radās daudz pretinieku, bet tos viņš it kā nedzirdēja un turpināja savu ceļu patiesības virzienā.

Šmits saņēma Lercha pasakas, citus agrākos krājumus un paša savākto kopā un laikā no 1925.-1937. gadam izdeva 15 plašus mūsu episko gara mantu sējumus. Tagad apgāds Latvju Grāmata pasācis šo Šmita lielo darbu laist klajā jaunā izdevumā, jo trimdā tas sastopams tikai pāris eksemplāros. Tas būs svētīgs darbs mūsu garīgo vērtību turpināšanai.

Savā plašajā (130 lpp.) ievadā Šmits iztirzā pasaku būtību, vākšanas un kārtošanas vēsturisko attīstību un dažādas pasaku īpatības. Pasakas dažkārt grūti atšķirt no teikām, tautas dziesmām, parunām un mīklām.

Tāpēc to kārtošana ir grūts uzdevums, ko Šmits veicis ar lielu rūpību. Šmits krājumā uzņēmis arī tās pasakas, kas satura ziņā daudzām tautām līdzīgas, jo latviešu varianti tomēr atšķiŗas un uzrāda savas īpatības. Šmits ir pilnīgi pārkārtojis Lercha krājumus, jo tie nebija sistēmatiski un pārskatāmi sastādīti, lai tos varētu vieglāk izmantot zinātniskiem darbiem. Tā nu viņš visas pasakas iedalījis pēc satura jēgturības, nešķirojot dialektus un mītus. Visumā Šmits ir pieturējies pie A. Ārnes (Antti Aarne) pasaku kārtojumu iedalījuma, kas internacionāli atzīts kā piemērotākais zinātniskam iekārtojumam, iedalot četrās daļās: zvēru pasakas, īstās pasakas, joku stāsti un tautas teikas. Protams, latviešiem ir pasaku tipi, kas nav uzņemti Ārnes sarakstā un otrādi — kādu pasaku latviešiem nav. Ceturtās daļas beigās Šmits uzņēmis arī stāstus par mājiem, veļiem un visādām ticamām un neticamām agrāko laiku atmiņām.

Pasaku izcelšanās ir daudz pētīta, un radītas vairākas teorijas, bet, kā Šmits izskaidro, neviena nebūs pilnīgi pieņemama. Drīzāk gan tā, ka kaut cik patiesības būs katrā. Zināmi pasaku motīvi varētu būt saglabājušies no kopējā indoeiropiešu pirmtautas laika un vēl tagad turpinoties pie vairākām tautām atšķirīgās variācijās. Taču lielākā daļa līdzīgu pasaku būs pārņemtas no vienas tautas otras atšķirīgā variācijā. Kā galvenā pasaku sacerētāja un tematu devēja citām tautām varētu būt Indija, jo no turienes laikā no 11.-13. g. s. arī uz Eiropu pārnestas ļoti daudzas pasakas. Dažas pasakas, kuŗas mēs ieskatām par tīri latviskām, tomēr tematiski sakņojas vienā vai otrā kaimiņtautā. Šmits domā, ka latviešu pasakās un teikās būs zināms Balkānu tautu tradiciju iespaids, jo šīm tautām daudz kopēju tematu ar poļu, lietuvju, igauņu un latviešu pasakām. Jauno laiku pasakas ir kļuvušas par visas pasaules kopmantu, jo tās sastop pie visām tautām atšķirīgās variācijās, bet tām vairs nav nosakāma izcelsmes vieta. Šmits pieņem, ka lielāko ceļojošo pasaku daļu mēs esam mantojuši no vāciem, jo arī Rietumu kultūru mēs saņēmām caur vāciešiem. Zināms, sava loma pasaku pārņemšanā bijusi arī krievu, leišu, igauņu u. c. tautām.

Pasakām un to tālākai fantazijas attīstībai bieži vien pamatā varētu būt seno laiku sapņi vai vēlāku laiku stāstītāju sapņu papildinājumi. It sevišķi jaunāko laiku psīchoļoģija uztveŗ sapņu iespaidu cilvēka dvēseles dzīves pētījumos, kur sava vieta pieder arī sapņu iespaidā radītām dvēseles fantazijas pausmēm pasakās.

Pasakas nav sacerētas vienīgi laika kavēklim, bet gan ar zināmiem stingriem ētiskiem principiem, kur atspoguļojas arī katras tautas morāle un mentālitāte. Gara mantas rāda tautas veselo kodolu. Šmits aicina, ka „pie šāda veselīga optimisma vajadzētu turēties arī mūsu rakstniekiem, lai viņu darbi patiešām noderētu pareizai tautas audzināšanai" (68. lpp.). Šo taisnības optimismu pasakās papildina dažādi brīnumi un pārdabiski notikumi, kas ir arī pasaku būtiskais skaistums.

Pirmajā sējumā uzņemtas 220 zvēru pasakas ar visiem variantiem un 21 pasaka ar variantiem par augiem un citiem nedzīviem priekšmetiem. Pie pasakām minēti arī teicēju vārdi un ziņas par agrākiem iespiedumiem. Zvēru pasakas savukārt iedalītas 9 nodaļās: Meža zvēri ar mājas lopiem, Cilvēks ar meža zvēriem, Mājas lopi, Putni, Putni mācās dziedāt, Zivis, Citi kustoņi un zvēri kopējā darbā. Šis iedalījums atbilst arī Ārnes pasaku tipoloģiskai kārtībai, ir labi pārskatāms un piemērots tālākiem zinātniskiem pētījumiem.

Jācer, ka drīzumā parādīsies arī pārējie sējumi, kas mums atļaus baudīt Šmita lielā darba augļus un mūsu tautas dvēseles fantazijas lēcienus.

A. Spoģis

VIESTARTA AISTARA GLEZNU IZSTĀDE

Mineapolē

Jaunā mākslinieka Viestarta Aistara gleznu izstādi Mineapolē atklāja 12. oktobrī, Mineapoles un St. Paula latviešu draudzes nama zālē.

V. Aistars nāk no tā sauktās Čikāgas jauno gleznotāju grupas, gan pilnīgi nepiesliedamies šīs grupas galīgi abstraktajam novirzienam, bet strādādams mērenākā, savai būtei radniecīgā un katrā ziņā patstāvīgākā veidā. Un tieši šī patstāvība ir tā, kas jauno latviešu mākslinieku padara mums tuvu un simpatisku.

Aistara darbu izstādē redzējām 42 gleznas, no tām 28 akvareļa un 14 — eļļas technikā. Izstādītie darbi liecināja, ka tos darinājis mākslinieks ar augsti attīstītu techniku, patstāvīgu gaumi un stingru paškritiku. Vērodams reālo dabu tās daudzveidīgā noskaņā un formu dažādībā, jaunais mākslinieks savās gleznās nav centies rādīt mums šo dabas formu tiešo reālo atveidu, bet fiksējis gleznās tās noskaņas, ko reālā daba izraisījusi viņa dvēselē. Reizē ar to viņš nav pārrāvis saites ar reālo pasauli un nav iestidzis galējā un sastingušajā abstraktīvismā, kurā visas personības tiek nonivelētas. Iedams pa šo, paša izvēlēto ceļu, Viestarts Aistars savos darbos jau tagad sasniedzis augsti respektējamu māksliniecisku gatavību.

Jāatzīstas, ka pavisam reti nākas redzēt tādas gleznu izstādes, kuŗa mākslinieka emocijas ar viņa technisko varēšanu saaudušās tik brīnišķā saskaņā. Viestarta Aistara darbi savā mākslinieciskā skaistumā ir tik brīnišķi, ka no tiem nav iespējams atrauties. Sevišķi tas sakāms par viņa liriskajiem akvareļiem. Dziļa garīga kultūra un personīga intelligence redzama ikvienā Aistara gleznā. Spēcīgi gleznoti arī viņa darbi eļļas technikā, bet šo rindiņu autoram liekas, ka Aistars vairāk aicināts darboties akvareļa technikā.

Izstādes atklāšanu ar lūgšanu ievadīja latviešu draudzes mācītājs P. Langins. DV apvienības Minesotā pr-ks N. Rasiņš atklāja izstādi. Atklāšanas runu teica gleznotājs J. Kalmīte, sirsnīgiem vārdiem sveicinādams viesi no Mineapoles latviešu gleznotāju saimes, izteikdams prieku, ka Viestarts Aistars kā jaunās paaudzes mākslinieks nav izvairījies griezties pēc padoma pie vecākās paaudzes, un tas ir svarīgi, teica Kalmīte, jo tas nozīmē, ka mēs neesam atšķīrušies. „Ir tā, ka tavas gleznas jau būtu kādreiz redzētas — tik mīļas un siltas... Ir vēl kas vairāk, man pat liekas, ka tava māksla būtu iedarbojusies uz mani, un arī man gribētos gleznot tāpat.— Man vēl jāpasaka arī tas, ka tavi darbi atšķiŗas no tavu kollēģu darbiem, ar kuŗiem kādreiz kopīgi mācījies

(Nobeigums 8. lpp.)

Latvieši Kanādā

TĒVZEMES BRĪVĪBAI UN PIENĀKUMIEM VELTĪTS MŪŽS

MĪĻAIS PULKVEDI! BIJUŠIE LATVIJAS KAŖA SKOLAS JĀTNIEKU NODAĻAS KADETI, JĀTNIEKU VIRSNIEKU SAIME UN TAGADĒJIE JŪSU DRAUGI UN LABVĒĻI SIRSNĪGI SVEIC JŪS 70. JUBILEJAS GADA DIENĀ UN NOVĒL LAIMĪGI SAGAIDĪT OTRO LATVIJAS SAULESLĒKTU.

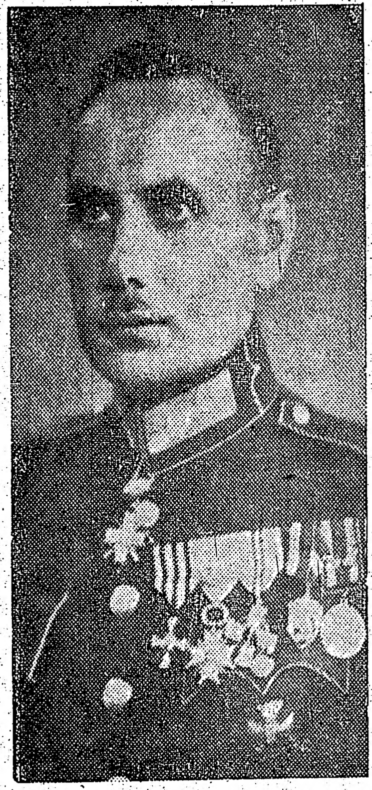

Pulkvedis Alberts Liepiņš dzimis 1893. g. 6. 11. Beidzis reālskolu Rīgā, caŗa armijas kaŗa skolu Krievijā un Latvijas kaŗa akadēmiju Rīgā. Kaŗa gaitas kā jauns virsnieks uzsāk 1. pasaules kaŗā, no kuŗa atgriežas 1919. g. un, sākot ar 23. martu, piedalās brīvības cīņās plkv. Baloža brigādē pie Kalnciema, Slokas, Kauguriem, bet Vidzemes un Latgales atbrīvošanā cīnās partizānu pulkā.

No brīvības cīņām atgriežas kā Lāčplēša ordeņa kavalieris un uzņemas Latvijas jauno jātnieku virsnieku sagatavošanu Kaŗa skolā Rīgā.

Pulkvedis Liepiņš pieder pie tiem virsniekiem, kur virsnieks nav tikai kaŗa mākslas speciālists, bet jo vairāk latviešu tautas cēlāko tradiciju sargātājs un tālāk nesējs.

No Kaŗa skolas pulkvedis pārnāk uz Jātnieku pulku, kur turpina savu jauno virsnieku audzināšanas darbu gan kā diviziona komandieris, saimniecības pr-ks, pulka komandieŗa palīgs un beigu posmā šī pulka komandieris.

Kluss, nosvērts, iecietīgs, saprotošs, bet ar nelokāmu pienākuma apziņas prasībām no sevis un citiem — tādu mēs visi pulkā pazinām un cienījām pulkvedi Liepiņu.

2. pasaules kaŗā pulkvedis cīnās Latviešu leģionā Krievijas frontē, bet beigu cēlienā Pomerānijā. Šeit viņš rādīja, kā no vissarežģītākā, juceklīgākā un kritiskākā stāvokļa var iziet, nezaudējot savu cieņu un paliekot neuzvarēts.

Savās trimdas gaitas pulkvedis kopā ar dzīves draugu Almu pavada Kanadā, Toronto, savā jauki iekoptajā namiņā un joprojām ir uzticīgs latviešu tautas tradiciju garam, darbojoties Toronto 1. ev. - lut. (māc. A. Čopa) draudzes padomē par priekšsēža vietnieku un pārstāvot draudzi citās latviešu organizācijās

Arī trimdas gaitās pulkvedi var tikai apbrīnot un ņemt par paraugu gan personīgās, gan sabiedriskās dzīves jautājumu risināšanā.

Mīļš paldies!

K. Kārkliņš, Indianapolē.

TORONTO

TLTA Sestdienas ģimnazijas 10 g. darbības atceres vakars sestdien, 26., oktobrī, plkst. 7.30 vakarā Sv. Andreja b-cas sarīkojumu telpās. Programmu izpildīs abiturienti. Pēc oficiālās daļas dejas un rotaļas; atspirdzinājumi.

Vecāki un ģimnazijas labvēļi aicināti šai vakarā piedalīties.

● Kanadas latviešu katoļu apvienības koris pag. sestdienā DV namā rīkoja 10 g. darbības atceres vakaru, kurā piedalījās paši koristi un lūgti viesi, līdz ar LN AK valdes priekšsēdi J. Niedru. Aizgājušos gados koris pievērsies galvenā kārtā garīgās dziesmas iestudējumiem, dziedot latviešu katoļu draudzes Toronto dievkalpojumos, kā arī kanadiešu katoļu dievnamos 5—6 reizes. 40 dziedātāju lielo kori diriģē Viktors Rundāns un Antons Ģertmanis. Koŗa priekšnieks ir Jānis Bučs.

● Toronto DV nodaļas vanadzes pag. sestdienā DV namā rīkoja M. Svalbes referātu par skaistumu kopšanu. Pēc referāta demonstrēja E. Ardenas skaistumkopšanas preparātus.

Prāv. prof. B. Kokins Sv. Mikeļa baznīcā Toronto salaulājis Ievu Grodni ar Alfredu Lorbergu. Foto A. Jānītis.

● A. Zvīdra gleznu skate no 26. oktobra līdz 15. novembrim Downsview bibliotēkā (darba laikā), 2793 Keele Street.

● Aizlūgums par mūžībā aizgājušo Nikolaju Švānebachu notiks sestdien, 26, oktobrī, plkst. 4.30 St. Georga baznīcā 410 College ielā.

● Baltijas sieviešu padome rīko pusdienas savām biedrenēm 26. oktobrī, plkst. 12,30 Benvenutto hotelī, Benvenutto Pl, Toronto.

● Unitāriešu draudze Toronto pag. svētdienā bija aicinājusi Dainas kori kuplināt dievkalpojumu ar dziesmām. Koris dziedāja Dievs Kungs ir mūsu stipra pils, Dieva lūgums un Mūsu tēvs.

Kanadiešu draudze pateicās mūsu koristiem un izteica cerību to dzirdēt atkal.

● Toronto studenšu korporāciju kopa rīko sestdien, 26. oktobrī, plkst. 7 vakarā Royal Canadian Curling kluba telpās pēcpusdienas tēju. Koncerta daļā piedalās brīvmāksliniece Elfrīda Bērziņa un Marta Tūtere. Loterijā izlozēs mākslinieka T. Grīnberga dāvāto gleznu. Sarīkojuma atlikumu nodos Studenšu stipendiju fondam.

● Toronto Mākslas galerijā no 25. oktobra līdz 11. novembrim izstādīti moderno kanadiešu mākslinieku darbi. To starpā redzama melna plastikas skulptūra, kas mirdz sārtā, zilā un zaļā gaismā, divi darbi aluminija sajaukuma masā, kas pirmoreiz parādās Kanadā un savdabīgi gleznojumi.

Visi izstādītie darbi domāti pārdošanai.

● 15. novembrī Toronto Exhibition parkā atklāj Karalisko lauksaimniecības ziemas izstādi. Šī ir lielākā un vispusīgākā lauksaimniecības ražojumu izstāde pasaulē un notiek reizi gadā, novembrī, jau kopš 1922. gada. Vietējiem latviešu māksliniekiem šai izstādē būs Kanadas jātnieku policijas piedalīšanās ar zirgu „baletu" uzvedumu.

Latviešu (Montreālas) kreditsabiedrības bilance pārsniedz $ 50.000,-

Montreālas latviešu kreditsabiedrības darbinieki pēc paplašinātās valdes sēdes š.g. 11. oktobrī. Uzņēmumā 1. r. no kreisās: I. Drupals, pr-ža vietn.; J. Zālīte, pr-dis; K. Ozols, rev. kom. pr-dis; B. Innus, kasieris. 2. r. stāv: J. Lāsums, darbvedis; A. Apse, rev. kom. loc.; A. Bērzons un L. Ulmanis, aizdev. kom. locekļi; A. Spūrmanis, rev. kom. loc.; J. Ļavs, aizdev. kom. pr-dis; J. Kokarīts, sekretārs; K. Tirzītis, valdes loceklis.

Latviešu (Montreālas) kreditsabiedrība sāka savu darbību 1962. gada janvārī un īsā laikā strauji augusi. Uz š. g. 1. oktobri biedru skaits bija 156 un bilance pārsniedza $ 50.000,-. Sabiedrības biedru skaitā bez fiziskām personām ir gandrīz visas vietējās draudzes un sabiedriskās organizācijas. Bez parastiem personīgiem aizdevumiem, kreditsabiedrība piešķīrusi hipotēku aizdevumus uz nekustamiem īpašumiem. Atzīmējot straujo darbības augšanu, š. g. 11. oktobrī notika paplašināta valdes sēde, piedaloties visiem komisiju locekļiem. Sēdē pārrunāja un nosprauda vadlīnijas turpmākai darbībai.

HAMILTONAS DAUGAVAS VANAGU GADA SVĒTKOS

Sestdien, 13. oktobrī, Hamiltonas Daugavas Vanagi atzīmēja savu 13. gada dienu. Pēc iepriekšējo gadu parauga gada svētki notika Šeratona viesnīcā. Pēc karogu ienešanas svētrunu teica māc. E. Pavasars. Pēc tam īsu pārskatu par Hamiltonas Daugavas Vanagu veikumu deva nodaļas priekšnieks J. E. Breikšs. Svētku runu teica viesis no Toronto — Toronto Latviešu nama komitejas priekšsēdis Elmārs Škobe. Viņš pakavējās pie Daugavas Vanagu mērķiem un ideāliem, kā arī uzsvēra, ka mums šodien ir jārada „Gaismas pilis," gara cietokšņi, kultūras pilis, kurās mēs varētu izaudzināt mūsu jauno latviešu audzi par tādiem, kas gribētu un spētu aizvest Latvijas karogu uz dzimteni un notīrīt krievu un mongoļu gruvešus un pēdas Latvijā, ja liktenis mums pašiem to nebūtu lēmis piedzīvot. Sekoja Dievs, svētī Latviju.

Kanadas DV priekšnieks R. Epneris pasniedza atzinības rakstus nodaļas vanagiem un vanadzēm: DV CV atzinības rakstus Ilgai Breikšai un Tamārai Gailītei, DV KV atzinības rakstus Norai Pulciņai, Astrīdei Robežgruntniecei, Edmundam Pulciņam un Alfrēdam Balodim.

Patīkamu un sirsnīgu pārsteigumu Hamiltonas Daugavas vanagiem un vanadzēm bija sagādājuši Hamiltonas gaidas un skauti. Kā pateicību par lielo palīdzību un atbalstu, ko skauti un gaidas saņēmuši no Hamiltonas Daugavas Vanagiem, Andris Agis un Ilze Intenberga pasniedza Hamiltonas DV nod. priekšniekam E. Breikšam Latvijas galda standartiņu, pašu darinātu, pie kam Ilze noskaitīja K. Ulmaņa „Latvijas karogs."

Akts noslēdzās ar Daugavas Vanagu dziesmu. Sakarā ar gada svētkiem Hamiltonas DV bija sveikušas visas apkārtējās nodaļas, kā arī visas Hamiltonas latviešu organizācijas. Klavieŗu pavadījumu aktā veica Dzintra Reine.

Koncerta daļā klausītājus ar savām dziesmām aizrāva Detroitas operas soliste Astra Kalniņa, un viņai nācās dziedāt daudz piedevu. Pie klavierēm pavadīja komp. Imants Sakss. Noslēgumā DV nod. pr-ks E. Breikšs pateicās viesiem, kā— temšmšm teicās visiem, — kā apsveicējiem, tā akta un koncerta programmas dalībniekiem par atsaucību.

PATEICĪBA

Hamiltonas latviešu ev. - lut. Kristus draudzes dāmu komitejas oktobŗa mēneša draudzes vakarā izlozēja trīs mūsu mākslinieku dāvātās gleznas. Laimētāji gleznas jau saņēmuši. Bet draudzes dāmu komiteja ar šo sirsnīgi pateicas māksliniekiem: Jānim Gailim (glezna — „Būda pie jūras"), Teodoram Grinbergam glezna „Puķes") un Bruno Treimanim (glezna „Puķes"). Visas lozes bija pārdotas un tīrais atlikums $500,- ir liels atbalsts dāmu komitejas draudzes darbam. Sirsnīgs paldies!

Draudzes dāmu komiteja.

SV. KATARĪNES

St. Katarines Daugavas Vanagu nodaļa, atzīmējot savus 13 gadu darba svētkus, godinot varoņus, lāčplēšus un pieminot brīvas Latvijas 45 gadu pastāvēšanu, 9. novembrī Atlanta klubā rīko skaistu tēvzemei un varoņiem veltītu vakaru, kurā dzejnieku darbus, veltītus mūsu varoņiem, tēvzemei un dzimtenes skaistajai dabai, skandēs Dailes teātŗa aktrise Austra Šteinberga - Nāruna. Ar šo patriotisko programmu Austra Šteinberga ir jau gada sākumā viesojusies Čikāgā, kur izpelnījusies cildinošas atsauksmes.

Novembŗa mēnesis mums ikvienam latvietim un visai latvju tautai, kaut gan tagad esam izklīdināti gandrīz visā pasaulē, atgādina mūsu esmi, varoņu slavu, asiņainās brīvības cīņas, tanīs ziedotos upuŗus un brīdi, kad latvju tauta pēc grūtām cīņām un gadsimteņu sveša jūga proklamēja savu brīvo, neatbarīgo valsti. Šis brīdis un nākošie divdesmit divi gadi pierādīja visai brīvai pasaulei, ka esam dzīvei spējīga, darbīga tauta. Mūsu sasniegumi šodien būtu nepārskatāmi, ja kāda varmācīga vara nebūtu visu to atkal izpostījusi. Pirms vairāk kā astoņpadsmit gadiem pār latvju zemi un tur palikušo tautu šatumsa nakts, tāpēc visa vanagu saime aicina ikvienu brītiņu pakavēties šeit, lai kaut domās būtu kopā ar savu tēvu zemi, skaisto dzimtenes dabu, tās varoņiem un ikdienas priekiem un bēdām.

Pēc priekšnesumiem saviesīgs vakars. **P. V.**

MONTREĀLA

● Sv. Pāvila latviešu draudzē 8. oktobrī 70 g. v. miris Kārlis Lazdiņš. Paglabāts 11. oktobrī.

HAMILTONA

● Hamiltonas DV Ziemsvētku eglītes vakars notiks svētdien, 15. decembrī, pl. 4.00 p.p. Latviešu baznīcas apakšējās telpās, 18 Victoria Ave. S. Bērni uz eglīti piesakāmi pie E. Ozeres - Zanders, telf LI 4-2046, Noras Pulciņas — JA 2-6103 un Ņinas Grīnbergas — FU 3-0795.

● Hamiltonas Latviešu banka (Credit Union) darbojas katru trešdienu, no pl. 7-9 vakarā Latviešu namā, otrā stāvā, 16 Queen St. N. Pieņem noguldījumus un izsniedz aizdevumus.

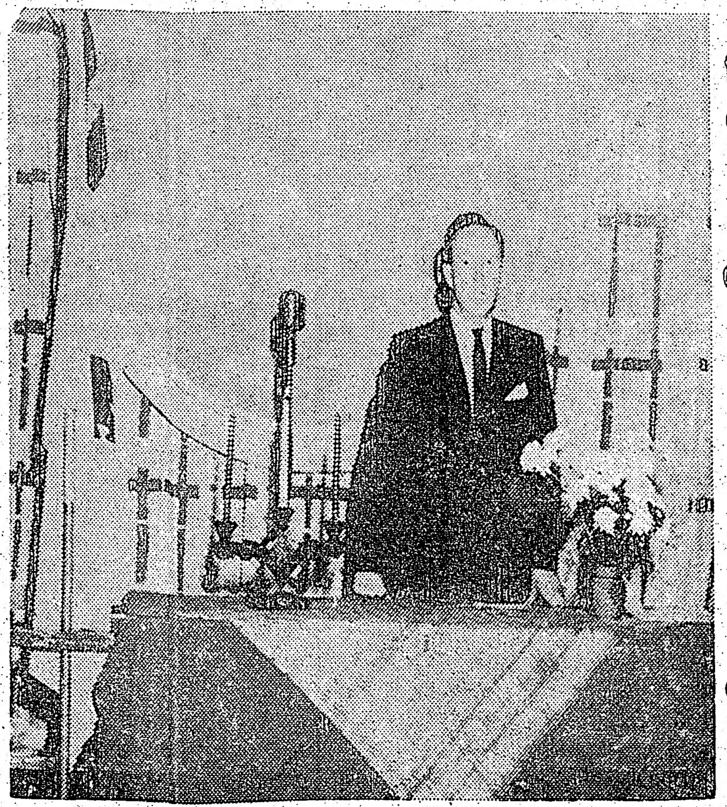

Hamiltonas DV gada svētkos DV saimi uzrunāja TLNK pr-dis E. Škobe.

LASĪTĀJU vēstules

Šis izdevums mums jāatbalsta

Savienoto Valstu luterāņu laikraksts Lutheran News ievietojis plašu pārskatu ar illustrācijām par Latviju un Latvijas luterāņu baznīcas likteni okupācijas varā. Ziņas ņemtas no māc. L. Čuibes publicējuma „The Lutheran Church of Latvia in Chains". Laikraksts piebilst, ka, izlasot šo izdevumu, top skaidrs, ka Helsinkos Luterāņu pasaules federācija savu locekļu vidū uzņēmusi internacionālā komūnisma aģentus.

Lutheran News izsaka neapmierinātību, ka Helsinku konferences oficiālie novērotāji savos ziņojumos nav pieminējuši trimdas luterāņu baznīcu protestus pret okupēto Baltijas valstu baznīcu uzņemšanu federācijā.

Laikraksts ar savu objektīvo nostāju pelnījis lielāku ievērību latviešu lasītāju starpā. Interesenti to var pasūtināt: Lutheran News, Box 168, New Haven, Missouri 63068. Gada abonementa maksa $ 2.-. -dze, Toronto.

ĢENERĀLKONSULS
Mr. R. N. BRYSON
Toronto, tel. 927-5661.
1130 BAY ST.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel. RE 8-7798, Montreal, P. Q.
5210 VICTORIA AVE., APT. 16.

ALEKSANDRA KĀNBERGA
RAKSTU DARBU BIROJS
65 Ferrier Ave., Toronto,
(pie Danforth & Carlaw)
Tel.: HO 3 2667

V BEBRIS
APDROŠINĀŠANAS SPECIĀLISTS
41 PITCAIRN CRESC.
TORONTO. PL. 9-0266

ANDREJSONS
APDROŠINA.
HI 7-4323

TORONTO LATVIEŠU KREDITSABIEDRĪBA
LATVIAN (TORONTO) CREDIT UNION LIMITED
maksā 4% gadā par noguldījumiem un 3½% par depozitiem. Izdara visas parastās banku operācijas. Izsniedz aizdevumus un atklātas māju hipotēkas. Birojs atvērts 6 dienas nedēļā.
27 BLOOR ST., E. TORONTO,
TEL. 924-2775,
no pirmdienas līdz piektdienai no plkst. 12—8 vakarā.
Sestdienās no pl. 12 līdz 5 p .p.

SARĪKOJUMU KALENDĀRS

TORONTO

25. oktobrī — inženieru un technīku balle Park Plaza Hotelī, Empress zālē.
26. oktobrī, plkst. 7.30 Latviešu kaŗa invalīdu apvienība rīko atklātu „Draudzīgu kaŗavīru vakaru" Jaunajā igauņu deju zālē, 958 Broadview Ave.
26. oktobrī — Studenšu korporāciju kopa Toronto rīko slēgtu tējas vakaru Royal Canadian Curling kluba telpās.
26. oktobrī — TLTA Sestdienas ģimnazijas 10 g. atceres vakars plkst. 7,30 vak. Sv. Andreja baznīcas telpās.
26. oktobrī — plkst. 8 vak. Columbus apakšējā zālē Sezonas atklāšanas balle — LMM klubs.
27. oktobrī — plkst. 2 p. p. Garīgs koncerts Jāņa baznīcā.
2. novembrī — Mārtiņu balle Kolumbus zālē. DVT nod. sarīkojums.
2. novembrī — Toronto Latviešu biedrības 15 g. pastāvēšanas jubileja.
3. novembrī — plkst. 5 vak. T. Brilta garīgs koncerts Sv. Andreja baznīcā. Pie ērģelēm Edīte Timermane.
9. novembrī — plkst. 7.30 vakarā Sv. Andreja baznīcas zālē Gaujas gaidu Mārtiņu vakars.
No 9 līdz 17. nov. — Agra Anšmita gleznu izstāde DV namā, 123 Huron ielā.
9. novembrī — ALT Vašingtonas ansambļa viesizrāde Eaton Auditorium.
14. novembrī — First Unitarian baznīcas zālē Ingrida un Karlna Gutbergs (divas klavieres) T. L. Koncertapvienības koncerts.
16. nov. pl. 11 dienā — Sv. Andreja baznīcas sarīk. zālē TLB sestdienas skolas — 18. nov. sarīkojums.
16. novembrī — plkst. 8 vakarā Massey Hall Latvijas valsts svētku atceres sarīkojums.
23. novembrī, — plkst. 8 vakarā LSAK sezonas slēgšanas balle Ungāru zālē (College St.).
30. novembrī un 1. decembrī — DV Ziemsvētku tirdziņš.
30. novembrī — plkst. 7,30 Lansdowne Assembly Hall Rudens balle ar bazāru, T.L. katoļu vienības sarīkojumā.
30. novembrī — plkst. 18.30 Igauņu namā, 958 Broadview Ave., Latvijas kaŗa skolas 44 gadu dibināšanas atcere. Ieeja pret ielūgumiem.
30. novembrī — TLB Diždanča 15 gadu jubileja; plkst. 14 priekšnesumi un plkst. 19,30 balle Royal York zālē.
1. decembrī — TLB rīko Sv. Andreja baznīcas telpās plkst. 5 p. p. pianistes V. Leinveberes, baritona J. Cīrula un tenora K. Šūnas koncertu.
15. decembrī — plkst. 3 p. p. Mūzika Ziemsvētku ieskaņai Walmer Road baptistu dievnamā. Piedalās: P. Geistauts, A. Grigale, stīgu Trio un koris.
5. janv. — Sv. Andreja baznīcas sarīk. zālē TLB sestdienas skolas Eglītes vakars.
18. janvārī — apvienotā vīru koŗa „Viesturs" koncerts un balle lietuviešu bazn. zālē, 1021 College St. W., Toronto.
1. februārī — Preses balle Columbus Hall (Linden - Sherbourne).
26. aprīlī — plkst. 3 p .p. Apvienoto Amerikas latviešu baptistu koŗu 15. Garīgu dziesmu diena Walmer Road baptistu dievnamā.
8. februārī — Masku balle jaunajā Igauņu namā. DV sarīkojums.
14. februārī — Latviešu mākslinieku vienības Latvis gadskārtējais karnevāls Columbus Hall.
19. martā — plkst. 8.30 Unitarian bazn. zālē Imants Gleške (vijole) un Lilija Gleške (tautas dz.) T. L. Koncertapv. sarīkojumā
11. aprīlī — I Latv. ev. - lut. draudzes koŗa koncerts — Sv. Andreja baznīcā.

HAMILTONA

2. novembrī — plkst. 7.30 HMM kluba balle Rainbow zālē (King - Sandford St.).
9. novembrī — plkst. 7 vakarā Hamiltonas Latviešu b-bas dāmu komitejas „Mārtiņu vakars" Latviešu namā, 16 Queen St. N.
16. novembrī — Valsts svētku sarīkojums.
1. decembrī — plkst. 6 v. TLB ansambļa viesizrāde R. Blaumaņa „Ugunī" YMCAs zālē 79 James St. S.
1964. g. 8. februārī — plkst. 7,30 HMM kluba balle Rainbow zālē (King - Sandford St.).

SV. KATARĪNES

9. novembrī — plkst. 7.30 vakarā DV sarīkojums Atlanta klubā.
24. novembrī — plkst 15,00 Atlanta klubā gadskārtējais vanadžu Ziemsvētku tirdziņš.
31. decembrī — tradicionālā Jaungada sag. balle „Beacon Motor Hotelī" (Q. E. lielceļš, pusceļā starp Hamiltonu un Sv. Katarīnēm), vanadžu sarīkojumā.

Londonā

26. oktobrī — DV Mednieku un makšķernieku sekc. šaušanas sacensības.

ĢENERĀLKONSULS
.. R. N. BRYSON
Toronto, tel. 927-5661.
1130 BAY ST.

KONSULS
..ILIS TOMSONS
RE 8-7798, Montreal, P. Q.
VICTORIA AVE., APT. 16.

..EKSANDRA KĀNBERGA
..AKSTU DARBU BIROJS
Ferrier Ave., Toronto,
..e Danforth & Carlaw)
Tel.: HO 3 2667

V BEBRIS
APDROŠINĀŠANAS
SPECIĀLISTS
41 PITCAIRN CRESC.
..RONTO. PL. 9-0266

TORONTO
LATVIEŠU
..REDITSABIEDRĪBA
LATVIAN (TORONTO)
..REDIT UNION LIMITED
..ksā 4% gadā par noguldīju..
..m un 3½% par depozitiem.
..ra visas parastās banku ope..
..jas. Izsniedz aizdevumus un
..lātas māju hipotēkas. Birojs
..ērts 6 dienas nedēļā.
.. BLOOR ST., E. TORONTO,
TEL. 924-2775,
.. pirmdienas līdz piektdienai,
no plkst. 12—8 vakarā.
..tdienās no pl. 12 līdz 5 p. p.

..ALENDĀRS

..aritona J. Cīrula un tenora K.
..ūnas koncertu.
.. decembrī — plkst. 3 p. p. ..ūzika Ziemsvētku ieskaņai ..Walmer Road baptistu dievna..nā. Piedalās: P. Geistauts, A. ..Grigale, stīgu Trio un koris.
.. janv. — Sv. Andreja baznīcas ..sarīk. zālē TLB sestdienas ..skolas Eglītes vakars.
.. janvārī — apvienotā vīru ko..ra „Viesturs" koncerts un bal..e lietuviešu bazn. zālē, 1021 ..College St. W., Toronto.
.. februārī — Preses balle Co..lumbus Hall (Linden - Sher..bourne).
.. aprīlī — plkst. 3 p. p. Apvie..noto Amerikas latviešu baptis..tu koru 15. Garīgu dziesmu ..diena Walmer Road baptistu ..dievnamā.
.. februārī — Masku balle jau..najā Igauņu namā. DV sarīko..jums.
.. februārī — Latviešu māksli..nieku vienības Latvis gadskār..tējais karnevāls Columbus Hall.
.. martā — plkst. 8.30 Unitarian ..bazn. zālē Imants Gleške (vijo..le) un Lilija Gleške (tautas ..dz.) T. L. Koncertapv. sarīko..jumā.
.. aprīlī — I Latv. ev. - lut. ..draudzes koŗa koncerts — Sv. ..Andreja baznīcā.

HAMILTONA

.. novembrī — plkst. 7.30 HMM ..kluba balle Rainbow zālē ..(King - Sandford St.).
.. novembrī — plkst. 7 vakarā ..Hamiltonas Latviešu b-bas ..dāmu komitejas „Mārtiņu va..kars" Latviešu namā, 16 Queen ..St. N.
.. novembrī — Valsts svētku ..sarīkojums.
.. decembrī — plkst. 6 v. TLB ..ansambļa viesizrāde R. Blau..maņa „Uguni" YMCAs zālē ..79 James St. S.
..64. g. 8. februārī — plkst. 7,30 ..HMM kluba balle Rainbow ..zālē (King - Sandford St.).

SV. KATARINES

.. novembrī — plkst. 7.30 vakarā ..DV sarīkojums Atlanta klubā.
.. novembrī — plkst 15,00 Atlan..ta klubā gadskārtējais vana..džu Ziemsvētku tirdziņš
.. decembrī — tradicionālā ..Jaungada sag. balle „Beacon ..Motor Hotelī" (Q. E. lielceļš, ..pusceļā starp Hamiltonu un ..Sv. Katarīnēm), vanadžu sarī..kojumā.

Londonā

.. oktobrī — DV Mednieku un ..makšķernieku sekc. šaušanas ..sacensības.

Dzīve Savienotās Valstīs

10.000 DOLARU LATVIJAS NEATKARĪBAS MĒRĶU SEKMĒŠANAI

Amerikas latviešu apvienības Centrālās valdes sēdē 19. oktobrī Ņujorkā priekšsēdis prof. P. Lejiņš ziņoja, ka Roberts Hiršs piesūtījis čeku par 10.000 dolariem, pavadvēstulē norādot, ka tie izlietojami pēc labākā ieskata Latvijas neatkarības mērķu sekmēšanai. Personiskās pārrunās ar R. Hiršu ALAs priekšsēdis noskaidrojis, ka ziedojums būtu izlietojams kā alga 1 gadam ALAs darbiniekam speciālu akciju īstenošanai informācijas laukā, paredzot šim postenim kādu noteiktu personu.

Sēdes dalībnieku domas izteica ALAs revīzijas komisijas pr-dis V. Cerbulis, ka nav vārdu, kā apsveikt šo R. Hirša ziedojumu, bet tas arī uzliek ALAI jaunus pienākumus. Pēc A. Bērziņa domām informācijas laukā vienmēr bijis daudz darba, bet rokas vienmēr par īsām, jo trūcis līdzekļu.

ZIEDOJUMU VĀKŠANAS

akcija ALAs mērķu sekmēšanai dod labus rezultātus. Septembra beigās izsūtīts apmēram 10.000 aicinājumu ziedot, kas šoreiz ir mazāk kā citiem gadiem. Latvieši pēdējā laikā daudz mainījuši adreses, un jaunās adreses vēl jāsakārto, tad varēs vēl izsūtīt pāri par 2000 aicinājumu. Līdz 18. oktobrim atsaukušies 657 ziedotāji ar $ 2951,98. Ziedoto summu lielums no atsevišķām ģimenēm palielinājies, piedalās arī tādi, kas agrākos gados nav ziedojuši, it sevišķi jaunatne, kas tagad beigusi studijas. Daži gados vecākie cilvēki vairs nespēj tik daudz ziedot kā iepriekšējos gados un sūta mazākus ziedojumus. Caurmēra devums šogad ir 5 dolari. Vērojot pirmos rezultātus, var teikt, ka ziedojumi ienāk labi. Ja būs iespējams, sekretāriāts vēlreiz piesūtīs atgādinājumus tiem, kam aicinājums būtu noklīdis vai pazudis.

ŽURNĀLA LIFE

raksts par Padomju Savienību un Latviju latviešu lasītājos izraisījis neapmierinātību. Iesūtīti daudzi protesta raksti, daži atteikuši abonementu, bet žurnāls piesūtījis virsrakstus no rakstiem, kas rakstīti pret komūnismu, sākot ar 1937. gadu. Valde nolēma iesūtīt žurnālam Life protesta rakstu, atgādinot, ka apstākļi nav attēloti objektīvi, nav pieminēti visi fakti, un tā maldināti lasītāji.

APRŪPEI ZIEDOTS

1962. gadā 106.210 dolari, pārrēķinot visu latviešu ziedojumus dolaros un ieskaitot ziedojumus visā pasaulē. Vietējai aprūpei izlietots $ 27.996,-, mīlestības sūtījumi uz Latviju un izsūtījumā $ 43.135, uz Vāciju nosūtīts — $ 22.525,-, uz Austriju $ 3.110,-, izlietots pēc ziedotāju norādījumiem $ 11.344-. Lielākā aprūpējamo masa vēl vienmēr ir Vācijā, kur 700 nesaņem nekādu atbalstu, bet 967 saņem daļēju pensiju. Kā svarīgākā uzskatāma aprūpe dzimtenē, kur aiziet līdzekļu lielākā daļa.

PASAULES IZSTĀDEI

Ņujorkā ALAs valde parakstījusi līgumu par latviešu priekšnesumiem 1964. gada 5. jūlijā. Brīvības paviljona būve nevar realizēties, jo tikai čechi bija savākuši 2.000 dolarus, tāpat nerealizējās kādas architektu firmas priekšlikums izīrēt mazākas ēkas par lētāku maksu, kas tomēr arī izmaksātu ap 80.000 dolaru par diviem gadiem. Tālāko latviešu piedalīšanos kārtos rīcības komiteja, ko izveidos ALA, saziņā ar Ņujorkas organizācijām.

DZIESMU SVĒTKI

Klīvlendā labi izdevušies un devuši lielu atlikumu. Atmaksāts 3.000 dolaru aizdevums, bet nav vēl nokārtots 514 dolaru par karogu. Karoga izgatavošana izmaksājusi 1.989 dolari, par izšūšanu bijis jāmaksā 1.289 dolari. Nepareizi veidoto kokli pāršūs pareizā stāvoklī.

NĀKOŠAIS KONGRESS

paredzēts Bostonā no 1. līdz 3. maijam vai kādu nedēļu vēlāk. Nolēma griezties pie ASV Kongresa un Senāta, lai tas savas sēdes 18. novembrī iesāktu ar latviešu mācītāja teiktiem svētības vārdiem un pirmās 10 minūtes veltītu Latvijas neatkarības atzīmēšanai.

(Nobeigums 8. lpp.)

DR. N. VĪKSNIŅA SUMINĀŠANA FILADELFIJĀ

Filadelfijas latviešu korporāciju kopas sarīkotais Dr. Nikolaja Vīksniņa suminašanas vakars, sakarā ar viņa 70 mūža gadiem 19. novembrī, Brīvo latviju biedrībā atzīmējams kā spraigu domu un ierosinājumu bagāts sarīkojums. Vakara vadītājs Dr. A. Baidiņš savā ievada runā norādīja, ka Dr. N. Vīksniņš kultūras darbības rosmē nācis tiešā vai netiešā saskarē ar ikvienu šejienes latviešu organizāciju (DV apvienībā gaviļnieks ir viens no pašiem vecākiem darbiniekiem).

Viesis no Ņujorkas, gaviļnieka konfilistrs un laika biedrs Dr. Pēteris Starcs saistīgā stāstījumā raksturoja ārkārtīgi grūtos izglītības ceļus latviešu zemnieku jaunatnei šī gadsimta sākumā, kad risinājušās gaviļnieka un arī daudzu viņa vienaudžu skolas gaitas. Sasniegt akadēmisko izglītību toreiz bijis ļoti grūti ne vien lielo skolas naudu dēļ vidusskolās, ko latviešu zemniekiem nebija pa spēkam nest, bet arī krievu - monarchistu varas ieskatu dēļ, ka zemākiem slāņiem izglītība nav dodama, lai neizceltos nemieri. „Virtuveņu bērniem nav vietas universitātēs," oficiālajā toreizējā izglītības ministra dekrētā sacīts, pie kam latviešu zemnieku bērni pielīdzināti „virtuveņu bērniem". Ja arī vairākiem latviešu jaunekļiem, līdzīgi gaviļniekam tai laikā izdevies pārvarēt kā materiālās, tā aizspriedumu grūtības, izturēt smagos konkursa eksāmenus un beidzot iegūt noslēgtu akadēmisku izglītību, lai tad mācot skolās, rakstot laikrakstos, sagatavojot grāmatas un strādājot sabiedriski · kultūrālā laukā celtu un kuplinātu savas tautas kultūru, tas tikai liecina par šo latviešu lielo uzņēmību, izcilajām gara spējām, centību un neatlaidību. Te daudz cildenu paraugu, kas liekami vērā tieši mūsu dienās, kad tagadējā jaunā audze sākusi kurnēt un sūdzēties, ka dzīvot starp „divām kultūrām" esot par daudz grūti. „Mēs savās izglītības gaitās dzīvojām starp vairākām kultūrām, bet šādas „kultūru grūtības" nepazinām," norādīja sirmais profesors.

Referents nodeva sveicienu arī no Ņujorkas tautiešiem un no pareizticīgo virsgana.

Sirsnīgiem vārdiem, ziediem un piemiņas veltēm gaviļnieku, viņa dzīvesbiedri Helēnu un dēlu Pēteri sveica vakara viesi: Vilis Hofmanis no korporācijas Fraternitas Metropolitana, no DV apvienības un no Filadelfijas latviešu vīru dubultkvarteta; J. Šmitchens — no Brīvo latvju b-bas; E. Zante — no svētdienas skolas; Fr. Brunavs — no „Latviešu balss Filadelfijā"; rakstnieks Jonāss Miesnieks personīgi nododams savu tikko iznākušo stāstu krājumu „Kviņķu kalns".

Apsveikumus sūtījuši telegrammām un vēstulēm: Latviešu preses biedrības Kanadas kopas vārdā Biruta Senkēviča; laikraksts Laiks; no Filadelfijas latviešu gleznotājiem — Arnolds Treibergs; Filadelfijas latviešu jaunatnes pulciņš; Kvēkertaunas draudzes vārdā — Reinsons; V. Zants; ALAs Kultūras biroja vadītājs P. Norvilis; Filadelfijas latviešu koncertapvienība; Filadelfijas un apkārtnes ev. - lut. draudzes vārdā — prāvests Kārlis Birznieks; Vilma un Jānis Siliņi (latīņu valodā); Vīksniņi Čikāgā; Marija Induse - Muceniece; Broši; E. Neimanis; Lesniece; Jēkabsoni; Šāberti un daudzi citi.

ČIKĀGAS IMPRESIJAS

Varbūt arī jums jau daudzkārt uzmācies jautājums par mūsu attieksmēm ar radniecīgo lietuviešu tautu. Kaut lepni sevi saucam par lietuviešu brāļu tautu, dažkārt liekas, ka sadarbība ar viņiem varētu būt sirsnīgāka un tuvāka. Te nekā nevar iesākt ar dekrētiem un oficiāliem ieteikumiem. Labu piemēru, kā pastiprināt mūsu draudzību ar brāļiem - lietuviešiem, sniedza LKSA „Dzintars" Čikāgā, kārtējā sarīkojumā aicinot piedalīties kā Dzelmes deju kopu, tā lietuviešu tautas dejotājus. Viena vecuma, vienu interešu jaunieši dažu desmitu minūšu laikā sapratās tik labi, ka vēlāk nācās grūti šķirties. Protams, viņi tiksies arī turpmāk.

Vakaru ievadīja Illinojas universitātes mācības spēks O. Počs ar referātu, liekot klausītājiem pārdomāt dažādo kaŗu cēloņus, un iespējamības, kā varētu novērst turpmākas sadursmes. Interesantais un ierosinošais referāts, nākot no jaunās paaudzes zinātnieka, klausītāju saimei patika. Pēc referāta latviešu un lietuviešu kopas parādīja vairākas raiti nodejotas tautas dejas. Pēc tam kā cittautu viesi — kuŗu netrūka — tā pašu cilvēki kopīgās dejās un rotaļās vēl kavējās daudzas stundas.

☆

Pēc ilgāka laika sastopot Lojolas universitātes mācības spēku prof. Dr. Franci Murānu, ir daudz ko pārrunāt. Jauneklīgais zinātnieks, kuŗš pirms pāris gadiem cieta smagu auto nelaimi ceļā no Čikāgas uz St. Louisu, tagad pilnīgi atveseļojies. „Dzejot, diemžēl, tagad iznāk maz vaļas," saka šis rietumeiropiskais Latgales dziesminieks, „augstskolas darbs paņem visu laiku. Tad vēl gribas pabūt latviešu vidū un sastapties ar Latvijas laika draugiem."

☆

Kā dzird, vecajam strēlniekam, plkv. Pēterim Dardzānam krājas krietni pabiezs žūksnis mūža atmiņām aprakstītu lapu. Nav zināms, vai atmiņas iznāks vienā vai divos sējumos, taču katrs zina, ka Dardzāna memuāri būs svarīgs papildinājums mūsu dižo vīru atmiņu krājumiem. Jāpiezīmē, ka jau nākamā pavasarī P. Dardzāns varēs atskatīties uz 75 mūža gadiem, un tas ir liels nostaigāts ceļa gabals.

☆

10. novembrī, plkst. 1 dienā Čikāgas latviešu biedrības Viestura zālē bij. sabiedrisko lietu ministrs Alfreds Bērziņš piedalīsies diskusijā par viņa grāmatu „Labie gadi" un „The unpunished Crime". Tā kā it sevišķi „Labie gadi" izraisījuši plašas debates kā sabiedrībā, tā dažos periodiskos izdevumos, čikāgieši šo DV apvienības sarīkojumu gaida ar lielu interesi. Diskusijās aicināti piedalīties sabiedriskie darbinieki, rakstnieki, paidagogi, it visi, kuŗus minētais temats var interesēt.

VISIEM ASV VIDIENES APGABALA SKOLOTĀJIEM UN SKOLU DARBINIEKIEM

Amerikas latviešu apvienības Kultūras biroja izglītības sekcija 9. un 10. novembrī Grand Rapidos rīko Vidienes apgabala skolotāju konferenci. Konferences saimniecisko un technisko kārtošanu veic Grand Rapidu skolotāju kopa un abu skolu padomes. Būs praktiskas stundas, referāti par trimdas skolu darbību un atsevišķiem mācību priekšmetiem, tāpat pārrunas par šīm stundām un izvirzītiem priekšlikumiem.

Lai konferencei būtu labāki panākumi, skolotāji un skolu darbinieki lūgti laikus pieteikt referātus, jautājumus un ierosinājumus. Tad tiem varēs paredzēt vietu un laiku konferences norisē. Pieteikumus lūdz adresēt Vidienes skolu referentam H. Kreiceram — 1334 N. Kedzie Ave. Chicago 51, Illinois.

Skolotāji un skolu darbinieki lūgti atbalstīt savu konferenci un piedalīties tanī kuplā skaitā. Draudzes, biedrības, skolu padomes lūdz atbalstīt dalībnieku nokļūšanu konferencē.

Rīkotāji

PAŠU LATVIEŠU IECERĒTAIS NAMS UZCELTS, IESVĒTĪTS UN NODOTS LIETOŠANĀ

Grand Rapidi. (Mich.) V. Z. — Dziļā sirsnībā un patriotiskā noskaņā risinājās Grand Rapidu latviešu biedrības jaunā nama iesvētīšanas svinības 19. oktobrī, kad šim lielajam notikumam dzīvoja līdzi visi šīs kolonijas tautieši

Jau labu laiku pirms svinību sākuma, plkst. 2 p. p., jaunajā namā sāka ierasties svētku viesi. Tos sagaidīja biedrības valde ar biedrības priekšnieku agr. A. Meieru priekšgalā.

Svinību norisi ievadīja būvuzņēmējs V. Ostrovs, kas teica: „Latviešiem Grand Rapidos tagad ir savs nams uz savas zemes. Kopīgi iecerētais sapnis kļuvis īstenība, un paveiktais īstenots kopīgo pūliņu rezultātā." Viņš nodeva biedrības pr-kam A. Meieram glabāšanā nama atslēgu. Garīgo aktu vadīja māc. J. Lazda un māc. Kr. Hermanis.

Dziļi aizkustinošus vārdus tad saka b-bas pr-ks A. Meiers, pieminot, ka jaunais nams bijis pašu iecerēts, pašu līdzekļiem un rokām darināts un pašu sirsnības dailots, kas nu kļūšot par latviskās kultūras cietoksni bērniem, jaunatnei, vīriem, sievām un galvām sirmām.

Svētku runu teica pirmais Latviešu b-bas priekšnieks Grand Rapidos un viesis no Mineapoles mag. iur. V. Vītiņš. Biedrības sekretārs J. Andersons kodolīgā pārskatā pakavējās pie nama tapšanas gaitas, nama idejas īstenošanas un līdzekļiem, pieminot arī daudzos talciniekus, gan nesaucot neviena vārdā, jo to skaits bijis bez gala liels.

Čikāgas Latviešu biedrības vārdā sveicināja tās priekšnieks V. Vīksniņš, Detroitas latviešu apvienības pr-ka vietn. D. Rudzītis, Kalamazū Latviešu b-bas pr-ks J. Grotēns, kas pasniedz dāvanai mākšl. A. Sildega gleznu, Saginavas Latviešu kluba pr-ks A. Briedis, nodod aploksni, līdz ar to izpērkot neesošu 201. aizdevuma zīmi, kas neesot arī jāatmaksā. Grand Rapidu daudzo latviešu organizāciju, draudžu, apvienību un kopu vārdā sveicina prof. O. Jirgensons, kuŗa aicinājumā Grand Rapidu un apkārtnes latviešu ev. - lut. draudzes pārstāvis A. Valdmanis nodeva b-bas priekšniekam reprezentācijas telpas atslēgu, kuŗas draudze izbūvējusi saviem līdzekļiem un ar savu darba spēku, Skrundas skautu pārstāvis aploksni un Sieviešu korporāciju kopa aploksni

Koncerta daļā piedalījās jaunā dziedātāja Vija Stokmane un Grand Rapidu latviešu vīru koris dir. Dr. F. Valdmaņa vadībā. Klavieŗu pavadījumus veica Ed. Grīnvalds, jun. Kad divas reizes bija izskanējusi koŗa dziesma „Pie tēvu zemes ķeries klāt", lielais svinību akts bija noslēdzies.

Ņujorkas latviešu ev. - lut. draudzes Bronksas rajona dāmu komitejas rīkotais Miķeļa tirgus un šinī tirgū notiekošā vācu Tautas vāga izloze deva kopēju atlikumu $ 6559,37. Uzņēmumā Loterijas komisijas priekšsēdis E. Vērmelis un Bronksas dāmu komitejas priekšniece M. Banga pasniedz čekus Bronksas rajona nekustama īpašuma fonda kasierim A. Eimanim un sekretāram V. Irbem Foto H. Liepiņš

LIELA UN NOZĪMĪGA DIENA ZIEMEĻKALIFORNIJĀ

Ziemeļkalifornijas latviešu ev.-lut. draudze rosīgi gatavojas svinībām Sanfancisko, kad ordinēs un draudzes darbā ievedīs jauno mācītāju Ivaru Gaidi. Svinībās ieradīsies un ordināciju izdarīs archibīskaps prof. Dr. K. Kundziņš. Kā goda viesi aicināti visi Baznīcas virsvaldes un draudzes pārvaldes locekļi, visi rietumpiekrastes latviešu draudžu mācītāji, draudžu priekšnieki, dāmu komiteju priekšnieces un Ziemeļkalifornijas organizāciju vadītāji.

Svinības sāksies svētdien, 27. oktobrī, plkst. 1.00 dienā Sanfrancisko, St. Paula baznīcā. Ordinācijas un introdukcijas dievkalpojumus vadīs archibīskaps, asistējot visiem viesu mācītājiem. Dievkalpojumu kuplinās draudzes vokālais ansamblis brīvmāksl. Mirdzas Vīnertes vadībā.

Pēc dievkalpojuma kopīgs azaids draudzes namā, piedaloties lūgtiem viesiem un draudzes locekļiem. Mūzikālos priekšnesumus sniegs: Milda Grimma - Strauss (soprāns), Lidija Ekerte (soprāns), Eduards Vīnerts (vijole) un Hugo Strauss (klavieres). Draudzes vadība, informējot par šīm svinībām draudzes locekļus, raksta:

„27. oktobris mūsu draudzei būs liela un nozīmīga diena, jo tad tiks ordinēts un ievests mūsu draudzē par pilntiesīgu mācītāju Ivars Gaide. Viņš šinī dienā kļūs par mācītāju un vadītāju mūsu vislielākam dārgumam — mūsu jaunai audzei.

Ivaru Gaidi mēs pazīstam kā ideālistu ar sirsnīgu ticību Dievam un uzticību savai tautai un tās nākotnei.

Mēs nedrīkstam palikt tikai kā vienaldzīgi skatītāji un visu gaidīt tikai no jaunā mācītāja. Mums ir jāsakustas, jāmostas no miegainības, jāatveŗ savas sirdis un jāsniedz palīdzīga roka viņa darbā jaunatnes vidū un pie visa, ko viņš mūsu draudzē veiks.

Viņš kā mūsu draudzes otrs mācītājs grib ievadīt mūsu jaunatni kristietiskā kalpošanā Dievam un savai tautai. Labākie vēlējumi un svētība lai pavada viņa kalpošanu Dievam un tēvzemei."

T. Sīlis.

GUNDARS JULIĀNS ĶENIŅŠ

ieguvis tautsaimniecības doktora gradu Stenfordas universitātē Kalifornijā. Jaunais doktors dzimis 1926. g. Rīgā, dzejnieku Ata Ķeniņa un Austras Dāles - Ķeniņas dēls. Studējis humānitārās zinātnes trimdā Vācijā, Frankfurtē pie Mainas Goetes universitātē. Pēc ieceļošanas ASV turpinājis studijas uzņēmumu vadības lietās Oregonas universitātē, kur ieguvis BA gradu, bet Stenfordas univ. — maģistra un š. g. septembrī doktora gradu uzņēmumu saimniecības vadībā. Doktora disertāciju rakstīj's par tematu: Darbaspēks Padomju Latvijā. Kopš 1960. g. ir mācības spēks Pacifika luterāņu universitātē Takomā, Vaš.

T. Sīlis „LA" redaktors ASV Rietumpiekrastē

Mūsu laikraksta ASV Rietumpiekrastes redakcijas vadību uzņēmies publicists un sab. darbinieks T. Sīlis. Redakcijas adrese: Palo Alto, 3190 Waverley St., California. Tālrunis DA 40582.

ŅUJORKĀ

Ņujorkas latviešu biedrības 19. oktobra sanāksme bija veltīta Jānim Jaunsudrabiņam. Vakara ievadā biedrības priekšnieks A. Homičs pastāstīja par rakstnieku, pēc tam noklausījās Jāņa Jaunsudrabiņa skaņu lentē ierunātos stāstus no Zaļās grāmatas un dažus dzejoļus. Priekšnesumus noslēdza G. Āboliņa uzņemtā krāsu filma par rakstnieku Vācijā.

Vakars turpinājās ar deju un sabiedrisko sadzīvi. Bija ieradušies viesi no Albanijas un Filadelfijas. Filadelfiešiem Jaunsudrabiņa filma bija tā iepatikusies, ka to tūlīt paņēma līdzi uz Filadelfiju, kur to izrādīs Filadelfijas latviešu biedrība 9. novembrī.

Nākamais Ņujorkas latviešu biedrības sarīkojums 2. novembrī Mārtiņa vakars.

Tuvojoties Ziemsvētku dāvanu iegādāšanas laikam, tautieši domā par latvisko izstrādājumu vai labu grāmatu iegādi un dāvināšanu. Ņujorkā ir vairākas vietas, kur šādas dāvanas varētu iegādāties. Bronksā dāmu komiteja pārdod latviskos izstrādājumus un grāmatas pēc dievkalpojuma apakšējā zālē; Bruklinā pie Akerbergas plašā izvēlē var iegādāties tautiskus izstrādājumus, apsveikumu kartītes, grāmatas un skaņu plates, bet draudzes namā var dabūt latviskas lietiņas un Bruklinas baznīcā — grāmatas.

Prof. A. Annusa jubilejas skati varēs aplūkot jau sestdien, 2. novembrī L. Dunkanas mākslas salonā, 215 E. 82. ielā Manhatenā. Skates atklāšana svētdien, 3. novembrī, pl. 4. pp., kad notiks arī mākslinieka godināšana. Prof. A. Annuss 27. oktobrī svin 70 mūža gadus un 50 darba gadu jubileju.

Latviešu zemnieku savienības Ņujorkas nodaļas jaunievēlētā valde konstruējusies: prof. P. Starcs — nodaļas pr-ks un valdes priekšsēdis, sen. A. Rumpēters un A. Mednis — priekšsēža vietnieki, agr. E. Donis — sabiedriski kultūrālās daļas vad., H. Špechts — kasieris, V. Neimanis — sekretārs un A. Grantskalns — valdes loceklis.

Ieejas maksa $ 1,25, mācības iestāžu audzēkņiem $ 0,50, Latviešu skolu skolēniem — brīva.

Latviešu b-bas priekšnieks atklāja prof. A. Annusa, M. Krūmiņa, J. Gaiļa un F Milta gleznu izstādi. Prof. A. Annuss savu uzrunu sāka vārdiem: „Neesiet skatītāji vien, bet latviskās mākslas svešatnē mantotāji un šī mantojuma tālāk nesēji." Gleznotājs, kuŗš bija ieradies no Ņujorkas, apcerēja latviešu mākslu un glezniecību, kuŗa attīstās un iemanto tautas atzinību. Īsumā viņš raksturoja arī katru no šeit pārstāvētiem gleznotājiem. Ar sarkanām rozēm prof. A. Annusu sveica Latviešu b-bas dāmu komitejas pr-ce H. Pole. Izstādes atklāšanas brīdī bija klāt vairāk kā 50 personu, to starpā vietējie gleznotāji: N. Drapče un A. Sildegs. Izstāde turpināsies Latviešu biedrības namā līdz 26. oktobrim, plkst. 9 00.vakarā.

Čikāgas piecīši viesosies Latviešu biedrības Mārtiņvakarā 9. novembrī.

ELIZABETE, N. J.

Elizabetes - Ņuarkas latviešu ev. - lut. draudze 12. oktobrī Sv. Marka baznīcā rīkoja koncertu - dievkalpojumu. Dievkalpojumu vadīja māc. A. Kiršfelds un koncertēja Bukskauntijas latv. baptistu jaukts koris diriģenta E. Ķeris vadībā un sieviešu dubultkvartets F. Stūrmanes vadībā, bet kā solisti piedalījās Tabita Jaunzeme, Gunta Ķere un Mārtiņš Ābele, lieliskā Guntas Ķeres un Fannijas Stūrmanes ērģeļu pavadījumā. Koncerts - dievkalpojums 115 dievlūdzējiem sagādāja jaukus brīžus.

Pēc dievkalpojuma - koncerta viesi un draudze pulcējās sarīkojumu zālē sadraudzības vakaram, ko ievadīja māc. A. Kiršfelda un draudzes pr-ka A. Medņa uzrunas, izsakot pateicību diriģentiem, solistiem, ērģeļu pavadītājām (visi minētie saņēma arī ziedus) un korim par labo sniegumu No koŗa puses uzrunu teica dir. E. Ķeris, pateikdamies draudzei par sirsnīgo uzņemšanu. Minētais koris piecu gadu laikā Elizabetē koncertējis četras reizes. Daudzi draudzes locekļi šķīrās ar domu „Šī taču nebija pēdējā reize, cerēsim šo kori atkal redzēt Elizabetē". V. N.

KALAMAZŪ

Dzejnieces Aspazijas piemiņas sarīkojumu 2. novembrī, plkst. 7,30 v. YWCAs auditorijā, S. Rose ielā rīko Latviešu skola. Ar uzrunu to ievadīs Raiņa un Aspazijas fonda pārstāvis R. Veidemanis no Milvokiem, sekos Z. Ritmaņa referāts „Aspazijas 20 gadu aizmūža piemiņai" un Alises Oses atmiņu stāstījums Dzejnieces pēdējie gadi un pēdēja gaita. Priekšnesumos piedalīsies Latviešu skolas skolēni, un dziedone E. Reinvalde dziedās prof. J. Vītola dziesmas ar Aspazijas tekstu. Pie klavierēm ērģelnieks E. Grīnvalds no Hastingas. Būs izstādīti arī Aspazijas darbi un piemiņas lietas. Ieejas maksa

ASV BAZNĪCĀS

ŅUJORKA

27. oktobrī plkst. 2 Betlemes baznīcā māc. R. Zariņš; plkst. 2 Port Vašingtonā, Mūsu Pestītāja baznīcā māc. O. Gulbis; plkst. 5 Bronksas Sv. Toma baznīcā māc. A. Ozols.

Jauniešu iesvēte, dievgalds un Reformācijas atcere 3. novembrī, plkst. 11,15 Betlemes baznīcā; māc. R. Zariņš, A. Ozols un O. Gulbis, čellists Kārlis Munters, Ņujorkas draudzes jauniešu koris Ritas Pētersones vadībā, ērģelnieks Bruno Skulte.

AURORA, ILL.

Mūsu Pestītāja baznīcā, 420 Dawners Place.

27. oktobrī plkst. 3 p. p. dievkalpojums, māc. A. Rautenšilds.

ČIKĀGA

Čikāgas latviešu ev. - lut. Ciānas draudze, 5015 W. Ferdinand St.

27. oktobrī plkst. 10 bērnu dievvārdi un Svētdienas skola; plkst. 11 dievkalpojums ar dievgaldu, māc. A. Rautenšilds.

Latvijas ev. - lut. baznīcas Sv. Pāvila draudze — 1648 So. 11th Ave., Meivudā. Mācītājs Pāvils Ķirsons, tel. FI 3-2420.

LOSANDŽELOSA, KAL.

Dienvidkalifornijas draudzē, 2450 Griffin Ave., L. A. 31.

Santa - Rosā, Betlemes baznīcā, Tupper ielā 733.

Dievkalpojumi katru svētdienu plkst. 11-os. Svētdienas skola un koŗa mēģinājums plkst. 9 30 Visi laipni aicināti

OKLANDE

Bībeles stundas paredzētas, sākot ar otrdienu, 29. oktobrī, plkst. 8 vakarā Centrālā Luterāņu baznīcas svētdienas skolas telpās. Bībeles stundās aplūkos vecās un jaunās derības saturu, Dieva atklāsmi un vadību atsevišķa cilvēka un veselas tautas dzīvē. Interesenti lūgti sazināties ar draudzes mācītāju līdz š. g. 20. oktobrim.

SAKRAMENTO

Sakramento, Sv. Krusta ev. lut. baznīcā, 45 un H ielā.

BURLINGEMA, KAL.

Burlingamā, Lutheran Church of the Good Shepherd, 301 Burlingame Ave.

TOWN & COUNTRY
REAL ESTATE LTD.
V PALMA PĀRSTĀVIS
61 Hogarth Ave., Toronto HO 1-3670

NEMAKSĀJIET VELTI IRI IZMANTOJIET MŪSU IZDEVĪGO KREDITĒŠANOS UN MAZĀS IEMAKSAS. IEPĒRCIET PAŠI SAVUS ĪPAŠUMUS!

DANFORTH - BROADVIEW: Atsevišķa 9 istabu dubultķieģeļu māja, 2 virtuves, 3 vannas istabas, 2 garāžas, ūdens - eļļas apkure. Iemaksa — $ 3.000,-, atlikums uz vienu atklātu obligāciju.

O'CONNOR DR. - GREENWOOD: Atsevišķs 5 istabu dubultķieģeļu bungalovs, privāts iebraucamais ceļš, eļļas apkure. Kopīgā cena $ 14.500,-, iemaksa $ 3.500,-. Atlikums uz vienu atklātu obligāciju.

BLOOR - RUNNYMEDE: Atsevišķa 6 istabu dubultķieģeļu māja, eļļas apkure, garāža. Kopīgā cena $ 16.500,-, iemaksa $ 3.500,-.

UZTICAMIEM MĀJU PIRCĒJIEM PALĪDZAM IZTRŪKSTOŠO VAI VISU NAUDU IEMAKSAI SAGĀDĀT BEZ GALVIN IEKIEM UZ 3 GADIEM UZ VISIZDEVĪGĀKIEM NOTEIKUMIEM. ZVANIET MUMS NESAISTOŠAI INFORMĀCIJAI. MĀJAS LIELĀ IZVĒLĒ VISĀ PILSĒTĀ.

Vai esam ceļā uz kristiešu vienību

LAJA DOMAS PAR BAZNĪCAS LIETĀM.

Pašreiz notiekošā Oikūmeniskā koncila Vatikānā galvenais mērķis ir tuvināt katoļu baznīcu dzīvei un mēģināt Kristus vārdā nodibinājušās daudzās konfesijas un sektes tuvināt vienu otrai un censties tās apvienot. Jau līdzšinējie koncila lēmumi liecina par tālejošām katoļu baznīcas iekšējām reformām: Vatikāna varas decentralizācija un misas attiecīgās tautas valodā.

Nopietns un grūts ir jautājums par Kristus vārdā sazarojušo baznīcu apvienošanu. To prasa nepieciešamība, lai stiprinātu kristīgo baznīcu un novērstu šķelšanos. Jo sevišķi šodien kristīgai baznīcai jābūt stiprai pret ateisma uzbrukumiem. Tā var būt stipra tikai vienota. Ir nedabiski un pret veselu saprātu, kā arī pašа Dieva gribu, ka viena un tā paša Dieva pielūdzēji šķeļas un apkaŗojas savā starpā. Tā nav bijusi Dieva griba, lai Viņa vārdā dibinātā baznīca sašķeltos tik daudz dažādās daļās, katra ieskatītu tikai sevi par pareizu un pārējās par atkritējām un maldīgām.

Ļevs Tolstojs baznīcu savstarpējo apkaŗošanos un strīdus pārdzīvoja ļoti dziļi un traģiski. Savā „Grēksūdzē" viņš saka: „Man pacēlās jautājumi, kurus vajadzēja atrisināt. Baznīca šos jautājumus atrisināja pilnīgi pretēji tai ticībai, kuŗā es dzīvoju, un tas mani spieda pārtraukt visus sakarus ar pareizticīgo baznīcu. Galvenais jautājums bija par pareizticīgo baznīcas attieksmēm pret pārējām baznīcām — katoļu, protestantu u. c. Šinī laikā sakarā ar manu lielo interesi par ticību es tuvinājos dažādu konfesiju cilvēkiem: katoļiem, protestantiem, vecticībniekiem un daudzu citu reliģiju piederīgiem. Daudzi no šiem cilvēkiem bija patiesi dievticīgi un augsti tikumos. Es gribēju būt brālis šiem cilvēkiem. Un kas notika? — Mana (pareizticīgo) baznīca, kuŗa solīja visus apvienot vienā patiesā kristīgā ticībā un mīlestībā, tā pati baznīca pateica man, ka šie visi cilvēki maldās un ka vienīgi mūsu baznīca ir tā patiesā un Dieva izredzētā. Tad es redzēju un sapratu, ka pareizticīgie visus pārējo reliģiju piederīgos ieskata par ķeceriem, gluži tāpat kā katoļi un citu baznīcu piederīgie uzskata pareizticīgos, kaut gan šīs visas baznīcas ir Kristus baznīcas un pielūdz vienu un to pašu Dievu. Vienīgi Dieva pielūgšanas veids, ārējie simboli ir dažādi."

Tolstojs cītīgi meklēja šai parādībai kādu jēdzīgu izskaidrojumu un nevarēja atrast nekā cita kā to, pēc kuŗa zilie huzāri apgalvo, ka viņu pulks ir labākais pasaulē, bet dzeltenie ulāni — ka viņu. Izcilākie garīgie dažādo baznīcu tēvi varēja pateikt Tolstojam vienīgi to, ka viņi tic, ka viņu baznīca ir uz pareizā ceļa, bet pārējās maldās, un ka viņiem tikai jālūdz Dievs, lai Viņš pārējās ved uz pareizā ceļa.

Tālāk Tolstojs jautā, vai nevarētu turpināt iet pa ceļu, pa kuŗu gāja pareizticīgie ar vecticībniekiem. Pēdējie apgalvoja, ka krusts, alleluja un staigāšana apkārt altārim pareizticīgiem esot citādi. Pareizticīgie savukārt teica: „Jūs ticat Nikejas ticības apliecībai, septiņiem sakramentiem, mēs arī ticam. Tad turēsimies pie tā, bet pārējās izdarības pildiet, kā jums tīk." Tā viņi vienojās, ticības būtību ņemot par pamatu, nepiešķiŗot vērību ārējām formām.

Vai tādā pašā ceļā pareizticīgie nevarētu jautāt katoļiem vai otrādi: „Jūs ticat Dievam, Pestītājam un aizkapa dzīvei un ka Dievs ir mīlestība, pašiem pamatjautājumiem, — bet attiecībā uz Filioque un Pāvestu — dariet, kā jums patīk."

Vienojoties ticības būtības jautājumos, vai nevar to pašu pateikt protestantiem un citām baznīcām un konfesijām?

Protams, ka ar labu gribu, atmetot visus aizspriedumus un sekojot Kristus mācībai, visām kristīgām baznīcām ne vien iespējams apvienoties, bet jāapvienojas, lai neārdītu tālāk tos pamatus, uz kuŗiem kristieši stāv, un lai varētu pastāvēt pret Antikristu.

Kristīgās baznīcās mēs dzirdam mācām, ka Dievs ir mīlestība un ka tev būs mīlēt savu tuvāku kā sevi pašu. Un tas patiesi ir kristīgās baznīcas pamatu pamats. Šķelšanās kristīgo baznīcu starpā ārda šo pamatu, mīlestības vietā kultivē naidu.

Patīkami būtu dzirdēt citu laju domas šinī jautājumā.

Jānis Šķirmants

SPĀŖU SVĒTKI MINSTERES LATVIEŠU ĢIMNAZIJĀ

Minsteres latviešu ģimnazijas un internāta jaunbūves darbi rit strauji uz priekšu. 18. oktobrī notika spāŗu svētku svinības. Tās organizēja Minsteres pilsētas valde un skola kopā. Svētku viesus pie jaunceltnes sagaidīja un apsveica skolas direktors prof. Dr. Z. Vitens. Pēc obligātām vācu celtnieku spāŗu svētku ceremonijām visi svētku dalībnieki devās jaunceltnes aktu zālē, kur apsveikuma un pateicības uzrunu teica direktors prof. Dr. Z. Vitens. Sekoja Ziemeļreinas - Vestfāles darba un sociālministra Grundmaņa runa, kuŗā viņš aprādīja valdības nostāju latviešu tautas un nacionālo īpatību atbalstam. Pēc ministra vārdiem varam būt laimīgi, ka saņemsim vācu iestāžu atbalstu skolai, ja vien paši izrādīsim interesi un sūtīsim savus bērnus Minsteres latviešu ģimnazijā. Sarīkojumu kuplināja skolas koris audzinātāja V. Eglāja vadībā.

Svinību tālākā norise turpinājās kādā tuvējā sarīkojumu zālē pie kafijas galda, kur ar galda runām uzstājās vācu, starptautisko un latviešu organizāciju pārstāvji. Minsteres pilsētas valdes vārdā sveicienus skolai nesa pilsētas valdes loc. Honigs un arī turpmākam solīja pilsētas iespējamo atbalstu. Ar sirsnīgiem pateicības vārdiem vācu valdībai un Minsteres pilsētai visas latviešu sabiedrības vārdā pateicās LCP priekšsēdis J. Zēgners. Runāja arī bēgļu augstā komisāra pārstāvis Dr. Karnoza, bēgļu ministrijas pārstāvis Lüders, Ziemeļreinas - Vestfāles darba un sociālministrs Grundmans, ministrs R. Liepiņš, luterāņu federācijas pārst. Dr. Eberhards, katoļu Caritas pārst. prel. Folkmans, Minsteres superintendants Brauns un skolas būvdarbu vadītājs prāvests Šmits. Nobeigumā pateicības vārdus un plašāku uzrunu teica LCK izglītības daļas vad. agr. J. Dagis.

Skolas un internāta būve ir milzu projekts, kas izmaksā apm. 4,4 milj. vācu marku. Skolas atklāšana paredzēta 1964. gada oktobrī. Skolas telpas cels ar tādu aprēķinu, lai tās varētu izmantot arī dažādām latviešu organizāciju sanāksmēm un sarīkojumiem. Plašajos skolas gaiteņos pēc vajadzības katrā laikā varēs sarīkot dažādas mākslas u. c. izstādes. Skolas internātā paredzēti dzīvokļi 100 audzēkņiem ar modernu virtuvi un visām labierīcībām. Skolas vajadzībām būvē plašu sporta halli un modernus fizikas un ķīmijas kabinetus ar pilnīgu iekārtu. Tā jaunajā skolas ēku komplektā latviešu bērni varēs apgūt ne tikai pilnīgu vidējo izglītību, bet arī ieaugt latviskā dzīves ziņā un gara gaisotnē. Arī turpmāk skolas tekošos izdevumus un vismaz desmit skolotājus atalgos vācu valdība. Vecākiem gan pašiem jāsedz bērnu uzturēšanās internātā, t. i. uztura nauda un skolas nauda ģimnazijā. Sekmīgiem un trūcīgiem bērniem dabūjamas stipendijas un skolas naudas atlaide.

Latviešu trimdas ģimnazijas nākotne ar to būtu nodrošināta no vācu valdības puses. Taču būs nepieciešams arī latviešu sabiedrības atbalsts gan materiālā, gan tīri līdzdarbības ziņā — sūtot bērnus uz Minsteres latviešu ģimnaziju. Vecākiem dažkārt grūti šķirties no saviem mīluļiem, bet to prasa mūsu tautas nākotne, lai jaunatne izaugtu par īstiem latviešiem. Bez latviskās skolas izglītības ir gandrīz neiespējams bērnu izaudzināt par latvieti.

—ģis

GLEZNAS NO SIDNEJAS UZ STOKHOLMU

Liekas, ka Austrālijas latviešu gleznotāju pašā virsotnē panākumu ziņā izvirzījies sidnejietis Reinis Zusters. Viņa darbi iemantojuši visas Austrālijas mēroga uzmanību. Pēdējā izstādē Sidnejā no 30 izstādītajiem darbiem viņš pārdeva 11. Vienu viņa darbu nopirka Austrālijas ārlietu ministrs valdības dāvanai jaunās federācijas Malēzijas valdībai. Ārlietu ministrs vienu darbu nopirka arī Austrālijas federālās valdības iecerētajam mūzejam. Heivuds no Adelaides vienu R. Zustera darbu iegādājās Dienvidaustrālijas mākslas galerijai, bet divas gleznas nopirka savai privātajai kollekcijai. Pa vienai Zustera gleznai aizrunāja Pertas un Velingtonas mūzeji.

R. Zustera gleznas jau agrāk iegādājās Jaundienvidvelsas, Tasmānijas un Malajas mūzeji. Arī Jaundienvidvelsas universitāte Sidnejā un Dantrunas kaŗaskola pie Kanberas ir Zustera gleznu īpašnieces.

Reinis Zusters nodomājis „iekaŗot" arī Zviedriju, viņa izstāde tuvākajā laikā paredzēta Stokholmā. Tā būs pirmā kāda Austrālijas latviešu gleznotāja darbu skate Eiropā.

PIECPADSMITĀ GRĀMATU IZSTĀDE FRANKFURTĒ

Gadskārtējā starptautiskā grāmatu izstāde Frankfurtē, ko lielajās izstāžu hallēs katru gadu rīko vācu grāmattirgotāju apvienība, šogad pārspēja iepriekšējo gadu izstādes. Izstādē grāmatas rādīja 2,160 apgādi no 36 valstīm. Grāmatu kopskaits pārsniedza 100.000 sējumus. Izstādē piedalījās arī Austrumu bloka valstis, kur grāmatas izdod pati valsts, ieskaitot Vācijas austrumu joslu un sarkano Ķīnu. Trešo daļu stendu aizņēma Rietumvācijas 744 apgādu grāmatas.

Grāmatu mesa šogad visus pārsteidza ar saviem milzīgajiem apmēriem. Izstādes katalogs svēra vairāk kā 3 kg, bet par spīti tam to vajadzēja ciлāt, jo bez tā nevarēja orientēties 22.000 kvm lielajā laukumā, kur vilināja 1.271 stendā izstādītās gāmatas.

Izstādē bija manāma apgādu tendence izdot dārgākas un arī gaumīgākas grāmatas, kas pierāda, ka pēc tādām ir lielāki pieprasījumi. Bet tām blakus pat izcilāka vieta bija ierādīta kabatas formāta lētajiem izdevumiem, kādus apgādi izdod ar katru gadu vairāk.

Speciālos stendos bija izstādītas skaistākās 1962. g. grāmatas, pie kuŗām stāvot bija grūti izšķirties, kuŗu atzīt par visskaistāko grāmatu. Tāpat šinīs stendos rādīja starptautisko grāmatu mesu plakātus, grāmattirgotāju palīglīdzekļus, bibliotēku katalogus un šī gada Miera godalgas saņēmēja Kārļa Fridricha fon Veiczekera darbus.

Mesas svētku akts risinājās 12. oktobŗa priekšpusdienā Paula baznīcā, kur Hamburgas filozofam un dabzinātniekam prof. brīvkungam fon Veiczekeram pasniedza Vācijas grāmatu tirgotāju apvienības Miera prēmiju.

Pieņemam pārdošanā latviskus izstrādājumus
SUDRABA, KOKA, ĀDAS, KERAMIKU u. t. t.
Visas mūsu grāmatas variet iegūt apmaiņā pret izstrādājumiem.
LATVJU GRĀMATA,
Waverly, Iowa, U.S.A.

BUY CSB 63

VIEGLI IEGĀDĀTIES

Kanadas Krājbondus varat iepirkt pret skaidru naudu vai arī uz nomaksu. Iegādājieties tās savās darba vietās caur krāšanas plānu — vai bankās, no autorizētiem financistiem, biržu mākleŗiem, vai naudas aizdevējām sabiedrībām. Krājbondi dabūjami dažādās vērtībās: $50.-, $100.-, $500.-. $1000.-, un $5000.- līdz $10.000.- uz personu. Tie piemēroti katrai kabatai.

VIENKĀRŠI IEKASĒT

Kanadas Krājbondus varat apmainīt pret skaidru naudu par pilnu nominālvērtību plus procentus. Ja jums ievajagas naudas, izpildiet attiecīgo bonda formu un uzrādiet to savā bankā, kur jūs saņemsit naudu nekavējoties.

Kanadas Krājbondi ir labāki kā skaidra nauda.

VĒRTS TURĒT

Katra gada 1. novembrī jūs saņemat Kanadas Krājbondu augļus — 4½% par katru no pirmajiem 2 gadiem; 5% par nākošiem 6 gadiem, 5½% par turpmākiem 4 gadiem, kas caurmērā dod 5.03% gadā, ja bondi paturēti pilnu laiku. 12 gadu laikā $100.00, ieguldīti bondos, jums dod $161.-, augļus ieskaitot.

CANADA SAVINGS BONDS/63

AUSTRĀLIJAS LATVIETE RAKSTA BALETU PAR KARALIENI SIRIKITU AUTORE IR LILIJA O. KĻAVIŅA PERTĀ

„Karaliene dod iedvesmu sarakstīt jaunu baletu", — šāds liels virsraksts Pertas avīzē The Sunday Times ir rakstam, kuŗā pastāstīts par latvieti O. Kļaviņu.

„Taizemes karalienes Sirikitas attēls žurnālā Austrālijas mimozu ziedu fonā iedvesmojis Pertas sievieti rakstīt baletu, kuŗu šī gada beigās izrādīs Pertā. Baleta nosaukums: Sirikita un Mimoza. Teksta un mūzikas autore ir Lilija O. Kļaviņa, kas pirms 14 gadiem ieradās Rietumaustrālijā.

L. Kļaviņa savam darbam lūgusi Taizemes karaliskā nama piekrišanu. Atbildes vēstulē teikts, ka karaliene Sirikita ir sajūsmināta par šo draudzīgo ideju.

Trīs cēlienu balets sākas Pertas botaniskajā dārzā. Varone ir meitene Mimoza. Viņa mīl zēnu Henriju. Karalienes Sirikitas pieņemšanā Mimozu ielūdz viesoties karaliskajos mājokļos.

L. Kļaviņa saka, ka viņa studējusi Taizemes drāmu un mūziku. Tas pamudinājis viņu komponēt Sirikitas valsi, Taizemes maršu un Čučungčā deju.

M. V.

TRADICION
MĀRTIŅU
1963. g. 2. novembrī, pl. 8 vakarā, COL
Sherbourne / Linden —
SPĒLĒS EIROPIEŠU DEJU OR
PILNA BUFETE. • MĀRTIŅZOSS. • L
Ieeja $ 2.00 no personas.
Visus tautiešus laipni ielūdz šo sarīkojun
DAUGAVAS VANAG

Kur pēkšņi izgaisa tavas skumjas?
Kas tevi iepriecināja?
Es ziedu uzlūkoju . . .
LOTUS PUĶU VEIKALĀ
802 Bathurst ielā, pie Bloor i
tel.: LE 3-3884, Toronto.
KANADAS DAIĻAMATNIEKU SAVIE
SALONS.
Sveiciet AR ZIEDIE
LOTUS

VAI ATCERATIES PAGĀJUŠO ZIEM
Apmainiet SAVU VE APKURI TAG
PILNĪGI IEKĀRTOTA
$99.00
INSTALLATION GUARANTEED by Consumers' Gas
JAUNA
DE LUXE GAS KRĀS
Tīra .... nesmako .... klusa .... nekustīgas daļas
automatiska ....bez strāvas .... ekonomiska .
Pārdod vairāk nekā citas — 9:1.
BEZ IEMAKSAS — 1. maksājums 1964. g. aprīlī
Regulārā cena .... $ 4
• SPECIAL CONSUMERS' GAS
Co piemaksa .... $ 20
•• N. H. A. .... $ 1
Pilna cena $
• Kā sludinājis CONSUMERS' GAS. •• National
Co.: par jūsu atsaucību kompanija piemaksā.
TORONTO ĪPAŠUMIEM AUGSTĀKAS NODEVAS
ATĻAUJU UN PIEMAKSU PAR DARBU.
Tuvākai informācijai zvaniet tagad.
Consumers' Gas CITAS PIEMAKSAS $ 150.- $ 85.-
Liels pazeminājum uz • KRĀSNĪM • SILDĪTĀJIEM • APK
HU 5-3533 — dienā vai vakarā HU 5-3513.
NĀCIET UN APSKATIET PAŠI
mūsu veikalu no plkst. 9 līdz 9 vak. katru dienu
sestdienās no plkst. 9 — 1 dienā.
NATIONAL HEATIN
and AIR CONDITIONING LTD.
2041 Avenue Rd. — Toro

GRAMERCY SHIPPING COMPANY
Dib. 1947. g. — Licencēta no Wneshposyltorg M
kā arī pie Dept. of Banking and Insurance ASV
nodrošināta.
Bezmuitas dāvanas uz USSR
šujmašīnas, automobiļi, divriteņi, ledusskapji, magģājamās mašīnas u. c.
Augstākās kvalitātes stilpreces
Pieprasiet mūsu cenrādi.
Vērtīgi pārtikas saiņi
Sveiciens „R" $ 36.75
1 mārc. kafijas, 1 mārc. kakao, 1 mārc. šokolādes, 2 mārc. cepjamās eļļas, 2 mārc. cukura, 2 mārc. siera, 2 mārc. žāvēta bekona, 2 mārc. žāvēta šķiņķa, 2 mārc. žāvētu augļu.
Pārsūtām naudu uz
Pilnīga garantija
Piegāde 2 nedēļu
Izmaksā pilnos
Nav atvilkumu
Saņēmēja parakstīta
9 rubuļi par $ 10
Nodeva: līdz $ 35
pāri $ 35
Gramercy — N - Y
118 East 28th Street, 906 New York 16, N.Y.
New York - tālr. MU 9-0598.

PASI SAVUS IPAŠUMUS!

MEDE: Atsevišķa 6 istabu
as apkure, garāža. Kopīgā
$ 3.500,-.

IEM UZ 3 GADIEM UZ
ZVELE VISĀ PILSĒTĀ.

EŠU ĢIMNAZIJĀ

Svinību tālākā norise turpinā-
ās kādā tuvējā sarīkojumu zā-
ē pie kafijas galda, kur ar gal-
ia runām uzstājās vācu, starp-
autisko un latviešu organizāci-
u pārstāvji. Minsteres pilsētas
aldes vārdā sveicienus skolai
esa pilsētas valdes loc. Honigs
n arī turpmākam solija pilsē-
as iespējamo atbalstu. Ar sir-
nīgiem pateicības vārdiem vā-
u valdībai un Minsteres pilsē-
ai visas latviešu sabiedrības vār-
ā pateicās LCP priekšsēdis J.
Zegners. Runāja arī bēgļu aug-
tā komisāra pārstāvis Dr. Kar-
oza, bēgļu ministrijas pārstāvis
Lüders, Ziemeļreinas - Vestfāles
darba un sociālministrs Grund-
mans, ministrs R. Liepiņš, lute-
āņu federācijas pārst. Dr. Eber-
hards, katoļu Caritas pārst. prel.
Folkmans, Minsteres superin-
endants Brauns un skolas būv-
darbu vadītājs prāvests Šmits.
Nobeigumā pateicības vārdus un
plašāku uzrunu teica LCK izglī-
tības daļas vad. agr. J. Daģis.
Skolas un internāta būve ir
milzu projekts, kas izmaksā
apm. 4,4 milj. vācu marku. Sko-
as atklāšana paredzēta 1964. ga-
da oktobrī. Skolas telpās cels
ar tādu aprēķinu, lai tās varē-
u izmantot arī dažādām latvie-
šu organizāciju sanāksmēm un
sarīkojumiem. Plašajos skolas
gaiteņos pēc vajadzības katrā
laikā varēs sarīkot dažādas māk-
slas u. c. izstādes. Skolas inter-
nātā paredzēti dzīvokļi 100
audzēkņiem ar modernu virtuvi
un visām labierīcībām. Skolas
vajadzībām būvē plašu sporta
halli un modernus fizikas un ķī-
mijas kabinetus ar pilnīgu ie-
kārtu. Tā jaunajā skolas ēku
komplektā latviešu bērni varēs
apgūt ne tikai pilnīgu vidējo iz-
glītību, bet arī ieaugt latviskā
dzīves ziņā un gara gaisotnē.
Arī turpmāk skolas tekošos iz-
devumus un vismaz desmit sko-
lotājus atalgos vācu valdība. Ve-
cākiem gan pašiem jāsedz bēr-
nu uzturēšanās internātā, t. i. uz-
tura nauda un skolas nauda ģim-
nazijā. Sekmīgiem un trūcīgiem
bērniem dabūjamas stipendijas
un skolas naudas atlaide.
Latviešu trimdas ģimnazijas
nākotne ar to būtu nodrošinā-
ta no vācu valdības puses. Taču
būs nepieciešams arī latviešu sa-
biedrības atblsts gan materiālā,
gan tīri līdzdarbības ziņā — sū-
tot bērnus uz Minsteres latvie-
šu ģimnaziju. Vecākiem dažkārt
grūti šķirties no saviem mīlu-
ļiem, bet to prasa mūsu tautas
nākotne, lai jaunatne izaugtu
par īstiem latviešiem. Bez lat-
viskās skolas izglītības ir gan-
drīz neiespējams bērnu izaudzi-
nāt par latvieti. —ģis

AUSTRĀLIJAS LATVIETE RAKSTA BALETU PAR KARALIENI SIRIKITU AUTORE IR LILIJA O. KĻAVIŅA PERTĀ

„Karaliene dod iedvesmu sa-
rakstīt jaunu baletu", — šāds
ziels virsraksts Pertas avīzē The
Sunday Times ir rakstam, kurā
pastāstīts par latvieti O. Kļa-
viņu.
„Taizemes karalienes Sirikitas
attēls žurnālā Austrālijas mimo-
zu ziedu fonā iedvesmojis Per-
tas sievieti rakstīt baletu, kuru
ši gada beigās izrādīs Pertā. Ba-
leta nosaukums: Sirikita un Mi-
moza. Teksta un mūzikas auto-
re ir Lilija O. Kļaviņa, kas
pirms 14 gadiem ieradās Rie-
tumaustrālijā.
L. Kļaviņa savam darbam lū-
gusi Taizemes karaliskā nama
piekrišanu. Atbildes vēstulē
teikts, ka karaliene Sirikita ir
sajūsmināta par šo draudzīgo
deju.
Trīs cēlienu balets sākas Per-
tas botaniskajā dārzā. Varone
ir meitene Mimoza. Viņa mīl zē-
nu Henriju. Karalienes Sirikitas
pieņemšanā Mimozu ielūdz vie-
soties karaliskajos mājokļos.
L. Kļaviņa saka, ka viņa stu-
dējusi Taizemes drāmu un mū-
ziku. Tas pamudinājis viņu
komponēt Sirikitas valsi, Tai-
zemes maršu un Čučungčā deju.
M. V.

TRADICIONĀLĀ

MĀRTIŅU BALLE

1963. g. 2. novembrī, pl. 8 vakarā, COLUMBUS HALL — Sherbourne / Linden — Toronto.

SPĒLĒS EIROPIEŠU DEJU ORĶESTRIS.

PILNA BUFETE. ◦ MĀRTIŅZOSS. ◦ LOTERIJA. ◦ ROZES.

Ieeja $ 2.00 no personas.

Visus tautiešus laipni ielūdz šo sarīkojumu apmeklēt

DAUGAVAS VANAGU TORONTO SAIME.

NOTARS
OSKARS PERRO
pieņem klientus katrā laikā, iepriekš pieteicoties pa tālr. LE 5-5555. Toronto.

A. LAGUNS
APKURU IERĪKOTĀJS
204 Oakwood Ave.,
LE 1-6583, Toronto.

KLĀJ VIESĪBU GALDUS,
piegādā mājās.
Āboli no pašu farmas.
E. JIRGENS.
tel. RO 7-6044, Toronto.

LATVIEŠU PUĶU VEIKALS
CALLA
727 Danforth Ave., Toronto.
HO 6-9911.
BAGĀTĪGAS ZIEDU VELTES UN ZIEDU SAKĀRTOJUMI KATRAM GADIJUMAM ZAĻUMU UN TROPISKIE STĀDI.
TAUTISKIE IZSTRĀDĀJUMI.
PIEGĀDE MĀJĀS.

AUSTRA ŠMITS
DĀMU FRIZIERSALONS
737 Bloor St., W., pie Grace, Toronto. LE 5-6792

Kur pēkšņi izgaisa tavas skumjas?
Kas tevi iepriecināja?
Es ziedu uzlūkoju . . .

LOTUS PUĶU VEIKALĀ
802 Bathurst ielā, pie Bloor ielas,
tel.: LE 3-3884, Toronto.
KANADAS DAIĻAMATNIEKU SAVIENĪBAS SALONS.
Sveiciet AR ZIEDIEM!
LOTUS

VAI ATCERATIES PAGĀJUŠO ZIEMU?

Apmainiet
SAVU VECO APKURI TAGAD!

PILNĪGI IEKĀRTOTA

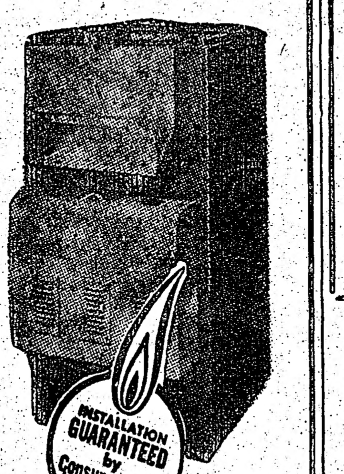

$99.00

JAUNA

DE LUXE GAS KRĀSNS

Tīra .... nesmako .... klusa .... nekustīgas daļas ....
automatiska ....bez strāvas .... ekonomiska ....

Pārdod vairāk nekā citas — 9:1.

BEZ IEMAKSAS — 1. maksājums 1964. g. aprīlī.

	Regulārā cena	$ 425.00
◦	SPECIAL CONSUMERS' GAS	
	Co piemaksa	$ 200.00
◦◦	N. H. A.	$ 126.00
	Pilna cena	$ 99.00

◦ Kā sludinājis CONSUMERS' GAS. ◦◦ National Heating Co.: par jūsu atsaucību kompanija piemaksā.

TORONTO ĪPAŠUMIEM AUGSTĀKAS NODEVAS PAR ATĻAUJU UN PIEMAKSU PAR DARBU.

Tuvākai informācijai zvaniet tagad.

Consumers' Gas CITAS PIEMAKSAS $ 150.- $ 85.-

Liels pazeminājums uz ◦ KRĀSNĪM ◦ ŪDENS SILDĪTĀJIEM ◦ APKURĒM

HU 5-3533 — dienā vai vakarā HU 5-3513.

NĀCIET UN APSKATIET PAŠI mūsu veikalu no plkst. 9 līdz 9 vak. katru dienu — sestdienās no plkst. 9 — 1 dienā.

NATIONAL HEATING
and AIR CONDITIONING LTD.
2041 Avenue Rd. — Toronto.

GRAMERCY SHIPPING COMPANY
Dib. 1947. g. — Licencēta no Wneshposyltorg Maskavā, kā arī pie Dept. of Banking and Insurance ASV, un nodrošināta.

Bezmuitas dāvanas uz USSR
Šujammašīnas, automobiļi, divriteņi, ledusskapji, mazgājamās mašīnas u. c.

Vērtīgi pārtikas saiņi
Sveiciens „R" .... $ 36.75
1 mārc. kafijas, 1 mārc. kakao, 1 mārc. šokolādes, 2 mārc. cepjamās eļļas, 2 mārc. cukura, 2 mārc. rīsu, 1 mārc. siera, 2 mārc. žāvēta bekona, 2 mārc. žāvēta šķiņķa, 2 mārc. žāvētu augļu.

Augstākās kvalitātes tekstilpreces
Pieprasiet mūsu pilnīgo cenrādi.

Pārsūtām naudu uz USSR
Pilnīga garantija.
Piegāde 2 nedēļu laikā.
Izmaksā pilnos apmēros.
Nav atvilkumu.
Saņēmēja parakstīta kvīts.
9 rubuļi par $ 10.- US
Nodeva: līdz $ 35.- $ 3.50
pāri $ 35.- 10%

Gramercy — N · Y
118 East 28th Street, 906 New York 16, N.Y., USA.
New York - tālr. MU 9-0598.

ALFRED STIKUTS
REALTOR
481-0431
592 Mt. Pleasant Rd., Toronto 7.

J. KREIĻA
FOTO STUDIJA
izdara uzņēmumus iekš- un ārpus studijas, izgatavo bildes pasēm, aplieciībām, kā arī pārfotografē un palielina dokumentus un bildes. Amatieru filmas attīsta un kopē. Uzņēmumus līdz iepriekš pieteikt.
HO 6-3800.
445 Pape Ave., Toronto.

Vajadzīgs
„BACK HOE"
RACĒJA VADĪTĀJS
Zvanīt AV 5-3885,
Toronto.

PĀRSŪTĀM NAUDU uz LATVIJU
US $ 10.- pret 9 jauniem rubļiem.
Sūtīšanas izdevumi $ 3.50 līdz $ 35.-.
Pārējām summām 10 %.
Sūtījumi apdrošināti.
Saņemšana 14—21 dienu laikā.
DV SAIŅU NODAĻA,
123 HURON ST.,
TORONTO 2-B, ONT.
CANADA.

BROADVIEW - DANFORTH raj.
IZĪRĒJAMS DZĪVOKLIS
3—4 istabas ar virtuvi, vannas istabu un parkošanas iespējām.
Zvanīt pēc plkst. 6 vakarā
HO 3-4684, Toronto.

Bloor - Dufferin rajonā
IZĪRĒJAMAS
2 ISTABAS AR VIRTUVI Istāvā un 1 ISTABA II stāvā.
Uz vēlēšanos garāža.
Zvanīt 531-6076, Toronto.

BLOOR - DUFFERIN RAJONĀ
IZĪRĒJAMA
ISTABA AR VAI BEZ MĒBELĒM VIENINIEKAM / CEI.
Uz vēlēšanos garāža.
Zvanīt 531-6076, Toronto.

H. Rosar
FUNERAL DIRECTOR
APBEDĪŠANES BIROJS
467 Sherbourne St.,
Toronto.
Tel. WA 4-1408.
☆
Rūpīga un smalkjūtīga apbedīšanas ceremoniju izkārtošana.

DĀVANU SAIŅI

Mums ir izdevība Jums pakalpot ar saiņu nosūtīšanu. Esam nodibinājuši jaunu firmu ar nosaukumu LATVIAN EXPRESS GIFT PARCEL SERVICE „K A I J A", kuras personālā strādā tikai latvieši.

Sūtām tikai augstas kvalitātes angļu audumu un citas preces. Pasūtinot DĀVANU SAIŅUS mūsu firmā, Jūs iepriecināsit savus piederīgos un paziņas dzimtenē.

Mums ir sagatavoti divējāda veida saiņi Ziemsvētkiem:

SAINIS No. 1.

3½ jardi vilnas auduma (serge) uzvalkam vai kostīmam, (tumši zils, brūns vai melns),
3 jardi vilnas auduma (meltons) vienam mētelim (tumši zils, pelēks vai melns),
1 pāris ādas kurpju,
1 adīts vilnas puloveris,
2 komplekti drēbnieka piederumu,
1 virskrekls vai blūze.

Saiņa cena ir tikai $ 103.50.

SAINIS No. 2.

3½ jardi vilnas auduma (serge) uzvalkam vai kostīmam (tumši zils, brūns vai melns),
1 pāris ādas kurpju,
1 adīts vilnas puloveris,
2 pāri vīriešu vilnas vai sieviešu nailona zeķu,
1 pāris ādas cimdu ar kažokādas oderi.

Saiņa cena ir tikai $ 65.50.

Šo saiņu cenās ieskaitīti visi izdevumi.

Audumi minētos saiņos ir ar ieaudumu malā „ALL WOOL MADE IN ENGLAND".

Pasūtinot šos saiņus, lūdzu uzrādiet, kam sainis domāts, vīrietim vai sievietei.

Uz pieprasījumu izsūtām minēto saiņu audumu paraugus, kā arī firmas vispārējo cenrādi. Saiņus izsūtām 2—3 dienu laikā pēc pasūtinājuma saņemšanas. Garantējam saiņa saņemšanu. Ja sainis netiek saņemts, mēs nosūtām otru saini bez jebkādiem maksājumiem, vai atmaksājam saiņa vērtības summu.

„KAIJA"
LATVIAN EXPRESS GIFT PARCELS SERVICE,
72 Queensborough Terrace, London, W. 2, England.

Toronto Window MFG. Co. Ltd.
165 CENTRE ST. E., RICHMOND HILL, ONT.
Piedāvā augstākās kvalitātes alumīnija logus un durvis.
Izdara dažādus logu pārbūvju darbus.
LABS DARBS. MĒRENAS CENAS.
Nesaistošai informācijai zvanīt
Edvardam vai Aldonai SPROĢIS
darbā 285-1471, mājās BA 5-5314.

A. EGLĪTIS—
RADIO un TELEVĪZIJAS veikals - darbnīca
Ierīko TV antenas. Atvērts no pl. 1 līdz 9 vak., sestdienās no pl. 1 līdz 6 vakarā.
◦ IZĪRĒ TV par $ 8,- MĒNESĪ. ◦
161A Roncesvalles Ave., Toronto, tel. LE 7-1401

VALUDE
LATVISKAS ROTAS gatavo
zeltkalis A. KIVLENIEKS
19 Pretoria Ave., Toronto 6, Ont.
HO 3-1008.
PIEPRASIET KATALOGU.

ZIGFRIDS ART POTTERY
ZIGFRĪDS JURŠEVSKIS
KERAMIKAS DARBNĪCA - SALONS
1425A BLOOR ST., W., TORONTO. TEL. LE 6-8183
viena tramvaja pietura rietumos no Lansdowne.
Piedāvā LATVISKU, MODERNU KERAMIKU un citus LIETIŠĶĀS MĀKSLAS IZSTRĀDĀJUMUS.
◦ Turpat dabūjami BILŽU LOGATI. ◦

KAS? KUR? KO? TORONTO

PĀRTIKA - DELIKATESES

LITTLE RĪGA — delikatešu veikals LE 4-8974
343 RONCESVALLES AVE.
Viesību galdi, aukstās bufetes.

BROADVIEW DELIKATEŠU VEIKALS
105 DANFORTH AVE. (pie Broadview).
Tel.: HO 5-9905. AUSMA MIĶELSONS.

Adolfa Kristapsona gaļas un desu veikals - darbnīca HO 6-5152
1095 QUEEN ST. E.

Pavasara delikatešu veikals un konditoreja LE 1-7353
361 RONCESVALLES AVE. Īpašnieks ST. CUKULS

VIKING DELICATESSEN
1077 Bathurst St. (pie Dupont). Tālr. LE 2-9068.
DELIKATESES, KŪKAS, TORTES, IMPORTĒTAS ŠOKOLĀDES UN KONSERVI.
EMILIJA un GEORGS DUMPES.

NEKUSTAMI ĪPAŠUMI

BĒRZIŅŠ Realty Limited
NEKUSTAMI ĪPAŠUMI — OBLIGĀCIJAS
APDROŠINĀŠANA — NOTĀRS
LE 4-8447, TORONTO. 316 Harbord St.

DAŽĀDI

R P M ELECTRIC
ELEKTRĪBAS UZŅĒMUMS
160 Woburn Ave., Toronto 12.
Labo un atjauno elektrisko installāciju. ◦ Ierīko jaunus degpunktus, slēdžus, skaitītājus u. c.
Garantēts darbs. Rūdolfs Purvs HU 3 1640.

Alder's Esso Service HO 6-0496
1151 QUEEN ST. E.
Atlas riepas un baterijas. Lubrikācija, „Undercoatings" un remonti. Atvērts 24 st. katru trešo nedēļu.
LAIMONIS ALDERS.

Benjamin Film Laboratories Ltd. EM 3-6496
51 DUCHESS ST.. TORONTO 2, ONT.
Krāsu un balti - melno filmu attīstīšana, bildes, palielinājumi un citi foto darbi ar izcilu kvalitāti. Tautiešiem atlaide

Everlast Heating Co. LE 1-1101
62 GEAREY AVE. Gāzes un eļļas apkures ierīces.
Īpašn. A. RASA. Tālr. mājās HO 5-5317

New Era Home Appliances Ltd. OX 9-7143
2902 DANFORTH AVE. Televīzijas aparāti. Stereo
Ledusskapji, veļas mašīnas, veļasžāvētāji. Elektriskās plītis.
Lielākā mēbeļu izvēle Toronto. AUSEKLIS JANSONS

Laimon's Auto Service TEL. 466-0540
603 GERRARD ST E. (pie Broadview Ave.)
DAŽĀDU VEIDU AUTO REMONTI, SMĒRĒŠANA un EĻĻAS MAINĪŠANAS. DARBS GARANTĒTS.
LAIMONS MAROVSKIS

CREST FLORISTS HU 7-0491
567 MOUNT PLEASANT RD. (pie Belsize Dr.)
Ziedi katrai vajadzībai. Latviešu mākslinieku gleznas.
Latviskās rotas lietas. ELMĀRA GULBIS.

LATVIEŠU PUĶU VEIKALS SCARBORO
FLAMINGO FLORISTS
2363 Eglinton Ave. East, Eglinton - Kennedy Plaza.
ZIEDI, ZIEDU SAKĀRTOJUMI. ◦ PUĶES UN TROPISKI STĀDI.
PL 9-0651, ANNA RONIS, PL 9-1875, mājā AT 2-1235.

FILADELFIJA, PA.

Filadelfijas Brīvo latvju biedrībā 20. oktobŗa sapulcē par pilntiesīgu biedru uzņemts Alfrēds Plūme.

Šī sapulce pelna īpašu ievērību sakarā ar paziņojumu, ka pēc ilgas gaidīšanas saņemta pilsētas valdes atļauja biedrības nama paplašināšanai izmantot 85 nosimtes no zemes platības. Ar to Brīvo Latvju biedrības darbība ievirzīta jaunā gultnē, izvirzot šo vecāko latviešu organizāciju Jaunās Pasaules krastos par plašas apkaimes latviešu saimes galveno sabiedriski - kultūrālo mezglu. Tālākais atkarīgs kā no biedrības valdes rosmes un ziedošanās, tā arī no ikviena šīs latviešu kolonijas locekļa atsaucības un līdzdalības. Var sacīt, ka jau tagad visas latviešu trimdinieku acis vērstas uz Filadelfiju, vērojot, kā šejienieši pratīs iegūtās priekšrocības izmantot, cik labi mācēs sadarboties un saprasties. Tātad, pie darba! Lai labas sekmes, jauno namu ceļot!

● Svētdien, 20. oktobrī Latviešu ev. - lut. Sv. Jāņa draudze Filadelfijā atzīmēja 70 gadu pastāvēšanu. Svinīgo dievkalpojumu vadīja draudzes mācītājs Jānis Siliņš, piedaloties draudzes jauktam korim Monvida Rimbenieka vadībā. Svētku dievkalpojuma svētrunu teica viesis mācītājs Dr. theol. Edmunds Šmits no Mineapoles. Atceres dievkalpojums, kas noritēja pateicības zīmē, bija pulcinājis pāri par 300 dievlūdzēju.

Pēc dievkalpojuma draudzes locekļi un viesi pulcējās baznīcas aktu zālē uz īsu atceres brīdi; to ievadīja draudzes priekšnieks Valdis Zants. Sveicienus un novēlējumus Sv. Jāņa draudzei jubilejas dienā nodeva: Bērziņš no Bukskauntijas un apkārtnes latviešu draudzes, A. Līcis — Filadelfijas un apkārtnes latv. ev. - lut. draudzes, L. Bērziņš — Amerikas latviešu palīdzības fonda, Dr. N. Vīksniņš — Filadelfijas sadarbības centra, J. Siliņš — Lettonia's Filadelfijas kopas, R. Līdums — Vilmingtonas un apkārtnes latviešu kopas, J. Šmitchens — Brīvo latvju b-bas, A. Mauriņš — DV apv. Filadelfijā, F. Brunaus — Korporāciju kopas un H. Marga no draudzes dāmu komitejas. Rakstiskus sveicienus bija piesūtījuši Latvijas ev. - lut. baznīcas archibīskapa v. Austrumu apgabala prāvests Birznieks, Latv. ev. - lut. draudžu apvienības priekšnieks māc A. Veinbergs un vairāki kaimiņu draudžu mācītāji. Draudzi lielajā jubilejā bija atcerējies arī kādreizējais šīs draudzes mācītājs J. Graudiņš no Bostonas, Sibrukas latviešu kopa un vairāki draudzes locekļi. Sanāksmes dalībnieki sumināja klātesošos veclatviešus — E. Didžu, Saršina kundzi un J. Frīmani, kas ilgus gadus darbojušies līdz draudzes dzīvē un nesuši upurus grūtajos laikos.

Aktam sekoja Dr. theol. Edmunda Šmita referāts „Es ticu uz vienu svētu kristīgu draudzi."

Sanāksmi beidza māc. J. Siliņa pateicības vārdi. **R. L.**

Maiga Dežardēna dziedās Sv. Jāņa draudzes rīkotajā Garīgā koncertā svētdien, 27. oktobrī, Sv. Jāņa baznīcā Toronto.

TORONTO UKRAIŅI — HAKOAH 3:2 (1:1)

Nacionālā futbola līgā satikās Toronto ukraiņi un Hakoah vienības, lai noskaidrotu finālа sacīkšu uzvarētāju. Tie 1200 skatītāji, kas noskatījās šo sacīksti, redzēja skaistu saistošu spēli. Pirmā puslaika vidū ukraiņi skaistā saspēlē ieguva vārtus, bet īsi pirms puslaika beigām Hakoah izlīdzina.

Otrā puslaika sākumā maza nesaprašanās starp Hakoah aizsardzību un vārtsargu, ko izmanto ukraiņu uzbrucēji, un rezultāts 2:1 Toronto ukraiņu labā.

Puslaika vidū Hakoah aizsardzība izdara pārkāpumu soda laukumā, tiesnesis noraida viņu spēlētāju no laukuma un piešķirto soda sitienu Toronto ukraiņi pārvērš vārtos. Rezultāts 3:1.

Hakoah neatlaidīgi uzbrūk un skaistā saspēlē vienus vārtus atgūst, bet, tiesneša beigu svilpei atskanot, Toronto ukraiņi ir fināla spēļu uzvarētāji **R. K.**

Otrie Rietumu piekrastes dziesmu svētki Savienotās Valstīs

Kad izskanēja pirmie rietumu piekrastes dziesmu svētki Sietlā, Vaš., 1962. gada jūnijā, visi bija vienis prātis, ka šādi svētki rīkojami arī nākotnē. Lai ideja īstenotos, ir nodibināta svētku rīcības komiteja, kas nolēma otros rietumu piekrastes dziesmu svētkus rīkot 1965. gadā no 2. līdz 5. jūlijam Portlandē, Oregonā. Svētkos piedalīšanos apsolījuši Oregonas, Kalifornijas, Vašingtonas novadu koŗi, bet aicināti ir dziesmu draugi arī no citiem novadiem Sav. Valstīs, tāpat arī no Kanadas. Vairāki Oregonas jaunieši ir iesaistīti aktīvā un atbildīgā līdzdalībā vairākos dziesmu svētku pasākumos, jo dziesma ir bijusi, ir un būs paaudžu vienotāja.

Ja tanī pašā gadā divus mēnešus agrāk notiek dziesmu svētki Toronto, Kanadā, tie nebūs šķērslis tikties dziesmu draugiem un paziņām abos svētkos.

Oregonas skaistā daba ar saviem kalniem, mežu zaļumu, ezeriem un upēm, tāpat krāšņajiem rožu dārziem ik gadus uzņem daudz tūristu.

1965. gada vasarā te skanēs mūsu latviskā dziesma, tikai īsā atstarpē pirms Oregonas tradicionāliem Rožu svētkiem.

Z. Ritmanis.

VAI LAIKRAKSTU SAŅEMAT KĀRTĪGI? Vai esat nokārtojuši abonementu?

NUPAT ATVĒRTS
THUNDERBIRD STEAKS AND BURGERS
RESTORĀNS
225 Church Street pie Dundas, Toronto,
atvērts no pl. 11 rītā līdz pl. 1 naktī. Svētdienās no pl. 11 rītā līdz 9 vakarā. ■ Ungāru čigānu mūzika katru nakti. Dejas katru piektdienas un sestdienas nakti līdz plkst. 4 rītā. Pat mūžīgi neapmierinātie klienti ir pārsteigti par mūsu uz oglēm cepto stēku, laipno apkalpošanu, romantisko sveču gaismu un zemām cenām.
Ja braucat ārā, tad iegriezieties THUNDERBIRD restorānā 3310 Keel Street pie Sheppard.

JAUNIZNĀKUŠĀS GRĀMATAS

G. Zariņš — DVĒSEĻU BOJĀ EJA, romāni (illustr.)	$ 3.20
J. Širmanis — LIELĀS PASAULES SĀKUMS (illustr.)	$ 3.20
ZINAĪDAS LAZDAS KRĀJUMS, 22 autori (12 illustr.)	$ 6.50
A. Brastiņš — SLIŅĶIS, vēstur. pasaka, krāsu illustr.	$ 2.40
P. Aigars — GĀJIENS UZ TAUTIEŠU NAMU, dzejoļi	$ 3.20
Žurnāls ZINTIS Nr. 9 ar pašmāc. pielikumu angļiem	$ 1.00

SAGATAVOŠANĀ

ĀBECE ar daudzkrāsu bildēm	$ 1.50
G. Zariņš — MIELES, romāns (illustr.)	$ 3.20
Ern. Brastiņš — MŪSU DIEVESTĪBAS 1000 G. VAJĀŠANA	$ 2.40
V. Hermane — VISS NEIZGAIST, dzejoļi	$ 2.80

IEPRIEKŠ MAKSĀJOT, 20% ATLAIDE.

ALFRĒDA KALNĀJA APGĀDS
719 W. WILLOW ST. CHIC. 14, ILL., USA.

KANADAS ZIŅAS

HAMILTONĀ

● HLB rīko sestdien, 9. novembrī, pl. 7.00 vakarā Mārtiņu vakaru HLB namā, 16 Queen St. N.

● 18. novembŗa svinības Hamiltonā notiks sestdien, 16. novembrī, pl. 6.00 Šeratona viesnīcā. Svētku runu teiks ALAs valdes loceklis Gunārs Meierovics no Vašingtona D. C. Bez tam aktā piedalīsies Ventas gaidu vienības guntiņu runas koris vad. Dz. Majoriņas vadībā ar Veronikas Strēlertes „Karoga dziesmu." Dziedās apvienotais vīru koris Viesturs dir. J. Baruša un L. Albertiņas vadībā. Pēc tam pl. 8.00 saviesīgs vakars ar deju.

Ieeja uz aktu pret labprātīgiem ziedojumiem, uz saviesīgo vakaru $2.00.

● Ukraiņu brīvības līgas Kanadā Hamiltonas nodaļa svētdien, 20. oktobrī, bija rīkojusi Deltas teātŗa telpās ABN 20. gada dienu. Uz šo sarīkojumu bija aicinātas visas apspiesto nāciju organizācijas, un bija ieradušies Baltijas valstu pārstāvji, serbu, kroātu un citu. Kā latviešu pārstāvis piedalījās HLB priekšnieks Jānis Jasmanis. Svinīgā aktā ieradās Hamiltonas pilsētas galva V. Copps, kā arī vairāki pilsētas valdes un parlamenta locekļi.

Galvenais runātājs pulkv. A. E. Fišers no Bafalo, N. Y., iztirzāja komūnistu pasaules iekaŗošanas metodes, kā arī krievu nekaunību līgt jaunus līgumus, bet jau noslēgtos pārkāpt ik uz soļa, piemēram, paraksta atombumbu izmēģināšanas aizliegumu, bet tai pašā laikā lauž līgumu par Berlīnes pievedceļiem.

Priekšnesumu daļā bez ukraiņu, slovaku un igauņu tautas deju grupām un koŗiem, piedalījās arī Hamiltonas jaunatnes pulciņa Rota tautas deju grupa ar 16 dalībniekiem L. Morrus kundzes vadībā, tā izpelnījās 2000 lielās audiences jūsmīgus aplausus. Deju grupa savu priekšnesumu bija tik labi sagatavojusi, un vērotājiem tā patika, ka tie aplaudēja pat dejas vidū.

Sanāksmes nobeigumā pieņēma rezolūciju, kuŗā teikts, ka cīņai pret komūnismu, cīņai par brīvību un apspiesto tautu atbrīvošanu jāsadodas rokās visiem — visām brīvām nācijām — un jārada kopēja fronte brīvības atgūšanai. Apspiesto tautu nedēļa jāpagarina uz apspiesto tautu gadu.

● Beidzot Hamiltonas pilsētas centrā, blakus Šeratona viesnīcai, kur agrāk bija vecā autobusu gala pietura, pacelsies jauna viesnīca, biroju celtne un dzīvokļu nams, šādu ziņu sniedza Hamiltonas pilsētas galva 22. oktobŗa preses konferencē.

Visa celtne maksās $11 miljonu, un tur būs viesnīca ar 200 istabām un lielu peldbaseinu. Būs arī sarīkojumu zāle 600-1000 personām. Apakšā būs telpas apm. 20-30 veikaliem. Biroju celtne būs 10 stāvu augsta, un dzīvokļu mājā būs 120 dzīvokļi. Biroju celtnē pilsētas valde noīrējusi 6 telpas uz 20 gadiem pilsētas vajadzībām. Tāpat būs arī auto novietne 300 automobiļiem.

Būvdarbus šīm celtnēm uzsāks nākošā gada februārī.

SAVIENOTĀS VALSTIS

MILVOKI, Visk.

● E. Brusubārdas koŗa vakars sestdien, 26. oktobrī, pl. 7.30 vak., Internacionālā institūta telpās, 2824 W. Highland Blv. Aicināti visi dziesmu un koŗa draugi un labvēļi.

● Septembŗa mēnesī aktīvs DV apvienības biedrs, viens no pirmajiem DV vīru koŗa dziedoņiem Voldemārs Muša salaulājies ar Daugavas vanadzi Mildu Avotiņu. Valde un vīru koris sveic jaunās dzīves gaitniekus— daudz gadus darboties DV saimē.

● DV apvienībā iestājušies jauni biedri: Austra Zelle un Krišs Pujāts. Valde apsveic jaunos biedrus un sagaida viņu aktīvu līdzdalību apvienības darbā.

● Ar 9. septembri Gaujas skautu vienība (190) pārskaitījās DV apvienības aizbildniecībā. Skautu skaitliskais sastāvs palielinājies, un nodarbības norit regulāri DV namā, 1232 N. 33. ielā. Skautu vadītāji vēlētos redzēt vēl vairāk latviešu zēnus skautu rindās, tādēļ lūgums vecākiem veicināt viņu dēlu iestāšanos skautos. Pieteikties pie vadītāja E. Krūmiņa.

● DV tautas deju trupa atsākusi darbu 13. oktobrī. Mēģinājumi notiek DV namā Lijas Pētersones vadībā. Darbojas divas grupas: 8-14 g. v. un vecāki. Visus vecākus sirsnīgi lūdz sūtīt savus bērnus tautas deju trupā, lai tos iepazīstinātu ar mūsu skaistajām tautas dejām, tuvinātu un ievestu citu latviešu bērnu sabiedrībā.

● DV vīru koris pašaizliedzīgi strādā un joprojām svešumā kalpo latviešu dziesmai. Katru sestdienu, pl. 5.30 p.p. vīri sapulcējas DV namā mēģinājumiem. Vīru sastāvs ir rūdīts, bet korim būtu vēlams jaunu spēku papildinājums, lai Milvoku vīri varētu cienīgi sacensties ar citu latviešu centru lielākiem vīru koŗiem. Jaunus dziedātājus un tos, kas domā dziedāšanai pievērsties no jauna un ziedot pāris stundas nedēļā, lūdzam pieteikties pie diriģenta V. Aparjoda vai koŗa priekšnieka R. Prūša.

● DV namā notiek pagraba telpas remonti, kuŗos piedalījušies: P. Smukulis, J. Venteris, Ž. Butkus, V. Zālītis, A. Mundeciems, A. Gariņš, Art. Bērziņš, K. Upesleja un R. Prūsis. Valde pateicas pašaizliedzīgajiem talciniekiem. Darbi vēl turpinās, un ja kāds apv-bas biedrs vēlētos ziedot kādas darba stundas, palīdzot izdaiļot DV namu, lūdz pieteikties pie R. Prūša. Ls.

GRAND RAPIDI (MIČ.)

● 10. oktobŗa agrā rīta stundā Bladžeta slimnīcā acis uz mūžu slēdza 51 g. v. Jānis Veinbergs, kuŗš tikai iepriekšējā dienā tanī bija steidzami nogādāts. Nāves cēlonis — smadzeņu trieka. Traģiskais notikums viņa ģimenei un daudzajiem draugiem nāca pilnīgi negaidīti, jo tikai dažas dienas iepriekš, svētdienā, viņš bija piedalījies medībās un juties ļoti labi.

J. Veinbergs dzimis Rīgā 1912. g. 19. janvārī, kur gājis skolā un studējis Latvijas universitātē tautsaimniecību. Šeit, svešumā, J. Veinbergs bija pārskolojies par grāmatvedi un strādāja kādā drogu lielnoliktvā kopā ar savu dzīvesbiedri.

Nelaiķim veltīts aizlūgums notika Edžebīnes bēŗu namā 11. oktobrī, un to guldīja zemes klēpī Vūdlavna kapos 12. oktobrī Grand Rapidu un apkārtnes latviešu ev. - lut. draudzes nodalījumā. Izvadīšanu kapos un bēŗu namā vadīja māc. Kr. Hermanis. Ziedus nolika R. Adams (korporācija Vendia), J. Treknais (Čikāgas vendu saime), Andr. Valdmanis (Grand Rapidu un apkārtnes latviešu ev. - lut. dr.), skolot. M Lesniece (draugu vārdā), J. Celmiņš (Grand Rapidu korporāciju kopa) u. d. c. Pēc aizgājēja sēro dzīvesbiedre ar 2 dēliem un meitiņu, māte, māsa un brālis dzimtenē u. c. tuvinieki un radi Grand Rapidos.

● Daugavas Vanagu apvienība Grand Rapidos izsūtījusi aicinājumus tautiešiem ziedot Ziemassvētku palīdzības akcijas ietvaros. Ziedojumi iesūtāmi apvienības priekšniekam ne vēlāk kā līdz 15. novembrim.

● Grand Rapidu un apkārtnes latviešu ev. - lut. draudzes jaunatnes pulciņam 12. oktobrī bija rudens posma pirmā sanāksme, kuŗā izraudzīja valdi: Līga Tālberga (pulciņa priekšniece), Imants Zariņš (palīgs), Anda Rone (sekretāre), Andris Vaseris kasieris), bet biedrziņos Māru Robežnieci, Līgu Bušu, Laimu Balodi, Mārtiņu Roni un Jāni Puriņu.

Sanāksmes turpmāk notiks divas reizes mēnesī.

● DV apvienības vanadžu kopa 27. oktobrī, plkst. 4 p. p. Vienības draudzes baznīcas sabiedriskās telpās rīko bērnu karnevālu (būdeļu vakaru). Ieeja bērniem brīva, pieaugušiem pret labprātīgiem ziedojumiem.

V. Z.

ARTURS ZUTIS, B. A.
ADVOKĀTS un NOTĀRS
4 Richmond Street East,
Toronto 1, Ontario,
Tel. EM 6-5946.
Suite 213
RO 6-8354 (mājās).

REDAKTORA J. SKRASTIŅA GODINĀŠANA

Montreālas latviešu kolonijas sabiedriskā dzīvē 20. oktobrī tika atzīmēts notikums, kas rāda, kā latviešu sabiedrība resp. tās organizācijas prot novērtēt savus darbiniekus. Montreālas Ziņotāja redaktors I. Skrastiņš 8 gadus pašaizliedzīgi vadīja un rediģēja minēto Latviešu biedrības izdevumu, kas ik mēnesi čakli apciemoja savus lasītājus, sniegdams informāciju par sabiedrisko dzīvi un citiem notikumiem Montreālā un tās apkārtnē.

Darba apstākļu dēļ Ziņotāja redaktors I. Skrastiņš ar š. g. 1. oktobri atstāja mīļoto un sirdij pieaugušo gara bērnu. Sakarā ar to, nedalītā vienprātībā, Montreālas Latviešu biedrības dibinātāja, pirmā priekšnieka un ilggadīgā valdes locekļa K. Lazdiņa ierosinājumā aizejošam radaktoram Montreālas latviešu organizācijas kā patiesu atzinības apliecinājumu pasniedza adresi un pildāmspalvu. Adresi ir parakstījuši: ierosinātāja K. Lazdiņa, kas starplaikā negaidīti ātri mira, dzīvesbiedre E. Lazdiņa, konsuls V. Tomsons, DV nodaļas pr-ks J. Norvels, Strēlnieku kopas vecākais J. Saliņš, bij. Latviešu b-bas pr-ks A. Bremze, Vīru koŗa Junda vecākais K. Karlsons, Latviešu skolas un Inženieŗu un techniķu kopas vadītājs K. Deksnis, Sporta kopas vadītājs J. Lukstiņš, no Kreditsabiedrības J. Zālītis, no teātŗa kopas — Ed. Skapsts.

Pieminētais K. Lazdiņa ierosinājums bija viņa pēdējais solis 46 gadus garā sabiedriskā darba ceļā. **J. S.**

V. AISTARA . . .

(Pārnesums no 3. lpp.)

Čikāgas mākslas skolā. Šī atšķirība tev ir nākusi tikai par labu. Tava technika ir briljanta! Nesekodams pūlim, dienu no dienas tu gan klūsi vientuļāks, bet tas jau vienīgais ceļš uz mākslas kalngalu."— R. Miesnieks nesa viesim māksliniekam sveicienus no bijušās Augsburgas latviešu nometnes Ausekļa ģimnazijas audzēkņiem un skolotājiem, bet kāda meitene pasniedza simbolisku ziedu groziņu. Ziedus mākslinieka kundzei pasniedza Daugavas Vanadžu priekšniece E. Ādamsone. Mākslinieks izjustos vārdos pateicās runātājiem, apsveicējiem un visiem izstādes apmeklētājiem, kuŗi bija ieradušies kuplā skaitā. Vairākas gleznas pārdotas jau tūdaļ pēc izstādes atklāšanas. Izstāde būs atklāta līdz 20. oktobrim. **Ed Tūters**

10.000 DOLARU . . .

(Pārnesums no 5. lpp.)

Sākot ar nākamo gadu, ALAs valde turpmāk vienā sekcijā to pašu personu neizraudzīs uz laiku ilgāk par trim gadiem nepārtraukti. Uz LNAK priekšlikumu nolēma piesūtīt apsveikuma rakstu jaunajam pāvestam.

ALJAs kongress notiek Čikāgā no 28. līdz 30. novembrim. ALJA nāk. gada augustā rīko ekskursiju uz Hamburgu, ko atbalsta ALA.

Pēc kasieŗa A. Zaģeŗa ziņojuma biedru nauda ienāk lēni, un trūkst līdzekļu operātīviem izdevumiem.

Sporta birojs plāno loteriju ar latviešu gleznotāju darbu izlozi, tā sagādājot atbalstu rietumu piekrastes sportistu braukšanai uz latviešu sportistu meistarsacīkstēm Milvokos. U. Grava ieteic piešķirt vairāk vērības latviešu kultūras apskatiem AL As sēdēs.

Apstiprina ALAs un Ziemeļamerikas latviešu kultūras fondu valdes locekļus un referentus. Humānitārās un sociālās zinātnēs par valdes locekli darbosies prof. V. Klīve; referenti: prof. E. Andersons, Dr. B. Jēgers un A. Liepiņa no Kanadas. Techniskās un dabas zinātnēs valdes loceklis prof. R. Rafaels, referenti K. Ieleja, prof. O. Grotans un prof. V. Burkevics no Kanadas. Rakstniecībai un presei valdes loc. E. Raisters, referenti: J. Bičolis un no Kanadas V. Toma. Tēlotājās mākslās valdes loc. prof. J. Siliņš, referenti: prof. A. Annuss un V. Mērniece no Kanadas. Daiļamatniecībā valdes loceklis H. Mercs (Kanada), referenti: T. Eimanis, A. Graudiņa un L. Klucis Mūzikā valdes loceklis V. Ozoliņš, referenti: Dr. I. Gutberga - Johansone. K. Lietiņš un no Kanadas A. Purvs. Teātŗa mākslā valdes loc. J. Neimanis, referenti: P. Ozols, R. Vītola un Alma Mača no Kanadas. vi.

† **ZENTA SPRŪDE**

dzimusi 1899. g. 4. jūnijā, mirusi 1963. g. 5. oktobrī, State College, Pa., ASV.

SV. JĀŅA EV. - LUT. LATV. DRAUDZES TORONTO PALĪDZĪBAS FONDS.

FILATELISTU SANĀKSMES DALĪBNIEKI TORONTO

Pirmā rindā no kreisās: L. Blatchina, TF kopas priekšnieks M. Zichmanis, LFA priekšsēdis O. Vīndedzis, LFA apmaiņas noz. vad. E. Alberinga, LFA jaunatnes noz. vad. un izstāžu lietu ref. A. Vēveris, A. Zichmane. Otrā rindā no kreisās: fil. žurnāla „Kollekcionārs" redaktors J. Ronis, V. Plūdons, J. Veilands, LFA sekretārs E. Bārdiņš, J. Grundmanis, V. Ķikulis, LFA numizmatu noz. vad. R. Zālamans, H. Brēķis, R. Jankus, T. Blatchins, LFA pārstāvis Kanadā (Toronto) E. Alberings, H. Puntulis, H. Štrauss, LFA priekšsēža vietn. un apvienības žurnāla red. R. Norītis.

KANADAS BAZNĪCĀS

TORONTO

Māc. A. Cops, 70 Scarboro Rd., Toronto, Ont., tel. OX 9-3331.

Toronto Sv. Andreja baznīcā, Carlton un Jarvis ielu stūrī. Tel. WA 4-1563.

27. oktobrī plkst. 11 dievkalpojums. Svētdienas skola. Jauniešu grupa. Svētdienas skolas bērnu vecāku sapulce.

3. novembrī plkst. 3 dievkalpojums. Svētdienas skola. Plkst. 5 Teod. Brilta garīgs koncerts. Pie ērģelēm Edīte Timermane.

10. novembrī plkst. 11 dievkalpojums. Svētdienas skola. Jaunatnes grupa.

KIČENERĀ

27. oktobrī plkst. 3.30 pp. dievkalpojums. Māc. A. Čops.

Māc. A. Lūsis, 50 Dewson St., Toronto, Ont., tel. LE 6-2510.

Sv. Jāņa draudze Toronto.

27. oktobrī Garīgs koncerts pl. 2 p. p. Jāņa baznīcā

Reformācijas dienai atbilstošu svētrunu teiks draudzes mācītājs. Svētdienas skola.

3. novembrī plkst. 3,30 p. p. Trīsvienības baznīcā dievkalpojums. Svētdienas skola. Jauniešu grupa.

10. novembrī plkst 2 p. p. Jāņa baznīcā dievkalpojums. Svētdienas skola. Dievkalpojumu noturēs māc. E. Ķerģis.

17. novembrī plkst. 3,30 p. p. Trīsvienības baznīcā Latvijas neatkarības svētku dievkalpojums. Svētdienas skola. Jauniešu grupa.

24. novembrī plkst. 2 p. p. Jāņa baznīcā Mirušo piemiņas dienas dievkalpojums ar dievgaldu. Svētdienas skola.

Māc. A. Briedis, 44 Marilyn Cr., Toronto 16, tel. PL 7-2739.

Toronto Austrumu ev. - lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā, 361. Danforth Ave.

27. oktobrī plkst. 2.30 pp. Ticības atjaunošanas svētku dievkalpojums un Svētdienas skola. Pēc dievkalpojuma draudzes bazārs baznīcas apakšējā zālē.

HAMILTONĀ

Māc. E. Pavasars.

Hamiltonā, Latviešu ev. - lut. Kristus draudzē, 18 Victoria Ave., South.

27. oktobrī plkst. 5.00 p. p. garīgs koncerts.

Piektdien 25. oktobrī plkst. 7.00 vakarā jaunatnes grupa.

LONDONĀ

Māc. J. Prauliņš, 22 Academy St., Apt. 3, St. Catharines, Ont. Tel MU 5-5098.

Londonas latviešu ev. - lut. draudzē, Trīsvienības lut. baznīcā, Oxford un Colborne St.

27. oktobrī plkst. 1.30 p. p. Reformācijas svētku dievkalpojums, māc. J. Prauliņš.

SV. KATARĪNES

Sv. Katarīnes latviešu ev. - lut. draudzē, Kristus lut. baznīcā, 140 Russel Ave.

17. novembrī, plkst. 3,30 p. p. Latvijas valsts svētku dievkalpojums, māc. J. Prauliņš.

Niagara Falls (Ont.) latviešu ev. - lut. draudzes anglikāņu Sv. Jāņa baznīcā, 580 Portage Rd.

3. novembrī, pl. 2 p.p. Mirušo piemiņas d. dievkalpojums ar dievgaldu, māc. J. Prauliņš.

VANKUVERA

Māc. K. Kampe, 1425 W 13-th Ave., Vancouver 9, B. C., tel RE 8-8797, Vankuveras ev. - lut. latviešu draudze.

27. oktobrī, plkst. 3 p. p. Ticības atjaunošanas svētku dievkalpojums Kitsilāno baznīcā. Svētdienas skola.

MONTREĀLĀ

Māc. A. Voitkus, 3438 Rosedale Ave., Montreal 28, P. Q. Tel. HU 9-3224.

Montreālas Latviešu ev. - lut. Trīsvienības draudze, Sv. Jāņa

27. oktobrī plkst. 1.30 p. p. Ticības atjaunošanas svētku dievkalpojums un Svētdienas skola.

Māc. Viesturs Šēfers, 4571 Coolbrook Ave., Montreal 29, P. Q. Telef. 484-8394.

Sv. Pāvila ev.-lut latviešu draudzes Montreālā dievkalpojumi notiek Presbiteriāņu baznīcā, Hutchison un Viateur ielu stūrī.

27. oktobrī, plkst. 2 p. p. Ticības atjaunošanas dievkalpojums.

10. novembrī, plkst. 2 p. p. dievkalpojums.

17. novembrī, plkst. 2 p. p. 18. novembŗa atceres dievkalpojums. Piedalās L. Caunīte un Z. Tilga ar solo priekšnesumiem.

24. novembrī, plkst. 2 p. p. Mirušo piemiņas dienas dievkalpojums ar dievgaldu.

OTAVA

Otavas latviešu ev. - lut. Miera draudze; māc. Edg. Lange, 364 Pleasant Park Road. Tel.: RE 3-3906.

TORONTO BAPTISTU

draudzes dievkalpojumi svētdienās pl. 4 p. p. un trešdienās pl. 8. Bībeles vakari Walmer Road baznīcas telpās.

TORONTO MISIONE

Toronto latviešu misiones kārtējie dievkalpojumi notiek sestdienās plkst. 8 vakarā — 106 Dorset Road, Scarboro, Stop 19.

Svētdienu rītos plkst. 10.45 — 11.00 garīgs radio raidījums — Brīdis ar Dievu. Viļņu garums 1350 — Ošavas raidītājs.